

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
drs G.J. Petersen

T 050-587 7444

Nummer

Bijlagen

-

verslag

AO 93-03

Onderwerp / Overlegorgaan	Amateur overleg 93	
Datum bespreking	16 maart 2016	
Plaats bespreking	Amersfoort	
Deelnemers	Frans Hofsommer (Vz)	R. Denker (VERON)
	Niels Bredewout	A. van den Berg (VERON)
	George Petersen (Secr)	G. van den Berg (VERON)
	Sietse Anema	S. Ypma (VERON)
	M. van Gils (VRZA)	F. Wijn Nobel (VRZA)
	M. van Santen (VRZA)	

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen (verenigingen en Agentschap Telecom)

Geen

3. Vaststellen agenda

Op verzoek van de verenigingen wordt de stand van zaken rondom Licensed Shared Access (LSA) geagendeerd. Dit wordt agendapunt 4.5.

4. Agentschap Telecom

4.1. Prioritering werkzaamheden

Dit is tevens het antwoord op de vraag van de verenigingen over de trage afhandeling van actiepunten (5.1)

De voorzitter geeft aan dat de capaciteit voor radioamateur-werkzaamheden beperkt is. Er is tijdelijk uitbreiding met één man, maar de hoeveelheid werk is nog meer toegenomen in de afgelopen periode. Met name onverwachte zaken, zoals het invoeren van betaling voor de registraties, leiden tot achterstanden. Ruimte om nog meer mensen aan te trekken is er niet. Er is door de invoering van de betaling voor de

registraties evenveel geld beschikbaar als vorig jaar, dit omdat het geld nu niet meer uit de schatkist van het rijk komt, maar rechtstreeks van de gebruikers.

Het agentschap hanteert een prioritering van de werkzaamheden. Voor de lagere prioriteiten is nauwelijks tijd geweest en het ziet ernaar uit dat hier de komende tijd weinig verandering in zal komen. Deze prioriteiten zijn:

Prio 1. Uitvoeren reguliere werkzaamheden zoals: registraties, vergunningen, vragen van individuele amateurs, internationale verzoeken, veelschrijverstraject, WOB-verzoeken, incidenten.

Prio 2. Gedragslijn vergunningen: Opstellen gedragslijn voor alle amateur vergunningen. Hieronder vallen o.a. de repeaters.

Prio 3. Onderzoek naar maximaal zendvermogen F amateurs. Moet worden afgerond en opgenomen in de nieuwe gedragslijn.

Prio 4. Aanpassen roepnamenbeleid (vrijgeven PA0) (AP 90-01)

Prio 5. Aanpassen Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015. Dit houdt onder meer verband met het invoeren van de gedragslijn en een aantal andere wijzigingen.

Prio 6. Aanpassen webpagina, betreft het toevoegen van een pagina in de Engelse taal. Dit ligt bij de web redactie en is van daar uitgezet bij een vertaler. (AP 92-01)

Prio 7. Aanpassen Examenregeling frequentiegebruik 2008, o.a. toevoegen internationale CEPT afspraken over het toetsen van sociale vaardigheden op de amateurbanden.

Prio 8. Mogelijke uitbreiding frequentiegebruik N-amateurs. (AP 90-03).

De verenigingen geven aan tevreden te zijn met deze duidelijke prioritering, maar zijn ook van oordeel dat de termijnen, benodigd voor het afhandelen van de actiepunten, onacceptabel lang dreigen te worden. De verenigingen geven aan dat zij bereid zijn mankracht te leveren om de prioriteiten naar een oplossing te brengen. De voorzitter bedankt voor dit genereuze aanbod en geeft aan zich hierover te beraden. Wordt AP 93-02

4.2. Voortgang aanpassing roepnamenbeleid. (zie hierboven prio 4) (AP 90-01)

Dit wacht op ICT-capaciteit bij DICTU, de ICT-dienstverlener van het Rijk. Echter vele andere ICT-projecten staan hier nog voor in de wachtrij.

4.3. Gedragslijn, voortgang herziening beleid vergunningen radiozendamateurs. (zie hierboven prio 2)

Het agentschap vertelt dat het tekstgedeelte is voorgelegd aan de juridische afdeling voor een check. In de loop van het tweede kwartaal wordt het resultaat van de check bekend. Er wordt ondertussen gewerkt aan de frequentietabellen.

In dit kader is ook de vraag naar de juridische grondslag voor het verlenen van vergunningen aan radiozendamateurs begin maart beantwoordt (AP 92-02). Daarmee is het actiepunt afgedaan. De verenigingen zijn niet overtuigd door het antwoord. De juridische grondslag zal worden meegenomen bij de verdere uitwerking van de gedragslijn.

4.4. Stand van zaken frequentiegebruik N-amateurs (zie hierboven prio 8)

Er is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor N-amateurs in andere landen. Document 93-02 met een overzicht van de mogelijkheden van N amateurs in andere CEPT landen is voorafgaand aan de vergadering verstrekt. Daarnaast is tijdens de WRC informeel overlegd met andere landen over de mogelijkheid tot internationale harmonisatie van het frequentiegebruik door N-amateurs; hiervoor bleek geen draagvlak. Hierdoor was al bij het vorige AO het onderwerp toegespitst op de 7 MHz. De verenigingen geven aan dat er dan nationaal gekeken kan worden. Er is momenteel geen capaciteit om verder te werken aan dit verzoek. Het is ook niet te voorzien wanneer er wel capaciteit is.

Tijdens de vergadering is een uitgebreide discussie gevoerd over zowel N als F, variërend van de mogelijkheden tot de exameneisen en ook de verschillen daartussen. Wat tijdens de discussie naar voren kwam is dat er door de jaren heen keer op keer verzoeken komen om uitbreiding van de mogelijkheden voor N amateurs. Er blijkt geen referentiekader te zijn waaraan deze vraag kan worden getoetst, behalve misschien met het buitenland. Het lijkt tijd om eens fundamenteel te kijken naar de verschillen tussen N en F. Dit wordt bij prio 8 gevoegd.

4.5. Stand van zaken LSA

De pilot gaat starten tussen defensie en de ENG/OB gebruikers. Er is door de opdrachtgever besloten de amateurs hier eerst niet aan te laten deelnemen. De bedoeling is om dit in een later stadium wel te doen. De verenigingen willen graag meedenken bij de mogelijke oplossingen in het kader van LSA. Twee wetenschappers (Peter Zwamborn en Koos Fockens) zijn hiervoor beschikbaar.

5. Verenigingen

5.1. Trage voortgang actiepunten

Dit punt is bij 4.1 besproken

5.2. Werkwijze klachtafhandeling

In het verleden beperkte de informatie van het agentschap over de afhandeling van storingsmeldingen zich tot statistische gegevens. Recent zien de verenigingen op websites meer details over de oplossing van storingsklachten. De verenigingen zijn verbaasd dat anderen kennelijk meer informatie krijgen dan de verenigingen. De verenigingen vragen hoe dit kan?

Toezicht legt uit hoe de procedure werkt. In het verleden was het ontbreken van voldoende informatie en contact over storingsmeldingen regelmatig een punt van kritiek voor het agentschap. Vanaf 2013 heeft het agentschap hier bewust sterke verbetering in aangebracht. Er wordt nu helder en direct gecommuniceerd met een storingsmelder. Dit betekent dat een storingsmelder ook informatie ontvangt over het onderzoek, de bevindingen en de mogelijk gerealiseerde oplossingen. Agentschap Telecom geeft deze informatie alleen aan de storingsmelder en communiceert hier verder niet over met derden. Als deze amateur zijn ervaringen vervolgens zelf op een website plaatst, dan is dat wat de verenigingen nu zien. Het betreft dan geen statistische informatie, maar de concrete informatie met betrekking tot een bepaalde storingsklacht.

Na deze uitleg geven de verenigingen aan tevreden te zijn met het antwoord en eigenlijk blij te zijn met deze verder gaande transparantie.

5.3. Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015 voor de 4 en 6 meter band (50 en 70 MHz)

De verenigingen hebben een verandervoorstel voor de tekst in deze Regeling m.b.t. het gedeelte over crossband en full-duplex verbindingen. In de huidige Regeling zijn deze verbindingen niet toegestaan. Eerder is dit al eens besproken en is geconcludeerd dat het verbod op crossband hier niet opgelegd kan worden.

Immers: alleen zenden is aan regels gebonden. Ontvangen mag altijd. Bij luisteren op frequentie A en zenden op frequentie B is de zendamateur alleen gebonden aan de regels die gelden voor het zenden op frequentie B. Het agentschap meldt dat deze tekst in overleg met de primaire gebruiker is opgenomen, omdat deze bezorgd was over 100% dutycycle gebruik in zijn frequentiebanden. Immers bij langdurig gebruik van een frequentie is de betreffende amateur niet in de gelegenheid om te controleren of een primaire gebruiker de frequentie nodig heeft. Daarbij weet een primaire gebruiker niet waar een zendend station luistert en heeft dus geen enkele mogelijkheid om een gebruiker te verzoeken zijn uitzendingen (tijdelijk) te staken. Als zendamateurs zich dit realiseren en zich terughoudend zullen opstellen bij een fullduplex verbinding als het gaat om de duur waarop een frequentie in gebruik is, dan zullen er uiteindelijk geen problemen zijn. Agentschap Telecom zal met de primaire gebruiker overleggen of de tekst aangepast kan worden. Nieuw AP 93-01

5.4. WRC 2015 uitkomsten voor de 5 MHz (zie ook punt 7.1)

De verenigingen geven aan dat zij de huidige 5350 – 5450 kHz graag willen behouden. Het agentschap geeft aan dat de feitelijke implementatie van de WRC resultaten gedurende 2016 plaats zal vinden. In principe gaat het agentschap uit van feitelijke implementatie van de WRC-resultaten, te weten 5351.5 - 5366.5 kHz. Er is één buitenlandse klacht ontvangen tegen de huidige Nederlandse toewijzing van 5350 – 5450 kHz. Er is nog geen formeel besluit genomen.

6. Actiepunten

Zie tabel en voor zover deze niet elders in het verslag aan de orde komen.

92-02 verandering van de term 'radiozendapparaat' door 'radioapparaat' in (o.a.) artikel 10.9 van de Telecommunicatiewet. Dit komt door de implementatie van de EMC-richtlijn (2014/30/EU) en de Radioapparaten richtlijn (2014/53/EU). Naar de mening van de verenigingen moet de term radiozendapparaat hier niet vervangen worden door radioapparaat, omdat dit mogelijk leidt tot een vergunningenregime voor ontvangers. In de toelichting bij het wetsvoorstel wordt aangegeven dat de strekking van artikel 10.9 Tw (wordt hernummerd naar artikel 10.15 Tw) niet wijzigt. Dit neemt volgens de verenigingen niet weg dat de wettekst op dit punt onjuist is. De wet is ondertussen door zowel de Tweede als Eerste Kamer aangenomen. Actiepunt afgedaan.

92-03 exclusief gebruik VERON- en VRZA-suffix. Dit is in strijd met de

regelgeving. De verenigingen zijn hiervan al eerder schriftelijk op de hoogte gesteld. Actiepunt afgedaan.

7. Onderwerpen uit internationale gremia

7.1. WRC-2015 implementatie resultaat agenda item 1.4 (zie punt 5.4)

7.2. Overige onderwerpen o.a. CEPT, IARU

7.2.1. CEPT: VERON zal een voorstel indienen waarbij PB2T wordt voorgedragen als CEPT-coördinator voor het agenda item 1.1 over 50 – 54 MHz voor de amateurdienst tijdens de komende WRC in 2019.

7.2.2. De driejaarlijkse IARU-R1 Interim Meeting vindt op 16 en 17 april 2016 plaats in Wenen

8. Ontwikkelingen in de amateurwereld

8.1. Ontwikkeling ledental verenigingen. Er is in 2015 een lichte teruggang opgetreden. Het is niet vast te stellen of dit samenhangt met het invoeren van de tarieven voor de registratie. Het agentschap meldt dat er in 2015 ongeveer 1200 registraties van zendamateurs zijn ingetrokken.

8.2. De VRZA geeft een informatieve presentatie over HAMNET. Het primaire doel van de presentatie was het verstrekken van inzicht in de technische werking van het systeem en de hoeveel opstelpunten er nu zijn.

8.3. Toezicht heeft een activiteiten overzicht over 2015 beschikbaar gesteld. Radiozendamateurs kunnen zien wat voor werkzaamheden Toezicht in 2015 heeft uitgevoerd. Zie verder onder 8.4.

8.4. Stand van zaken storingsmeldingen

Toezicht heeft een beknopt overzicht van de activiteiten in 2015 gegeven:

- Er zijn 143 storingsmeldingen van radiozendamateurs binnengekomen. Dit is op een totaal van 880 storingsmeldingen 16,25%. In 2014 was dit percentage 19,19% (170 meldingen op een totaal van 886) en dus is er sprake van een lichte daling. Dit ondanks het feit dat het totaal aantal meldingen ongeveer gelijk is gebleven. De boodschap van AT dat wij van zendamateurs een grote mate van zelfredzaamheid bij de behandeling/oplossingen van storingen verwachten lijkt zijn vruchten af te werpen.
- Agentschap Telecom is in 2015 begonnen met het regelmatig bijwonen van amateurexamens. Daarnaast zijn de banden de met Stichting Radio Examens (SRE) aangehaald en zal daar in 2016 verder op worden geïnvesteerd.
- Toezicht neemt regulier deel aan het AO. Daardoor is toezicht en de rol die verenigingen daar zelf in kunnen spelen een belangrijk onderwerp van gesprek.
- De gele kaart is 2 maal zeer succesvol ingezet. De gele kaart heeft bij inzet niet alleen effect bij de ontvangers van de gele kaart, maar ook voor de omgeving van deze ontvangers. De waarden en normen voor en door zendamateurs krijgen dan duidelijk een boost.
- AT heeft 3 keer strafrechtelijk opgetreden tegen personen die zonder registratie van amateur frequenties gebruik maakten (intruders). Gebruikte apparatuur is inbeslaggenomen en proces-verbaal is opgemaakt.

- AT heeft naar aanleiding van meldingen/tips van zendamateurs vier keer een gesprek gehad met amateurs die ook voor AT aantoonbaar buiten de hen toegestane frequenties verbindingen hadden gemaakt. Deze gesprekken verliepen in goede sfeer en er was een gezamenlijk begrip over de onwenselijkheid van dit gebruik.
- AT heeft deelgenomen aan de Dag van de Radioamateur en heeft daar vragen van veel zendamateurs kunnen beantwoorden of ze van de benodigde informatie kunnen voorzien. Deze aanwezigheid is door veel bezoekers gewaardeerd.
- In 2015 heeft AT nadrukkelijk aandacht besteed aan repeaters in diverse frequentiebanden. In drie gevallen heeft de vergunninghouder, na een gesprek met AT, besloten om zijn vergunning terug te geven. Immers een repeater vergunning heeft als voorwaarde altijd de ingebruikname-verplichting en daarbij de verplichting om de installatie in gebruik te houden. In deze drie gevallen was er geen sprake van het in gebruik houden. In één geval heeft AT een rapport van bevindingen opgemaakt, omdat een repeater actief was zonder dat daar (al) een vergunning voor was afgegeven. Ook in 2016 zal AT aandacht besteden aan deze vergunninghouders.
In één geval heeft AT, in goed (technisch) overleg met de vergunninghouder van een bakenzender, maatwerk kunnen leveren om twee toepassingen in dezelfde frequentieband goed samen te laten werken.

Slotopmerking:

Ook in 2016 zal de afdeling Toezicht zich inspannen om radiozendamateurs te beschermen in hun frequentiegebruik, maar zeker ook aan te spreken op gedrag en de zo belangrijke waarden en normen in de amateurwereld. Door het gesprek aan te gaan en zendamateurs waar nodig direct aan te spreken, is een toezicht traject niet altijd nodig. Als het echter nodig is dan schuwt AT echter een rapport van bevindingen met een sanctie als gevolg niet en bij illegaal gebruik en het bewust verstoren is ook een strafrechtelijk onderzoek altijd een optie. Wij hopen met deze werkwijze maximaal rendement te halen uit de (beperkt) beschikbare mensen en middelen en daarmee een positieve bijdrage te leveren aan het welzijn van het zendamateurisme.

9. Rondvraag

VRZA: de examens gaan met name over techniek en regelgeving. VRZA vraagt of er ook op operating practise getoetst kan worden. De VERON deelt mee dat dit recent in de HAREC recommandatie T/R 61-02 is opgenomen. De examens zullen op termijn hierop worden aangepast. AT zal hiertoe het initiatief nemen. De uitwerking van deze exameneisen vallen buiten de scope van het amateuroverleg. Dit zal separaat worden opgepakt.

VERON: op 18 juni a.s. wordt in Diest (België) weer CW-examen afgenomen. Bij het met goed gevolg afleggen van dit examen kunnen Nederlandse F-amateurs "CW included" laten bijschrijven op hun registratie.

Agentschap: Toezicht zal een informeel overleg organiseren waarbij er gediscussieerd kan worden over een aantal vragen en dilemma's rond het

toezicht op radiozendamateurs.

10. Volgend overleg: voorstel woensdag 26 oktober 2016

11. Sluiting

12. Actiepunten:

Nr	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
90-01	Onderzoek haalbaarheid voorstel roepletterbeleid	Agentschap	Prio 4	
90-03	Onderzoek uitbreiding 7 MHz-band door N-geregistreerden	Agentschap	Prio 8	
92-01	Onderzoek naar een Engelstalig gedeelte op de website van het agentschap	Agentschap	Prio 6	
93-01	crossband en fullduplex in 50 en 70 MHz band. Crossband laten vervallen indien mogelijk	Agentschap	Prio 9	
93-02	De verenigingen geven aan dat zij bereid zijn mankracht te leveren om de actiepunten naar een oplossing te brengen	Agentschap: besluiten hier al dan niet gebruik van te maken.	1 juli 2016	

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
Niels Bredewout

Nummer
AO94

Bijlagen
-

verslag

Onderwerp / Overlegorgaan	94ste Amateuroverleg	
Datum bespreking	26 oktober 2016	
Plaats bespreking	Amersfoort	
Deelnemers	F. Hofsommer (AT, vrz)	B. van den Berg (VERON)
	G. Petersen (AT, secr)	S. Ypma (VERON)
	S. Anema (AT)	R. Goossen (VRZA)
	N. Bredewout (AT)	F. Wijn Nobel (VRZA)
	R. Sipkes (AT)	W. Borg (VRZA)
	R. Denker (VERON)	M. van Santen (VRZA)
	G. van den Berg (VERON)	

Afwezig

Afschrift aan

Agenda

1. Opening

2. Mededelingen (verenigingen en Agentschap Telecom)

Mededelingen Agentschap Telecom:

- Afscheid secretaris AO/wijzigingen in bezetting binnen het agentschap.

De huidige secretaris van het Amateuroverleg heeft een nieuwe functie binnen het agentschap, en legt daarom zijn functie als secretaris van het AO neer. Met het overhandigen van een klein geschenk bedanken de voorzitters van VERON en VRZA hem voor de jarenlange inzet en wensen hem veel succes met zijn nieuwe werkzaamheden.

Dit leidt tot enkele wijzigingen in de bemensing m.b.t. zendamateurs. Het werk voor zendamateurs wordt overgenomen door twee andere specialisten. De ene is onlangs gestart, de ander begint per 1 december. Beiden zullen een deel van hun tijd aan zendamateurs besteden. De nieuwe specialisten zullen zich wel eerst moeten inwerken op het werkterrein.

- Brief van de voorzitters van VERON en VRZA aan Directeur-Hoofdinspecteur (DHI) Agentschap Telecom

VERON en VRZA hebben in een brief aan de DHI aandacht gevraagd voor het gebrek aan voortgang in werkzaamheden. De voorzitter complimenteert VERON en VRZA met de brief en de timing. De brief heeft geleid tot:

- Het plannen van een gesprek op 9 november 2016 tussen de voorzitters van VERON en VRZA, Hoofd Spectrummanagement en de voorzitter van het Amateuroverleg.
- Herijking van prioriteiten en opstellen van een werkplan.
- Het kabinet heeft in september 2015 besloten om de kosten die aan de registratie zijn verbonden met ingang van 1 januari 2016 niet meer door te berekenen aan alle belastingbetalers, maar jaarlijks te verhalen op de registratiehouders. Het grootste deel van de beschikbare capaciteit voor zendamateurs in de periode september 2015 t/m september 2016 heeft het agentschap in moeten zetten om deze maatregel door te voeren. Dat zit in het opstellen/versturen van brieven, facturen, herinneringen, beantwoorden van vragen per telefoon, mail en brief, behandelen van bezwaarschiften, oplossen van misverstanden e.d. De verwachting is dat de beschikbare capaciteit nu langzaam weer meer kan worden ingezet voor het werken aan de andere prioriteiten op de lijst (prio 2 en verder).
- Door een bericht op de website www.hamnieuws.nl, waar een lijst gepubliceerd is van ingetrokken registraties, is consternatie ontstaan. Dit heeft o.a. geleid tot een verzoek om de roepletterlijst niet meer op de website van AT beschikbaar te stellen, omdat hiermee mogelijk de privacy van radiozendamateurs zou worden geschonden. Juristen/Wbp-deskundigen van AT en EZ zijn het eens dat roepletters van radiozendamateurs 'persoonsgegevens' zijn in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Tot nu toe werd hier door het agentschap niet vanuit gegaan. Wat dit betekent voor de publicatie van de roepletterlijst op de website van AT wordt nog onderzocht.
- Implementatie 5 MHz
Op de ITU World Radiocommunication Conference van 2015 (WRC'15) is besloten dat er 15 kHz beschikbaar wordt gesteld in de 5 MHz voor secundair gebruik door de amateurdienst.

Nederland heeft zich ingespannen om in de 5 MHz band 100 kHz beschikbaar te stellen voor secundair gebruik door de amateur service. Het plan was om voor aanvang van de WRC'15 alvast 100 kHz in Nederland toe te staan. Zo kon er ervaring mee worden opgedaan. Als deze ervaringen positief waren, dan kon dat kracht bijzetten aan het Nederlandse standpunt om 100 kHz wereldwijd toe te staan. Het wijzigen van de regelgeving ging echter langzamer dan gedacht. Daardoor werd de 100 kHz zo ongeveer gelijktijdig met de WRC'15 toegestaan in Nederland, in plaats van ruim ervoor.

In Nederland is nu nog 100 kHz beschikbaar voor F-amateurs. De Nederlandse regelgeving zal worden aangepast, zodat deze overeenstemt met de WRC-resultaten. Nederland past de regelgeving aan naar 15 kHz, omdat zij de Final Acts van de WRC-15 heeft ondertekend en zich daarmee verbindt om

gemaakte afspraken na te komen. Daarnaast heeft België een formeel verzoek bij Nederland ingediend. Zij heeft NL verzocht om de uitkomst van de WRC'15 te implementeren.

Mogelijk gaat dit per 1 januari 2017 in, maar waarschijnlijker is dat dit per 1 april 2017 zal ingaan. Radiozendamateurs worden geïnformeerd als de wijziging aanstaande is. VERON/VRZA vinden dat het agentschap zendamateurs hier persoonlijk schriftelijk over zou moeten informeren. De voorzitter geeft aan dat AT dit in overweging zal nemen.

Mededelingen verenigingen:

- De verenigingen geven aan dat zij graag zou zien dat er bij het toewijzen van roepletters aan onbemande stations geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen analoge stations en digitale stations, omdat er ook stations zijn die in mixed mode/system fusion werken. AT onderschrijft deze gedachte. Bij toekomstige vergunningen (met ingang van de nieuwe gedragslijn) zal AT geen onderscheid meer maken tussen analoge of digitale repeaters. Verschillende vormen, of een combinatie daarvan (bijv. analoog en digitaal), zijn dan toegestaan. Dit houdt in dat ook opnieuw moet worden bekeken welke roepletters deze stations krijgen toegewezen. (onderdeel van prio 2). De verenigingen bieden aan om hierover mee te denken en een voorstel te doen.
- Op 5 november 2016 vindt de Dag voor de RadioAmateur plaats. De voorzitter van het AO zal hierbij namens het agentschap aanwezig zijn.
- Op de WGFM-vergadering van de CEPT in Bordeaux is tot aanpassing van ERC Report 32 besloten. Dit Report bevat afspraken tussen landen over de syllabus voor N-examens. De aanpassing houdt in dat het Report wordt aangevuld met een hoofdstuk 5. Daarin zijn afspraken gemaakt over het opnemen van de 'Radio Amateur code of conduct' en regels over 'self discipline'. Het report wacht nu op implementatie door de deelnemende landen. Eerder werden deze bepalingen ook al toegevoegd aan de syllabus voor de HAREC. Als het report wordt geïmplementeerd, dan betekent dit dat dit geëxamineerd zal gaan worden. Er zullen daarom ook examenvragen over gemaakt moeten worden (onderdeel van prio 7).
- De verenigingen uiten hun zorgen over het aantal beschikbare examenvragen en maken melding van het feit dat de SRE heeft aangeboden om mee te denken over het aanvullen/corrigeren van examenvragen. Uitbreiding van de database heeft de aandacht (prio 7), maar werkzaamheden rondom examens kunnen pas opgepakt worden als de ICT op orde is. Met ICT wordt m.n. de examentool bedoeld. Voor de examentool is AT afhankelijk van de ICT-dienstverlener van het Rijk (DICTU). Een opleverdatum kan op dit moment niet gegeven worden.
- VERON verzoekt AT om dank over te brengen aan de Nederlandse deelnemers WGFM voor de inspanningen die zijn verricht voor de amateurdienst.

3. Vaststellen agenda

4. Bespreken actiepuntenlijst

93-01

De verenigingen hebben een voorstel ingediend voor wijziging van de tekst in de Regeling m.b.t. het niet toestaan van crossband en full-duplex verbindingen voor de 4- en 6-meterband (50 en 70 MHz). Eerder is dit al eens besproken en is geconcludeerd dat het verbod op crossband hier niet nodig is. De beperking was opgenomen op aandringen van de primaire gebruiker. AT heeft overleg gevoerd met de primaire gebruiker van deze frequenties. De primaire gebruiker is akkoord met het schrappen van de beperking voor crossband gebruik. AT zet deze wijziging in gang en streeft als ingangsdatum naar 1 april 2017.

Full duplex zal ook na 1 april 2017 verboden blijven. Bij langdurig gebruik van een frequentie is de betreffende amateur niet in de gelegenheid om te controleren of een primaire gebruiker de frequentie nodig heeft. Daarbij weet een primaire gebruiker niet waar een zendend station luistert en heeft dus geen enkele mogelijkheid om een gebruiker te verzoeken zijn uitzendingen (tijdelijk) te staken, of van zendfrequentie te wijzigen.

De primaire gebruiker heeft daarnaast ook aangegeven dat zij geen bezwaar heeft tegen maximaal 1 baken in de 70 MHz amateurband. Dit wordt meegenomen in de nieuwe gedragslijn vergunningen voor radiozendamateurs.

Overige actiepunten worden besproken onder 5.1

5. Agentschap Telecom:

5.1. Voortgang prioriteitenlijst

De voorzitter vraagt eerst aan de verenigingen of zij de brief aan de Directeur-hoofdingspecteur willen toelichten. De voorzitters melden dat zij de brief geschreven hebben omdat zij geen zichtbare voortgang waarnemen in de afhandeling van actiepunten/prioriteiten. Er is wel een prioriteitenlijst. Maar ook daar zit geen voortgang in. De voorzitters kunnen dit niet uitleggen aan hun leden. Een jaar geleden hebben VERON/VRZA hierover met Hoofd Spectrummanagement gesproken. De afgelopen 12 maanden zijn er niet/nauwelijks verbeteringen te bespeuren.

Prio 1. *Uitvoeren reguliere werkzaamheden zoals: registraties, vergunningen, vragen van individuele amateurs, internationale verzoeken, 'veelschrijvers', WOB-verzoeken, incidenten.*

Dit heeft en houdt de absolute prioriteit, een groot deel van de beschikbare capaciteit van AT wordt hieraan besteed. Vooral het weer betalen voor registraties heeft het afgelopen jaar een groot deel van de beschikbare capaciteit gekost.

Prio 2. *Gedragslijn vergunningen: Opstellen gedragslijn voor gangbare amateur vergunningen. Hieronder vallen o.a. relaisstations.*

AT geeft een terugkoppeling over het werk dat in de tussentijd gedaan is. Voortgang is moeizaam, toch is er wel het een en ander gebeurd. Het in samenwerking met de verenigingen opgestelde concept van de gedragslijn is getoetst door de afdeling Juridische Zaken van Agentschap Telecom. Vervolgens hebben de nodige wijzigingen plaatsgevonden. Er wordt stevig ingezet op interne afronding voor 1 januari 2017 en op inwerkingtreding per 1 april 2017.

Prio 3. *Onderzoek naar maximaal zendvermogen F-amateurs.*

AT onderzoekt of dit (1) kan worden gefaciliteerd door er vergunningen voor uit te gaan geven, waarbij de aanvraag wordt getoetst op risico op verstoring van apparatuur (EMC) of overschrijding van blootstellingslimieten (ICNIRP). Een mogelijk alternatief is (2) een algemene verruiming van de huidige vermogenslimiet. Ook een (3) combinatie van vergunningverlening en een algemene verruiming behoort tot de mogelijkheden mogelijk. Alle drie de opties worden momenteel overwogen. Deze prio wordt samengevoegd met prio 2.

Prio 4. *Aanpassen roepnamenbeleid (vrijgeven PA0) (AP 90-01)*

Hiervoor moeten ICT-aanpassingen worden uitgevoerd. Daarvoor is AT afhankelijk van de ICT-dienstverlener van het Rijk (DICTU). Een oplevertermijn kan op dit moment nog niet gegeven worden.

Prio 5. *Aanpassen Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015.*

Het wijzigen van regelgeving is geen prioriteit op zich. Het is iets wat voortvloeit uit andere werkzaamheden. Deze prio gaat daarom van de lijst.

Prio 6. *Vertalen webpagina voor naar het Engels voor buitenlandse radiozendamateurs. (AP 92-01)*

Deze prio is afgedaan. De vertaling is in oktober 2016 op de website geplaatst. Actiepunt afgedaan.

Prio 7. *Aanpassen Examenregeling frequentiegebruik 2008, o.a. toevoegen internationale CEPT afspraken over het toetsen van sociale vaardigheden op de amateurbanden.*

Werkzaamheden rondom examens kunnen pas opgepakt worden als de ICT op orde is. Met ICT wordt m.n. de examentool bedoeld. Voor de examentool is AT afhankelijk van de ICT-dienstverlener van het Rijk (DICTU). Een opleverdatum kan op dit moment niet gegeven worden.

Prio 8. *Mogelijke uitbreiding frequentiegebruik N-amateurs. (AP 90-03).*

Dit wordt besproken onder agendapunt 5.2

5.2 Verzoek aan VERON/VRZA t.a.v. de mogelijkheden voor N-amateurs (AP 93-02)

Tijdens het 93e AO in maart 2016 hebben VERON en VRZA aangeboden om mankracht beschikbaar te stellen voor zendamateur-werkzaamheden. Het agentschap bedankt de verenigingen nogmaals hartelijk voor het aanbod, en maakt excuses voor de late reactie op het aanbod. Het agentschap maakt graag op de volgende wijze gebruik van het aanbod:

De afgelopen jaren zijn er door de verenigingen verschillende 'losse' verzoeken gedaan tot uitbreiding van de mogelijkheden van N-amateurs. Het agentschap heeft draagvlak gezocht voor een geharmoniseerde oplossing op Europees niveau. Daarvan lijkt voorlopig echter nog geen sprake.

Aan de verenigingen wordt nu gevraagd om het pakket voor N-amateurs in zijn geheel te herijken, en een compleet pakket voor te stellen waarvan de leden vinden dat het recht doet aan de mogelijkheden die N-amateurs zouden moeten hebben. Waar is de N-registratie voor bedoeld? En welke mogelijkheden zouden daarbij moeten horen? Dit zou moeten leiden tot een pakket voor de langere termijn (5 a 10 jaar).

AT schat in dat dit onderwerp geschikt is om de hulp van VERON/VRZA bij in te roepen, omdat VERON en VRZA de belangen van alle radiozendamateurs behartigen. Dat maakt het mogelijk om een pakket samen te stellen dat breed gedragen wordt binnen de amateurgemeenschap, zowel door Full als door Novice amateurs.

Het verzoek wordt besproken. Ook de randvoorwaarden waaronder dit verzoek zou worden neergelegd komen aan bod. Zo zou het pakket, en evt. wijzigingen, van een objectieve onderbouwing moeten zijn voorzien en zal AT het voorgestelde pakket vervolgens ook zelf moeten beoordelen. De verenigingen geven aan graag eerst onderling het verzoek te willen bespreken, voordat er wordt gereageerd en vragen enkele weken bedenktijd.

5.3 Terugkoppeling Benen op Tafel overleg Toezicht

De afdeling Toezicht geeft een korte terugkoppeling van dit overleg. Het overleg is door betrokkenen als zinvol en verhelderend ervaren en heeft bijgedragen aan wederzijds begrip. De afdeling Toezicht kan de ontstane ideeën gebruiken om verder vorm te geven aan het toekomstige toezicht en de handhaving in het domein van de zendamateurs.

5.4 Publicatie van roepnamen die in gebruik zijn

Besproken onder mededelingen.

5.5 Gedragsregels die door repeaterbeheerders zijn opgesteld

VRZA vertelt aan de hand van een presentatie waarom repeaterbeheerders gezamenlijk gedragsregels hebben opgesteld, welke dat zijn en welke effecten dit heeft. De presentatie wordt bij het verslag gevoegd.

AT heeft er geen bezwaar tegen dat repeaterbeheerders gedragsregels opstellen voor het gebruik van onbemande stations en dat zij zo nodig maatregelen treffen tegen verstoringen van hun experiment, zolang deze repeaterbeheerders zich aan hun vergunning houden. Afdeling Toezicht zal niet optreden tegen overtreding van deze gedragsregels. Afdeling Toezicht kan alleen optreden als er daadwerkelijk gebruiksvorschriften worden overtreden. Hiervoor geldt het reguliere proces van storingsmeldingen.

6. Verenigingen:

6.1 Toewijzing 23 cm band aan N-geregistreerde zendamateurs

Mogelijkheden voor N besproken onder agendapunt 5.2.

6.2 Uitzenden van muziekfragmenten door verenigingsstations PI 4AA en PI 4VRZ/A

De afdeling Toezicht heeft recent bij betrokkenen aandacht gevraagd voor het feit dat er tijdens club- of andere brede uitzendingen regelmatig muziek en/of omroepachtige uitzendingen zijn te beluisteren. Het uitzenden van omroep/muziek is verboden. Omdat deze overtredingen door veel zendamateurs worden gehoord is het van belang om de voorbeeldfunctie in acht te nemen. AT heeft begrip voor de wens om uitzendingen kwalitatief van hoog niveau en prettig beluisterbaar te laten zijn, maar muziek/omroep zijn met reden verboden en blijven ook verboden. Omroep/muziek kan op de frequenties die daarvoor bedoeld zijn. De amateurfrequenties zijn hier niet voor bedoeld. Dit standpunt wordt door de meeste aanwezigen gedeeld. VRZA meldt dat PI4VRZ/A geen omroep/muziek uitzendt.

7. Onderwerpen uit internationale gremia

Van 16-23 september 2017 vindt de IARU-Region 1 conferentie plaats in Landshut, nabij München. AT wordt uitgenodigd om 1 of 2 deelnemers af te vaardigen. AT bedankt voor de uitnodiging en neemt deze in overweging.

8. Ontwikkelingen in de amateurwereld

9. Rondvraag

- VRZA vraagt wat er onder 'Berichten van of voor derden' moet worden verstaan (artikel 10, eerste lid, onder b, van de Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015).

Het goede antwoord is:

Berichten van derden zijn berichten van alle anderen dan het amateurstation waarmee verbinding is gemaakt. Ook berichten van andere radiozendamateurs vallen onder het begrip 'derden'. Dit is een van de redenen waarom een onbemand station niet met een registratie mag, maar dat daar een vergunning voor nodig is.

- VERON doet het verzoek om roepletters over een langere periode (1,5 jaar/5 jaar) te bevriezen alvorens deze opnieuw worden uitgegeven. Nu is dat 1 maand. Daardoor komen QSL kaarten nu soms bij de verkeerde personen terecht. AT onderzoekt de haalbaarheid. Mogelijk kan dit gelijktijdig met Prio 4 worden gerealiseerd. Het verzoek wordt onder Prio 4 gevoegd (actiepunt 94-01).
- VRZA uit haar zorgen over een recent rapport van Dialogic in opdracht van het agentschap, met als onderwerp Internet of Things (IoT). Dit gaat o.a. over mogelijk IoT gebruik in de 70 cm band. AT meldt dat het rapport van Dialogic niet het standpunt van AT weergeeft. AT heeft opdracht gegeven onderzoek te doen. Het eindrapport is er en wordt gepubliceerd. AT heeft nog geen standpunt, maar zal naar aanleiding van het rapport het gesprek met verschillende (markt)partijen aangaan om te kijken of vraag en mogelijkheden bij elkaar kunnen worden gebracht.
- Voorzitter VERON was graag geïnformeerd voor het intrekken van registraties wegens niet nakomen betalingsverplichting. Dan had VERON er over kunnen communiceren. Het agentschap geeft aan dat het hier een regulier proces betreft, net als het versturen van de vooraankondiging, de facturen en de aanmaningen. Het agentschap is niet voornemens van alle reguliere acties die worden uitgevoerd de verenigingen op de hoogte te stellen.

10. Volgend overleg: 23 maart 2017.

11. Sluiting

12. Actiepunten

Nr	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
90-01	Onderzoek haalbaarheid voorstel roepletterbeleid	Agentschap	Onbekend (Prio 4)	
90-03	Onderzoek uitbreiding 7 MHz-band door N-geregistreerden	Agentschap	Onbekend (Prio 8)	
92-01	Onderzoek naar een Engelstalig gedeelte op de website van het agentschap	Agentschap	Prio 6	Okt 2016
93-01	crossband en fullduplex in 50 en 70 MHz band. Crossband laten vervallen indien mogelijk	Agentschap	1 april 2017	
93-02	De verenigingen geven aan dat zij bereid zijn mankracht te leveren om de actiepunten naar een oplossing te brengen	Agentschap: besluiten hier al dan niet gebruik van te maken.	1 juli 2016	Okt 2016
94-01	Mogelijkheid om roepletters over een langere periode te bevriezen alvorens deze opnieuw worden uitgegeven	Agentschap	Onbekend (bij prio 4 gevoegd)	

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
Niels Bredewout

verslag

Nummer
AO-95

Bijlagen
-

Onderwerp / Overlegorgaan	95 ^{ste} Amateuroverleg	
Datum bespreking	23 maart 2017	
Plaats bespreking	Groningen	
Deelnemers	Agentschap Telecom: Frans Hofsommer Niels Bredewout Sietse Anema	VERON: Bram van den Berg Guido van den Berg Hans Blondeel-Timmerman VRZA: Ron Goossen Mischa van Santen Gerard van Oosten

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen (verenigingen en Agentschap Telecom)
- 2.1 Agentschap Telecom

1. Licensed Shared Access

Het onderzoeken van de mogelijkheden voor gedeeld gebruik van spectrum is onderdeel van het nieuwe nationale frequentiebeleid van EZ. De Pilot met ENG/OB gebruikers in de 2,3-2,4 GHz band loopt inmiddels ongeveer een half jaar. De volgende stap is dat Defensie bij de pilot wordt aangesloten. De verwachting is niet dat ook de radiozendamateurs nog dit jaar aangesloten zullen worden. De voortgang van de LSA-pilot gaat langzaam, mede dankzij ICT perikelen. Internationaal zijn er afgelopen jaren diverse LSA-pilots gestart, waarbij ervaringen onderling worden uitgewisseld. AT/EZ zullen de ervaringen ook delen in internationaal overleg.

2. ICT-problematiek

Agentschap Telecom is voor ICT afhankelijk van de ICT-dienstverlener van het rijk. Deze ICT-dienstverlener heeft beperkte capaciteit beschikbaar voor het agentschap en dus moet er worden geprioriteerd. Dit betekent onder andere dat bijvoorbeeld wensen/wijzigingen t.a.v. automatiseringsvraagstukken voor radiozendamateurs vertraging oplopen.

3. Vrijgeven geblokkeerde roepletters

Er zijn nog steeds roepletters geblokkeerd die in 2016 zijn ingetrokken wegens het niet voldoen van de factuur. Aanvankelijk zouden deze roepletters 3 maanden geblokkeerd worden, maar omdat er nog procedures lopen is die termijn verlengd. Zendamateurs kunnen om vrijgave van de eerder aan hun toegewezen roepletters verzoeken als er geen bezwaarprocedures meer lopen en er geen openstaande vorderingen meer zijn. Zodra alle procedures zijn afgerond zullen de resterende roepletters weer worden vrijgegeven.

4. Wet openbaarheid bestuur (WOB)

Incidenteel worden er informatieverzoeken gedaan o.g.v. de WOB. Op dit moment loopt er een zendamateur-gerelateerd verzoek. Een deel van de voor amateurzaken beschikbare capaciteit van AT wordt hieraan besteed.

5. Roepletterlijst niet meer gepubliceerd

De lijst met aan zendamateurs uitgegeven roepnamen is niet meer te downloaden via de website van AT. Dit is vanwege privacy-redenen. Via de website kan wel worden gecontroleerd of een bepaalde roepnaam is uitgegeven.

6. Examenvragen

AT heeft, in samenwerking met de Stichting Radio Examens (SRE), een start gemaakt met het controleren van bestaande examenvragen en het opstellen van nieuwe vragen. Het gaat in eerste instantie om de vragen voor het N-examen. Er zijn inleidende gesprekken geweest tussen AT en SRE op 13 februari en 1 maart. Er is een team samengesteld dat zich hiermee zal bezighouden. Dit team bestaat uit 5 deelnemers vanuit AT en 6 deelnemers vanuit SRE. Er liggen in totaal 690 N-vragen die bekeken gaan worden. Als aandachtspunten zijn benoemd (1) dat er nu te weinig vragen in de pool zitten m.b.t. regelgeving en (2) dat de materie verouderd is. Over de werkwijze wordt nog overlegd.

De nieuwe/nagekeken vragen worden opgenomen in een database. Het is niet zeker of deze database ook meteen gebruikt kan gaan worden. De database moet gekoppeld worden aan de bestaande tool voor de uitgifte van examens. Daarnaast wordt ook gewerkt aan een nieuwe examentool. Voor beide zijn we afhankelijk van onze ICT-dienstverlener.

7. Wijziging regelgeving

Per 1 april 2017 wordt de Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015 gewijzigd. Het betreft twee wijzigingen die op het vorige AO al aangekondigd zijn:

a. Het schrappen van het verbod op crossbandverbindingen voor de 4- en 6-meterband (50 en 70 MHz).

De beperking was opgenomen op aandringen van de primaire gebruiker. AT heeft overleg gevoerd met de primaire gebruiker van deze frequenties. De primaire gebruiker is akkoord met het schrappen van de beperking voor crossbandgebruik.

Full duplex zal ook na 1 april 2017 verboden blijven, omdat bij langdurig gebruik van een frequentie de betreffende zendamateur niet in de gelegenheid is om te controleren of een primaire gebruiker de frequentie nodig heeft. Daarbij weet de primaire gebruiker niet waar een zendend station luistert en heeft dus geen enkele mogelijkheid om een gebruiker te verzoeken zijn uitzendingen (tijdelijk) te staken, of van zendfrequentie te wijzigen.

b. Wijziging van de allocatie in de 5 MHz naar 5,351.5-5,366.5 MHz met maximaal 15 Watt e.i.r.p.

Sinds 3 december 2015 was de frequentieband 5,350 – 5,450 MHz aangewezen voor gebruik door zendamateurs op secundaire basis met maximaal 100 watt PEP. Nederland heeft zich ingespannen om deze allocatie wereldwijd toe te wijzen. Op de World Radiocommunication Conference 2015 (WRC 2015) is echter afgesproken dat dit moet zijn: 5,351.5 - 5,366.5 MHz met maximaal 15 watt e.i.r.p.¹ Daarmee is een wereldwijd geharmoniseerde secundaire allocatie voor de amateurdienst aangewezen.

Nederland past de regelgeving aan van 100 kHz naar 15 kHz, omdat zij de Final Acts van de WRC-15 heeft ondertekend en zich daarmee verbindt om gemaakte afspraken na te komen. Daarnaast hebben België en Frankrijk aangegeven dat de primaire gebruiker storing ondervindt van radiozendamateurs, en om die reden hebben zij Nederland verzocht om de uitkomst van de WRC'15 te implementeren.

2.2 Mededelingen VERON/VRZA

Geen mededelingen.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Bespreken actiepuntenlijst

De actiepuntenlijst wordt besproken. Voorstel is om de actiepunten die zijn opgenomen in de prioriteitenlijst, van de actiepuntenlijst te verwijderen om te voorkomen dat deze punten 2 keer worden behandeld. Meerderheid van de vergadering is er echter voorstander van om de actiepunten te laten bestaan. De actiepuntenlijst wordt bijgewerkt.

5. Agentschap telecom

5.1. Gedragslijn vergunningen

De Gedragslijn is inmiddels gepubliceerd en gaat in op 1 april 2017. AT bedankt de verenigingen nogmaals voor hun constructieve bijdrage. De verenigingen merken terecht op dat de goede samenwerking niet genoemd wordt in het nieuwsbericht op de website van AT. AT doet dit alsnog. Op dit moment wordt nog de laatste hand gelegd aan de aanvraagformulieren en vergunningen (voorschriften en beperkingen). Op het volgende AO wordt de Gedragslijn weer geagendeerd en zal een eerste evaluatie plaatsvinden. Zo nodig kan dit tot aanpassing van de Gedragslijn leiden.

¹ <http://www.itu.int/pub/R-ACT-WRC.12-2015>

5.2. Voortgang prioriteitenlijst

Prio 1: uitvoeren reguliere werkzaamheden

Doorlopend. Dit is en blijft de hoogste prioriteit.

Prio 2: Gedragslijn vergunningen + maximaal zendvermogen F-amateurs

Afgerond.

Prio 3 Prio 2: Aanpassen roepnamenbeleid (vrijgeven PAO)

Schuift door naar prio 2.

Nu de Gedragslijn is afgerond, gaat AT aan de slag met de noodzakelijke aanpassingen in het beleid voor de uitgifte van roepletters. Eind 2014 is hiervoor een voorstel opgesteld in samenwerking met de landelijke verenigingen en de Old Timers Club (OTC). Deze gemaakte afspraken over uitgifte van roepletters, waarbij ook de PAO-serie weer beschikbaar moet komen (m.u.v. reeds uitgegeven PAO-roepnamen), maken aanpassingen in de uitgifte-software noodzakelijk. Voor dat gedeelte is AT afhankelijk van de ICT-dienstverlener. Het aanpassen van de software staat inmiddels hoog op de ICT-prioriteitenlijst, maar een definitieve opleverdatum kan nog steeds niet gegeven worden.

Prio 4 Prio 3: Aanpassen Examenregeling (o.a. toevoegen CEPT afspraken toetsen sociale vaardigheden)

Schuift door naar Prio 3. Verwachte startdatum is Q4 2017.

Prio 5 Prio 4: Her-ijking mogelijkheden N-amateurs

Schuift door naar Prio 4. Tijdens het AO-93 hebben VERON en VRZA aangeboden om mankracht beschikbaar te stellen voor zendamateur-werkzaamheden. Op het AO-94 heeft AT aan VERON en VRZA gevraagd om het pakket voor N-amateurs in zijn geheel te herijken, en een compleet pakket voor te stellen waarvan de leden vinden dat het recht doet aan de mogelijkheden die N-amateurs zouden moeten hebben. Het voorstel moet breed gedragen worden door alle leden (zowel N als F). Tijdens AO-94, en in twee vervolggesprekken, zijn de randvoorwaarden besproken. Dit heeft geleid tot een formele opdracht aan VERON en VRZA op 9 maart 2017. VERON en VRZA zijn de trekkers van deze prio en zijn gestart met het betrekken van de leden. VRZA heeft een werkgroep ingesteld. VERON bereidt een enquête voor. De voortgang, de verschillende ideeën en de onderlinge samenwerking worden uitvoerig besproken.

Er zal regelmatig overleg plaatsvinden tussen AT, VERON en VRZA over de herijking. Het eerstvolgende overleg is op 25 april. Alle partijen spreken uit dat gedegen onderzoek nodig is en dat daarvoor de tijd wordt genomen die nodig is.

Prio 6 Prio 5: Examenvragen checken/nieuwe vragen

Schuift door naar prio 5. Zie onder 2.1, mededeling 6.

--

Maatwerkvergunningen (PI9)

Tijdens agendapunt 5.2 komen de voorwaarden voor een PI9-roepnaam ter sprake. Een PI9-roepnaam wordt uitgegeven als een vergunning wordt verleend voor 'overig gebruik van de amateurbanden.' Dit zijn maatwerkvergunningen. In de Gedragslijn vergunningen radiozendamateurs

wordt beschreven hoe AT omgaat met de meeste gangbare vergunningen die worden afgegeven voor frequentiegebruik door radiozendamateurs. Als iemand de amateurfrequenties wil gebruiken voor een ander amateurexperiment, dat niet toegestaan is onder de registratievoorwaarden en ook niet in de hoofdstukken IV, V of VI van de gedragslijn wordt beschreven, dan kan diegene contact opnemen met het agentschap om de mogelijkheden te bespreken. Er moet een redelijk belang zijn bij een vergunning. Dit moet goed gemotiveerd zijn. Waarom en waarom juist die frequenties? Als er een redelijk belang is, kan AT een vergunning verlenen. Daar kan een roepnaam met de prefix PI9 bij worden uitgegeven.

5.3. Berichten van of voor derden – gespreksrondes

Het uitzenden van berichten van of voor derden is niet toegestaan met een registratie. Berichten van derden zijn berichten van alle anderen dan het amateurstation waarmee verbinding is gemaakt. Ook berichten van andere radiozendamateurs zijn berichten van derden.

AT beziet momenteel wat dit betekent voor gangbaar ander gebruik van amateurfrequenties, zoals bijv. 'gespreksrondes'. AT vindt dat dergelijk gebruik mogelijk moet zijn (mits binnen de regels, bijv. geen omroep/reclame) en neemt, mocht dat nodig zijn, maatregelen om dit gebruik uit de gedoogsfeer te halen.

5.4. Verslag storingsmeldingen Toezicht (o.a. terugkoppeling intruders)

Tijdens het overleg heeft AT een verslag uitgereikt waarin de toezichthoudende werkzaamheden op het gebied van radiozendamateurs in 2016 zijn beschreven. Nadat dit verslag uitgebreid is besproken, is besloten om het integraal bij dit verslag te voegen en AT onderzoekt de mogelijkheid om dit verslag op haar website te publiceren.

6. Agendapunten verenigingen

6.1. Aanpak NL-intruders op HF, 2 meter en 70 cm amateurbanden

VRZA stelt enkele vragen over de aanpak van intruders/anonieme zendamateurs door AT. De achterban van VRZA ondervindt hier in toenemende mate hinder van.

V: *Treedt AT actief of reactief op?*

A: Reactief. Omdat deze verstoringen zich op willekeurige momenten voordoen is het voor AT niet mogelijk om hier continu aandacht aan te besteden. Bij meldingen is het van belang om zoveel mogelijk informatie ter beschikking te stellen. Op welke dagen en tijdstippen vindt de verstoring het ernstigst en meest plaats? Het belangrijkste is, door het luisteren van amateurs op de ingang, te bepalen waar een mogelijke intruder zich kan bevinden.

V: De ervaring is dat AT altijd reageert op meldingen. Maar: vaak wordt wel dezelfde mededeling gegeven. Soms wordt daarbij de indruk gewekt dat de storing verholpen is, terwijl de melder dat niet zo ervaart ('storing treedt niet langer op' of 'melding is al in behandeling'). Hoe komt dat?

A: Omdat dit een bekend probleem is, wordt een melding niet 'exclusief' behandeld. Meldingen worden bij elkaar gevoegd en als er voldoende duidelijkheid is over tijd en plaats, pleegt de afdeling Toezicht een gerichte actie. Deze acties zijn kortdurend van aard, geen succes op dat moment betekent wachten op een volgend goed moment. Meldingen over deze zaken sluit AT doorgaans direct, om hoge doorlooptijden te voorkomen. Dit zegt echter niets over de behandeling. Bij de sluiting van een melding krijgt een melder een brief, waarin vaak dezelfde afdoeningsgrond wordt vermeld. AT kan meldingen alleen afdoen o.g.v. de meldingsgronden uit de Regeling storingsmeldingen. Die biedt slechts enkele opties voor beantwoording. AT probeert daarnaast altijd beknopte aanvullende informatie te geven over de afhandeling van de melding.

Het is niet mogelijk om alle meldingen op te lossen. Er moet bijna sprake zijn van heterdaad en/of echt iemand dicht in de buurt zijn om actie te kunnen ondernemen.

V: Het gevoel heerst dat 'clandestiene gebruikers' met hun gedrag weggkomen. Wat kan AT daaraan doen?

A: Inzichtelijk maken wat AT wél doet met de beschikbare capaciteit. Bijvoorbeeld door hierover terug te koppelen op het AO. We kijken hoe we dat nog beter kunnen doen.

6.2. Handhaving op gebruik van de 23 cm en 13 cm amateurband door video,- en audiozenders die zijn bevestigd aan bijv. drones.

N.a.v. een vraag van de VERON over de verkoop en het gebruik van videozenders in de 23 en 13 cm amateurbanden, geeft AT de volgende toelichting: Het gebruik van video- en audiozenders als 'payload' aan drones is aan het toenemen, door het feit dat drones meer gemeengoed worden. Deze video – en audiozenders worden blijkbaar ook gebruikt in de 23 en 13 centimeter amateurbanden. Het gebruik daarvan is alleen toegestaan met een vergunning of registratie. De verkoop is echter niet aan een vergunning onderhevig. Deze apparatuur moet nu voldoen aan de Radio Equipment Directive (RED), oude voorraden mogen nog worden verkocht als zij voldoen aan de R&TTE regelgeving (voorganger RED). Het is aan de gebruiker om zich te houden aan wet- en regelgeving op het gebied van het daadwerkelijk gebruik. Op het moment dat iemand deze frequentieruimte gebruikt zonder vergunning of registratie dan is er sprake van een strafbaar feit: het zenden zonder vergunning. Dit feit dient door een toezichthouder en/of opsporingsambtenaar te worden geconstateerd voordat handhavend kan worden opgetreden. Agentschap Telecom heeft geen handelscontroles naar dergelijke apparatuur uitgevoerd en ook geen gericht onderzoek verricht naar illegaal gebruik van frequentieruimte. Overigens heeft Agentschap Telecom ook geen (storings)meldingen ontvangen over dit mogelijk illegale gebruik. N.a.v. deze uitleg van AT verzoeken de verenigingen markttoezicht op deze artikelen. De vertegenwoordiger van de afdeling Toezicht zal dit punt onder de aandacht brengen van het hoofd van de Afdeling Markttoezicht.

7. Onderwerpen uit internationale gremia

Op uitnodiging van VERON zal iemand van de Afdeling Toezicht van het agentschap deelnemen aan de eerstvolgende IARU bijeenkomst, september 2017 in Landshut, Duitsland.

8. Ontwikkelingen in de amateurwereld

Binnen de CEPT-landen is een lichte stijging van het aantal radiozendamateurs met 7,5%. In Nederland is het aantal radiozendamateurs licht gedaald naar ca. 12.500.

HAMNET: Er wordt vooruitgang geboekt met een landelijk netwerk.

9. Rondvraag

10. Volgend overleg – voorstel 25 oktober 2017

Voorstel aangenomen.

11. Sluiting

Actiepuntenlijst:

Nr	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Voortgang
90-01	Onderzoek haalbaarheid voorstel roepletterbeleid	AT	Onbekend (Prio 3)	AT start met aanpassen roepletterbeleid. ICT-aanpassingen afhankelijk van ICT-dienstverlener
90-03	Onderzoek uitbreiding 7 MHz-band door N-geregistreerden Herijking N	AT VERON/ VRZA	Onbekend (Prio 5)	Wordt hernoemd naar 'her-ijking N' en actie door VERON/VRZA.
93-01	crossband en full duplex in 50 en 70 MHz band. Crossband laten vervallen indien mogelijk	AT	1 april 2017	Gereed per 01-04-2017
94-01	Mogelijkheid om roepletters over een langere periode te bevriezen alvorens deze opnieuw worden uitgegeven	AT	Onbekend (bij prio 3 gevoegd)	Op verzoek van VERON/VRZA wordt het samenvoegen met actiepunt 90-01 (prio 3) ongedaan gemaakt. 94-01 kan mogelijk sneller afzonderlijk worden gerealiseerd.

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
Niels Bredewout

T

Nummer
AO-96

Bijlagen
- Storingmeldingen 2017

verslag

Onderwerp / Overlegorgaan	96 ^{ste} Amateuroverleg	
Datum bespreking	1 november 2017 (Deel I) & 31 januari 2018 (Deel II)	
Plaats bespreking	Amersfoort	
Deelnemers	Agentschap Telecom: Frans Hofsommer (vrz.) Niels Bredewout (secre.) Sietse Anema	VRZA: Mischa van Santen (Deel I) Martin van Gils Ron Goossen Gerard van Oosten (Deel II) VERON: Remy Denker Bram van den Berg Guido van den Berg

Afwezig

Afschrift aan

Het 96ste Amateuroverleg vond plaats op 1 november 2017 (Deel I). Omdat er te weinig tijd was om alles te bespreken, is het overleg voortgezet op 31 januari 2018 (Deel II).

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen (verenigingen en Agentschap Telecom)

- Verhoging tarieven

De tarieven van Agentschap Telecom worden in 2018 mogelijk met 10% verhoogd. Op dit moment is AT niet kostendekkend. Dat geldt onder meer voor de registraties voor radiozendamateurs. Een voorstel tot verhoging van het tarief ligt op dit moment voor bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Op het moment van de vergadering is het nog onzeker of dit voorstel wordt doorgevoerd.

Update 31 januari 2018:

Het tarief is per 1 januari 2018 inderdaad verhoogd. Het tarief voor de vergunningen is met 2,2% gestegen, zijnde de toegestane loon- en prijscompensatie. Het tarief voor registraties is met 10% verhoogd. De tarieven zijn opgenomen in de Regeling Tarieven Agentschap Telecom 2018. De toelichting op deze Regeling zegt over de verhoging van 10% het volgende:

'De kosten voor de directe ICT (onder andere samenhangend met de waarborging van de gegevens van registratiehouders, met het oog op de Baseline Informatiebeveiliging Rijksoverheid (BIR) en de Wet bescherming persoonsgegevens) zijn het afgelopen jaar toegenomen. Deze stijging had bij de vaststelling van het tarief bij de herinvoering ervan dan ook niet voorzien kunnen worden. Daarnaast moet er meer tijd dan initieel werd aangenomen worden besteed aan het behandelen van dossiers en het in behandeling nemen van storingsklachten.'

- Voorzitterschap CEPT-subgroep WG FM RAFG

Vanuit de IARU-vergadering in Landshut is de nadrukkelijke wens uitgesproken dat Nederland een voorzitter levert voor de CEPT WG FM RAFG. Dit is mede ingegeven door het voorstel voor harmonisering van de amateurfrequenties voor novice amateurs, dat door de Nederlandse delegatie in IARU is ingebracht. Dat vereist een nieuwe invulling van het voorzitterschap.

Dit verzoek is door AT serieus overwogen. Besloten is om op dit moment geen voorzitter te leveren. Hier is nu geen capaciteit voor beschikbaar. AT heeft met de huidige capaciteit al een uitdaging om voortgang te boeken op de benoemde prioriteiten voor radiozendamateurs. Daar komt bij dat er tijdelijk minder capaciteit is vanwege langdurige ziekte van enkele medewerkers.

- Nationaal frequentiebeleid en zendamateurs

Op het volgende AO zal iemand van de beleidsafdeling in Den Haag – DGETM (Directoraat Generaal Energie, Telecom en Mededinging) iets vertellen over het frequentiebeleid van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Zowel nationaal als internationaal zijn er veel ontwikkelingen waarvoor steeds meer spectrum wordt gevraagd. Denk aan 5G, de explosieve groei van IoT, de vraag naar spectrum voor bedrijfskritische communicatie, camerabewaking/toezicht, intelligente transportsystemen, etc. De vraag naar spectrum uit de markt is groter dan het aanbod. Door de beleidsafdeling in Den Haag wordt continu gewerkt aan het beschikbaar krijgen van meer ruimte, door bijvoorbeeld:

- gedeeld/medegebruik van spectrum verder te onderzoeken en toe te passen
- te kijken waar binnen de overheidsgebruikers frequentieruimte beschikbaar kan komen, bijvoorbeeld door geen eigen frequentieruimte meer te hebben, maar diensten commercieel in te huren;
- door nieuwe planningtools en regels te gebruiken;
- door toegewezen bandbreedtes te verkleinen
- door speciale tools te introduceren en te gebruiken, denk bijv. aan VoA (Verdeling op Afroep) of dynamische frequentietoewijzing d.m.v. Licensed Shared Access (LSA).

Uiteraard wordt er ook ingezoomd op ontwikkelingen waar de amateurgemeenschap ook een rol kan gaan spelen. Denk hierbij bijvoorbeeld ook aan verdergaande Europese harmonisatie van banden/vermogens/bandbreedtes,

in kaart brengen van het gebruik van de huidige banden, verkennen van mogelijkheden voor nieuwe amateurbanden waar geëxperimenteerd moet/kan gaan worden, uitruilen van banden, enzovoorts.

- Aanvragen voor vergunningen voor hogere zendvermogens

Het aantal aanvragen is vooralsnog beperkt. Vijf radiozendamateurs hebben de beschikbare rekensoftware aangevraagd en gekregen. Er zijn twee aanvragen ingediend. Eén daarvan is compleet, is in behandeling en kan waarschijnlijk snel worden verleend.

Update 31 januari 2018:

De 1ste vergunning is inmiddels verleend. Medewerkers van Agentschap Telecom hebben ter plaatse metingen uitgevoerd. Alle geregistreerde veldsterktewaarden bleven onder de gestelde EMC limieten. Vervolgens is de vergunning ook ter plekke overhandigd.

- Vermelding 'CW-included' op registratiebewijs N

Af en toe wordt AT door zendamateurs met een N-licentie die in België het morse examen hebben behaald gevraagd om 'CW included' op het registratiebewijs te zetten. Op dit moment doet AT dat wel bij F, omdat zendamateurs dat soms nodig hebben als ze in het buitenland willen zenden. Bij N doet AT het niet, omdat er geen landen zijn waar zit nodig zou zijn. De verenigingen merken op dat de vermelding 'CW included' wel degelijk nodig kan zijn om in bepaalde landen te mogen zenden, ongeacht of het om een N- of F-registratie gaat. Als dit inderdaad het geval blijkt gaat AT de verzoeken van N-amateurs die het morse examen hebben behaald voortaan honoreren. De verenigingen hebben geadviseerd om dit beleid door te voeren.

- AO-deelname VRZA

De voorzitter van VRZA, Floris Wijn Nobel, maakt wegens drukke werkzaamheden geen deel meer uit van de VRZA Commissie Machtigingszaken (CMZ) en zal daarom normaal gesproken niet meer bij het AO aanwezig zijn.

3. Vaststellen agenda

4. Bespreken actiepuntenlijst

90-01 Onderzoek haalbaarheid voorstel roepletterbeleid

Hiervoor is AT in de 1ste plaats afhankelijk van de ICT-dienstverlener van het Rijk. Stand van zaken is dat de benodigde software onlangs ontwikkeld is. Deze moet nog wel worden getest. Ondertussen past AT het roepletterbeleid aan. De verwachting is dat het nieuwe beleid eind 2017 in kan gaan.

Update 31 januari 2018:

Het nieuwe beleid is op 9 januari 2018 ingegaan. Er zijn op moment van schrijven 76 PA0-roepnamen uitgegeven. In de eerste dagen werkte de koppeling tussen het callbook op de website en de database met PA0-roepnamen nog niet. Het kon voorkomen dat onze website aangaf dat een PA0-roepnaam beschikbaar is, terwijl deze wel ooit uitgegeven was. Maar als iemand deze PA0-roepnaam vervolgens aanvraagde, dan werd deze niet uitgegeven. Dit probleem is na twee dagen verholpen. In deze periode zijn daardoor ook zeven PA0-roepnamen onterecht uitgegeven, omdat die al eerder uitgegeven zijn geweest. De betreffende

zendamateurs worden verzocht om een andere (PA0-)roepnaam te kiezen of kunnen hun oude roepnaam terug krijgen.
(Actiepunt 90-01 is afgerond).

90-03 Herijking N

Dit actiepunt wordt besproken bij agendapunt 5.1.

94-01 Mogelijkheid om roepletters over een langere periode te bevriezen alvorens deze opnieuw worden uitgegeven

Dit actiepunt was blijven staan omdat het mogelijk eerder gerealiseerd kon worden dan 90-01. Met het uitvoeren van 90-01 is dit actiepunt niet meer nodig.
(Actiepunt 94-01 wordt afgevoerd)

5. Agentschap Telecom

5.1. Voortgang prioriteitenlijst

Prio 1: uitvoeren reguliere werkzaamheden

AT kan de werkzaamheden op dit moment net behappen, maar ziet nauwelijks kans om in te lopen op de overige prioriteiten. Invoering van de gedragslijn per 1 april 2017 heeft veel inzet gevraagd, o.a. bij het plannen en uitgeven van nieuwe vergunningen voor relaisstations en hogere vermogens. Daarnaast hebben we nog een aantal vragen moeten beantwoorden, is er een hoorzitting geweest over de identificatieplicht voor APRS-stations, en hebben we de gebruikelijke notoire tijdvragers die veel aandacht vragen.

Prio 2: Aanpassen roepnamenbeleid (vrijgeven PAO)

Besproken bij de actiepunten (90-01) onder agendapunt 4.
Prio 2 is afgerond.

Prio 3: Aanpassen Examenregeling (o.a. toevoegen CEPT-afspraken toetsen sociale vaardigheden)

AT maakt een inventarisatie van de benodigde wijzigingen in de Examenregeling frequentiegebruik 2008. In deze regeling staan de regels en exameneisen voor zowel de examens voor radiozendamateurs als de examens voor maritieme bedieningscertificaten. Voor zendamateurs betreft het in elk geval het bijwerken van de exameneisen. Daarin moeten in elk geval de CEPT afspraken over het toetsen op sociale vaardigheden (Code of Conduct) worden opgenomen .

Prio 4: Herijking mogelijkheden N-amateurs

Op 1 november – voorafgaand aan het AO – hebben VERON/VRZA en AT gesproken over de vervolgstappen.

Stand van zaken 31 januari 2018

Op 31 januari – voorafgaand aan het AO – hebben VERON, VRZA en AT opnieuw gesproken over de voortgang. De VERON en VRZA zijn bezig met het opstellen van een notitie met aanbevelingen die recht doen aan de resultaten van de vorig jaar gehouden enquête, waarbij ook al zoveel mogelijk rekening zal worden gehouden met een mogelijke CEPT-harmonisatie. De conceptnotitie wordt aangeboden aan het AO. Het AT

krijgt dan de gelegenheid op de aanbevelingen te reageren, waarna op een volgend AO (vermoedelijk in oktober/november van dit jaar) de definitieve versie gepresenteerd zal worden.

Prio 5: Examenvragen checken/nieuwe vragen opstellen t.b.v. het N-examen

Er is een werkgroep opgericht met leden van de SRE en AT. Alle leden van de werkgroep hebben een groot aantal vragen beoordeeld die voor het N-examen zijn bedoeld. Alle vragen zijn inmiddels 1x nagekeken. Daarna is een dag uitgetrokken voor een gezamenlijke 'afhamersessie' in Amersfoort. Daar zijn vragen besproken waarover discussie was. Tijdens deze afhamersessie zijn veel vragen besproken, maar veel meer vragen nog niet. Tijdens de sessie is een nieuwe – minder tijdrovende – vervolgwerkwijze afgesproken: alle vragen krijgen een tegenlezer. Alleen de vragen waarover na 2de lezing nog discussie is worden besproken op een 2de afhamersessie.

Als alle vragen af zijn, vindt er nog een extra slag plaats om eventuele dubbele vragen eruit te halen. Het project is afgerond als alle vragen 'schoon' zijn en er geen dubbele vragen meer zijn.

Slag om de arm: Het is dus niet zeker of de nieuwe vragen ook meteen kunnen worden gebruikt. De examenvragen moeten in een database worden gezet. Vervolgens moet de software (de examentool) vragen uit de database halen en daarmee een examen samenstellen. Er zijn echter problemen met deze examentool. Deze moet vervangen worden. Hier wordt nu aan gewerkt. De ICT-dienstverlener van het Rijk gaat vervangende examensoftware bouwen.

Update 31 januari 2018

Een groot deel van de vragen is inmiddels door de 2de lezer beoordeeld. Ondertussen is ook een begin gemaakt met het inboeken in de database van de vragen die af zijn. Het vervangen van de examentool zal zeker niet in 2018 worden uitgevoerd. Hiervoor zijn verschillende redenen, waaronder gebrek aan ICT-capaciteit en financiële middelen. Voorlopig zullen we moeten blijven werken met de bestaande tools.

5.2. 1ste evaluatie Gedraglijn vergunningen

AT is over het algemeen tevreden met het 1ste half jaar. Sinds de inwerkingtreding op 1 april 2017 zijn er 25 nieuwe vergunningen verleend en zijn er 28 vergunningen gewijzigd. De vergunningverlening en frequentieplanning verlopen zonder grote problemen. Dat wil niet zeggen dat er niets te verbeteren valt. Daarom is vooraf al besloten om na een half jaar een 1ste evaluatie te doen. AT voert deze evaluatie zelf uit, maar is natuurlijk wel zeer benieuwd naar de bevindingen van radiozendamateurs en de verenigingen. Daarom wordt afgetrapt met een bespreking in het AO. AT heeft zelf een aantal onderwerpen geagendeerd, mede naar aanleiding van signalen vanuit de radiozendamateurs. Ook VERON/VRZA hebben bij hun achterban navraag gedaan en hebben input aangeleverd ter bespreking.

5.2.1. identificatie APRS

Met ingang van de nieuwe gedragslijn zijn de vergunningen technologie-neutraal, d.w.z. het staat de radiozendamateurs vrij om zelf de techniek te kiezen. Dat kan betekenen dat het signaal met een nieuwe/onbekende techniek wordt gemoduleerd. Dat is niet erg, maar: het station moet wel altijd identificeerbaar zijn. Dat is belangrijk voor zendamateurs, want zij moeten kunnen nagaan of zij verbinding maken met een geregistreerd zendamateur. Tevens is het voor AT nodig om goed toezicht te kunnen houden.

Het is daarom belangrijk dat de identificatie van een relaisstation 'met het blote oor' herkenbaar en waarneembaar is. Daarom is in de vergunningen die na 1 april 2017 zijn verleend voorgeschreven dat de identificatie in spraak of morse moet gebeuren.

Dit blijkt voor vergunninghouders niet vooraf duidelijk, omdat het niet in de Gedragslijn staat (een bijlage met voorbeeld voorschriften waar deze bepaling wel in stond is in de laatste conceptversie gesneuveld).

AT gaat een voorstel doen voor een oplossing en brengt dat in op het volgende AO. Tijdens het overleg zijn diverse werkbare oplossingen besproken, b.v. het aantal malen dat een call wordt uitgezonden te verminderen naar één keer per half uur. Hierdoor kan een data verbinding tijdig even worden afgebouwd, om vervolgens na het minimaal driemaal waarneembaar uitzenden van de roepnaam weer te worden opgebouwd.

Update 31 januari 2018

Een zendamateur heeft bezwaar gemaakt tegen de gewijzigde identificatieverplichting in zijn vergunning. Er is een hoorzitting geweest. Daar is o.a. beargumenteerd dat het vreemd is dat de identificatieverplichting voor de vergunninghouder zo veel afwijkt van de identificatieverplichting voor registratiehouders. Er is verzocht om beide identificatieverplichtingen gelijk te trekken. De afdeling Juridische Zaken (JZ) van het agentschap doet nu een volledige heroverweging van het besluit. Op de hoorzitting is afgesproken dat eerst de uitkomst van het AO wordt afgewacht.

AT geeft op het AO aan dat de bezwaarmaker hier een punt heeft. Dit argument is ook door de verenigingen ingebracht in het inputdocument bij dit agendapunt. De AO-deelnemers van AT koppelen het besprokene terug aan de juridische afdeling, die het in ogenschouw zal nemen bij de volledige heroverweging van het individuele besluit waartegen door de betrokken radiozendamateur bezwaar is gemaakt. Als het besluit voor de individuele radiozendamateur wordt herzien, dan kan dit mogelijk gevolgen voor de gedragslijn hebben – en dus voor andere radiozendamateurs die vergunningen aanvragen. Mogelijk wordt de nieuwe identificatieverplichting teruggedraaid of aangepast.

Het blijft voor AT belangrijk dat zendamateurs niet gebonden zijn aan een bepaalde techniek, maar naar hartenlust kunnen experimenteren. Daar hoort bij dat de identificatie van een amateurstation altijd waar te nemen is, ongeacht de (bestaande of nieuwe) techniek die wordt gebruikt. AT gaat terug naar de tekentafel en zoekt naar een betere oplossing om dit te realiseren. Dat

moet een oplossing zijn die het uitoefenen van de hobby niet onnodig bemoeilijkt. De amateurgemeenschap wordt hier – via de verenigingen - in betrokken.

5.2.2. Ingebruiknameverplichting

De ingebruiknameverplichting is met ingang van 1 april 2017 aangescherpt. Het relaisstation moet in gebruik worden genomen met:

- minimaal 70% van de vergunde maximale antennehoogte (in meter);
- minimaal 70% van het vergunde maximale zendvermogen (in watt e.r.p.);
- Als de vergunde maximale bandbreedte meer dan 12,5 kHz bedraagt: minimaal 70% van de vergunde maximale bandbreedte (in kHz).

De 70% regeling moet voorkomen dat er frequentieruimte wordt aangevraagd die vervolgens (bijna) niet wordt gebruikt, zoals onder het oude beleid nog wel mogelijk was. Dit kan ertoe leiden dat experimenten van andere amateurs niet kunnen worden toegekend, en dat is uiteraard niet de bedoeling.

Deze ingebruiknameverplichting wordt nu geëvalueerd. Vragen die besproken zijn:

- Is een ingebruiknameverplichting nodig/gewenst? Waarom wel/niet?
- Wat als je wil experimenteren met verschillende antennehoogtes en vermogens?
- Waarom mag ik hem niet een paar weken uitzetten?
- Wanneer mag ik de repeater dan wel uitzetten? Alleen bij misbruik of technische storing?
- Moet een repeater voor (bijna) alle zendamateurs toegankelijk zijn? Of mag ik ook een experiment doen voor een beperkte groep?

Er volgt discussie. Het AO vindt dat het tijdelijk uitzetten van een relaisstation alleen mogelijk moet zijn met een goede reden en alleen met toestemming van AT. Een goede reden kan zijn een technisch mankement of misbruik/intruders.

Het AO vindt dat een relaisstation in principe algemeen toegankelijk moet zijn voor radiozendamateurs. AT denkt nog over na of het nodig is om de voorschriften op dit punt aan te scherpen.

Update 31 januari 2018:

De discussie wordt vervolgd. Op de toegankelijkheid van relaisstations wordt nog teruggekomen. Het uitgangspunt is en blijft technologieneutraliteit.

Conclusie: De deelnemers zien voornamelijk geen aanleiding om dit voorschrift te wijzigen. Op dit moment doen zich hier geen problemen mee voor. AT blijft het wel monitoren.

De voorzitter merkt op dat er onvoldoende tijd is om de agenda af te ronden. De resterende agendapunten zijn te belangrijk om 'even snel' te bespreken. De aanwezigen stemmen in met het inlassen van een extra

vergadering. Het 96ste AO wordt vervolgd op 31 januari 2018.
Agendapunten 5.6 en 5.7 zijn nog wel besproken.

Vervolg van het 96ste Amateuroverleg op 31 januari 2018.

5.2.3. Ontvangstfrequenties

In de Gedragslijn is er bewust voor gekozen om geen ontvangstfrequenties meer in de vergunningen op te nemen. De keuze voor technologie-neutrale vergunningen betekent dat ook vergunningen met een afwijkende shift mogelijk moeten kunnen zijn. Bovendien geeft een vergunning geen garanties voor ontvangst, maar wordt een vergunning uitsluitend uitgegeven voor het mogen zenden van signalen. Het ontvangen van signalen staat iedereen vrij. En AT kan ingangen niet beschermen.

Deze keuze wordt nu geëvalueerd.

Sinds de inwerkingtreding heeft zich 1x een ongewenste situatie voorgedaan, waarbij een nieuwe vergunning was verleend voor een bepaalde zendfrequentie, waarna bleek dat de ontvangstfrequentie gelijk was aan de zendfrequentie van een ander station binnen bereik. Deze situatie is opgelost door een andere zendfrequentie toe te wijzen aan de nieuwe vergunninghouder.

Naar aanleiding van dit geval heeft AT haar werkwijze aangepast. Bij de planning wordt voortaan rekening gehouden met de shift die gebruikelijk is. Deze wordt ingevoerd in de planningsdatabase. Ook maken we het weer mogelijk om de ingangsfrequentie op het aanvraagformulier te vermelden. Dit is geen verplicht veld. Als het niet wordt ingevuld gaat AT in de planningdatabase uit van de standaard shift.

Sindsdien hebben zich – voor zover bekend – geen nieuwe problemen meer voorgedaan. De verenigingen hebben bedenkingen bij de gemaakte keuze. Deze zijn ingebracht middels een inputdocument. Discussie hierover volgt.

Conclusie: De deelnemers zien geen directe aanleiding om de Gedragslijn op dit punt nu aan te passen. Op dit moment levert het geen problemen op. We blijven het wel monitoren.

5.2.4. Input VERON/VRZA

De verenigingen hebben input aangeleverd voor de evaluatie van de Gedragslijn. De input over identificatie en ontvangstfrequenties zijn hiervoor behandeld. De overige input betreft 2 onderwerpen.

Ten eerste de kenbaarheid van de vergunningsvoorschriften. Sommige voorschriften zijn gewijzigd. Dit is niet altijd kenbaar voor de vergunninghouder, zoals de nieuwe identificatieverplichting. AT geeft aan een bijlage aan de Gedragslijn toe te zullen voegen met voorbeelden van veel gebruikte voorschriften. Dit was oorspronkelijk al de bedoeling, maar de bijlage is toen op het laatste moment gesneuveld.

Ten tweede de mogelijkheid om kleinere bandbreedtes aan te vragen, bijv. 6,25 kHz. Het raster in de Gedragslijn gaat nu uit van minimaal 12,5 kHz. AT geeft aan dat de aanvrager zich niet aan het raster hoeft te houden. De kanaalindeling is opgenomen omdat het praktisch kan zijn om te weten welke kanaalindeling gebruikelijk is. Het is dus mogelijk om 6,25 kHz aan te vragen. Dit kan ook worden gepland en vergund. De 6,25 kHz die dan 'overblijft' blijft dan beschikbaar voor een ander.

5.3. Houding/gedrag op relaisstations: Mogelijkheden voor verbetering

Dit onderwerp is geagendeerd omdat AT wil onderzoeken of er draagvlak is voor een gezamenlijke aanpak om problemen te voorkomen. Handhavend optreden is een van de middelen, maar het is het laatste middel, als alle andere inspanningen niet helpen.

Discussie

Wat is de rol van AT? Wat is de rol van de verenigingen? En de amateurgemeenschap in zijn geheel? Hierover vindt de discussie plaats.

AT is van mening dat de amateurgemeenschap zelf ook een belangrijke rol heeft bij het zoeken naar oplossingen. De verenigingen zijn het hier mee eens en erkennen dat zij hier ook een rol in hebben.

AT vraagt de deelnemers wat we samen zouden kunnen doen. Er volgt discussie, maar er ontstaat nog geen draagvlak voor een gezamenlijke aanpak. Genoemd worden een campagne op social media, een beroep op sociale controle onder amateurs, een dialoog met repeaterbeheerders, berichten in vakbladen. De discussie blijft echter wat hangen bij het benoemen van problemen en de veranderde maatschappij, de enkeling die het verziekt voor de rest enz. Vaak wordt harder/vaker optreden door AT, of meer communiceren daarover, toch weer als oplossing genoemd.

AT benadrukt dat er 'aan de achterkant' wel degelijk wordt opgetreden. Er zijn wel beperkingen aan wat AT kan doen.

AT opent een emailadres voor zendamateurs om Agentschap Telecom te laten weten waar, wanneer en hoe er intruders op de Nederlandse repeaters worden waargenomen. Dit adres is repeaterstoringen@agentschaptelecom.nl. Als zendamateurs tijdens dit intruderen vaker op de ingang van een repeater luisteren kan snel waardevolle informatie worden verzameld over de locatie waar intruders zich bevinden. Met deze informatie kan Agentschap Telecom dan een gericht onderzoek doen met een flinke kans van slagen. AT vraagt de verenigingen om dit ook op hun website kenbaar te maken. De verenigingen zeggen dit toe.

De voorzitter vraagt de deelnemers om nog eens na te denken over een gezamenlijke aanpak 'aan de voorkant'.

5.4. Evaluatie bovenregionale experimenten

Bij de start van bovenregionale experimenten is afgesproken dat er na verloop van tijd geëvalueerd zou worden. AT vraagt het AO of evalueren nu gewenst is en zo ja, hoe dit het beste kan worden aangevlogen.

De techniek/het experiment

De deelnemers zijn het er over eens dat het radiotechnisch een mooi en succesvol experiment is. Dat experiment is ook nog niet af. Een voorbeeld: nog niet duidelijk is onder welke omstandigheden co-channelling optreedt.

Relatie met houding en gedrag

Er wordt gesproken over het verband met de problemen omtrent houding en gedrag op relaisstations. De meeste problemen doen zich voor op bovenregionale stations. Echter: die problemen worden niet opgelost als het bovenregionale experiment stopt. Het probleem verplaatst zich dan naar andere stations. Dit is daarom geen reden om het bovenregionale experiment nu te evalueren.

De deelnemers zijn het eens dat nu niet het moment is voor een grootschalige evaluatie. Die kan beter over enkele jaren plaatsvinden. De evaluatie wordt op de prioriteiten lijst geplaatst met een planning vanaf 2020. De discussie over houding en gedrag moet eerder worden gevoerd (zie 5.3).

5.5. Voorstellen/ideeën van individuele radiozendamateurs

AT heeft niet de mensen en middelen om alle wensen/ideeën van individuele zendamateurs te behandelen. Daarom overlegt AT met de belangenbehartigers van de zendamateurs – de verengingen - in het AO. VERON/VRZA benadrukken dat zendamateurs altijd met wensen/ideeën bij hen terecht kunnen, ook als ze geen lid zijn.

5.6. Berichten van of voor derden – gespreksrondes

De uitleg van artikel 10, lid 1, sub b, van de Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015 blijft de gemoederen bezig houden binnen de amateurgemeenschap. Is het uitzenden van berichten van andere radiozendamateurs nu wel of niet toegestaan zonder vergunning? En wat is uitzenden? Is het doorvertellen van iets dat je in een ander gesprek tussen zendamateurs hebt opgevangen ook uitzenden? Is het nou wel of niet toegestaan om zonder vergunning een radioronde of informatiebulletin te organiseren? AT zal een poging doen om de regel uit te leggen. Als dat onvoldoende blijkt, dan vragen we Den Haag om de regel aan te passen. (actiepunt 96-01)

5.7. Licensed Shared Access (LSA)

De pilot LSA is afgerond. De PMSE sector (de enige partij die heeft meegedaan in de pilot) is tevreden met de uitkomsten en wil graag dat de huidige omgeving operationeel blijft, zodat zij op de LSA-manier frequentieruimte (6 kanalen in de 2.3-2.4 MHz) kunnen blijven aanvragen. De volgende stap in het LSA traject wordt nu gezet. Er zijn een aantal business cases geschreven waar LSA breder zouden kunnen worden inzet, waarbij een flink aantal

frequentiebanden zijn onderzocht. DGETM heeft gekozen voor de BUCA 2.3-2.4 GHz, de band waar nu ook de pilot al heeft gelopen. Hoe de invulling van het vervolgtraject er precies gaat uitzien en wie daar allemaal bij betrokken worden is nog niet duidelijk. Er wordt nu gewerkt aan een plan van aanpak / plan van eisen en een concept capaciteitsplanning.

5.8. Verslag storingsmeldingen van de afdeling Toezicht

De afdeling Toezicht reikt een overzicht uit en licht dit toe. Het overzicht is als bijlage bij het verslag gevoegd.

6. Agendapunten verenigingen

7. Onderwerpen uit internationale gremia

In september 2017 heeft de IARU-regio 1 conferentie plaatsgevonden in Landshut. Daar is onder meer gesproken over het eventueel introduceren van een 'entry level license' en WPT (Wireless Power Transfer). VERON verwijst naar de Electron van december 2017 voor een uitgebreid verslag.

8. Ontwikkelingen in de amateurwereld

9. Rondvraag

Mag een zendamateur die zich in Gambia bevindt via Echolink uitzenden in Nederland? Ja dat mag. De zendamateur zendt in Nederland in de ether uit. Als je in Nederland frequentieruimte gebruikt, dan gelden de Nederlandse regels.

10. Volgend overleg

Het 97ste Amateuroverleg vindt plaats op 25 april 2018.

11. Sluiting

De voorzitter bedankt de deelnemers en sluit de vergadering.

Actiepuntenlijst:

Nr	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
90-01	Onderzoek haalbaarheid voorstel roepletterbeleid	Agentschap	Onbekend Actiepunt afgerond	9 januari 2018
90-03	Herijking N	VERON/VRZA	Onbekend (Prio 5)	
94-01	Mogelijkheid om roepletters over een langere periode te bevroren alvorens deze opnieuw worden uitgegeven	Agentschap	Onbekend Actiepunt afgevoerd	01-11-2017
96-01	Uitleg over 'uitzenden van berichten van of voor derden'	Agentschap	25 april 2018	

Bijlage:

Storingsmeldingen
Periode: 2017 tot 25 oktober j.l.

Storingsmeldingen Radiozendamateurs

2017		
Alle meldingen: 569	Waarvan RZAM: 88	15,47%
RZAM: 88	F: 55 (62.50%)	N: 33 (37.50%)
V: 63	D: 16	O: 9

V: Van, zendamateur ondervindt storing (ook van intruders)

D: Door, zendamateur veroorzaakt storing

O: Onderling, zendamateurs klagen over onderling gedrag

Opmerkingen:

- Het aantal meldingen in zijn totaal neemt langzaam af, zendateurmeldingen laten hetzelfde zien
- Storingen voor meer dan 90% op KG banden, zowel Van als Door
- EMC-problemen zijn grotendeels verantwoordelijk voor storingen, zonnepanelen installaties worden regelmatig gemeld als stoorbron
- EMC problemen worden steeds diffuser, er is in toenemende mate geen sprake meer van één enkele stoorbron (man-made noise)
- Antenne type (hoog-ohmig) is een factor van belang bij ondervonden storing, een High End Fed antenne wordt b.v. regelmatig genoemd als gebruikte antenne
- Iedere vorm van omvorming kan bron van storing zijn (omvormers zonnepanelen, schakelende voedingen, laders etc)
- PLC stoort nu ook op 50 Megahertz
- KPN PLC ruiling blijvend effectief (dvs-za@kpn.com)
- Plezierige gesprekken met zendamateurs, vanuit wederzijds begrip
- Boven regionaal repeater gebruik wordt in toenemende belast met 'intruders' en gedragsproblematiek

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
Niels Bredewout

Nummer
AO-97

Bijlagen
01 - presentatie LSA
02 - 1ste evaluatie Gedragslijn
03 – Voorstel wijzigen
identificatieplicht
04 - Verslag storingsmel-
dingen Toezicht

verslag

Onderwerp / Overlegorgaan
Datum bespreking
Plaats bespreking
Deelnemers

97ste Amateuroverleg

25 april 2018

Amersfoort

Agentschap Telecom:
Frans Hofsommer (vz)
Niels Bredewout (secr)
Sietse Anema
Gerard Cuijten
(agendapunt 2)
Renate van der Kamp
(agendapunt 2)

VERON:
Bram van den Berg
Guido van den Berg
Remy Denker
Sjoerd Ypma

VRZA:
Ron Goossen
Martin van Gils
Mischa van Santen

Afwezig

Afschrift aan

Agenda

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de deelnemers welkom, in het bijzonder de leden van het LSA projectteam.

2. Stand van zaken LSA (presentatie)

De leden van het projectteam LSA geven een presentatie over de inmiddels afgeronde LSA pilot en de ontwikkelingen en toekomst van LSA. Het is de bedoeling om ook zendamateurs aan te gaan te sluiten op LSA, in de band 2.300 – 2.400 MHz. Er vindt een korte discussie plaats over het belang van LSA voor amateurstations, en de voorziene rol van zendamateurs. De presentatie wordt bij het verslag gevoegd (Bijlage 01).

AT plant een vervolgoverleg tussen de mensen van het LSA project en een afvaardiging van VERON en VRZA, om verder te praten over hoe de zendamateurs betrokken kunnen worden bij LSA (actiepunten 97-01).

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

4. Mededelingen (verenigingen en Agentschap Telecom)

Identificatieverplichting vergunninghouders

Met ingang van de Gedragslijn in april 2017 werd voor bakens en relaisstations voorgeschreven dat identificatie in spraak of morse moest. Hier kwamen veel vragen en opmerkingen over en er is 2x bezwaar gemaakt tegen dit voorschrift. Inmiddels heeft AT het voorschrift over identificatie aangepast voor alle vanaf 1 april 2017 verleende, verlengde en gewijzigde vergunningen voor bakens en relaisstations. Het nieuwe voorschrift luidt:

Identificatie

Tijdens de uitzendingen worden de roepletters van het station xxxxx uitgezonden overeenkomstig artikel 10 van de Regeling gebruik frequentieruimte met meldingsplicht 2015.

Voortgang nieuwe registratie applicatie (DigiAT)

De software waarmee gebruikers via de website registraties kunnen doen/wijzigen moet worden aangepast. De huidige software is verouderd en voldoet niet aan veiligheidseisen. Het nieuwe traject heet 'Digi-AT'. De verwachting is dat de nieuwe software op uiterlijk 1 augustus in gebruik wordt genomen. De gebruiker merkt hier waarschijnlijk niet veel van. De nieuwe software heeft wel een andere **look and feel**, maar de functionaliteit blijft hetzelfde.

Gesprek over toekomst frequentiebeleid schuift door

Iemand van de beleidsafdeling in Den Haag (DGETM) zou in het AO komen praten over de ontwikkelingen/toekomst in frequentiebeleid en de rol van de amateurs daarin. De persoon in kwestie is verhinderd. Het agendapunt schuift door naar het volgende AO.

Wijzigingsronde Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015

Er wordt een wijziging van deze Regeling voorbereid. Vanuit uitvoering AT en toezicht AT zijn een aantal wensen kenbaar gemaakt. De wensen die betrekking hebben op zendamateurs zijn:

- wijziging van de identificatieverplichting in artikel 10 (zie agendapunt 6.2.2)
- onderzoek of het mogelijk is om een intrekingsgrond toe te voegen die toegepast kan worden als voorschriften (herhaaldelijk) worden overtreden
- Verduidelijk artikel 10, lid 1, sub a en b, zodanig dat:
 - o zendamateurs best berichten van of voor derden mogen uitzenden, zolang het berichten van of voor andere zendamateurs betreft en er geen commerciële activiteiten worden ontplooid (actiepunt 96-01 is hiermee afgedaan);
 - o helder is dat ook voor 'bemande' relaisstations – de 'thuisrepeaters' – altijd een vergunning nodig is.

De haalbaarheid van deze voorstellen wordt nu onderzocht. Het wijzigen van een ministeriele regeling kost tijd. Verwachte inwerkingtreding is eind 2018/ begin 2019.

5. Bespreken actiepuntenlijst

Actiepunt 90-03 - Herijking N

VERON geeft de stand van zaken weer. Er wordt geschreven aan het concept-rapport. De verwachting is dat het concept-rapport voor het volgende AO klaar is en daar besproken wordt.

Actiepunt 96-01 - Uitleg over 'uitzenden van berichten van of voor derden'

Afgedaan. Zie laatste mededeling.

6. Agentschap Telecom

6.1. Voortgang prioriteitenlijst

Prio 1: uitvoeren reguliere werkzaamheden

Veel van de beschikbare capaciteit ingezet voor de vervanging van registratiesoftware (Digi-AT). Het reguliere werk vindt wel doorgang.

Prio 2: Aanpassen Examenregeling (o.a. toevoegen CEPT afspraken toetsen sociale vaardigheden)

Er wordt een wijziging van deze Regeling voorbereid. De wensen en noodzakelijke wijzigingen worden geïnventariseerd. Deze hebben vooral betrekking op de examens voor maritieme bedieningscertificaten. Voor zendamateurs zijn van belang :

- (1) het implementeren van de meest recente CEPT aanbevelingen over geharmoniseerde eisen voor HAREC en Novice examens (waaronder de toets op sociale vaardigheden);
- (2) het zo mogelijk moderniseren van enkele procedurele eisen, en;
- (3) mogelijk stoppen met meegeven van examenvragen aan de kandidaten.

AT kijkt eerst zelf wat nodig en wat haalbaar is. Later worden de exameninstellingen betrokken. Streven is inwerkingtreding voor het nieuwe schooljaar in aug/sept. Het is de vraag of dat haalbaar is.

Prio 3: Herijking mogelijkheden N-amateurs

Besproken onder agendapunt 5.

Prio 4: Examenvragen checken/nieuwe vragen

De check op bestaande N vragen door medewerkers AT en SRE vergt veel tijd en gaat langzamer dan verwacht. Het wordt een uitdaging om dit in 2018 volledig af te ronden.

Prio 5: Evaluatie bovenregionale relaisstations

De verwachting is dat eind 2018/begin 2019 een plan van aanpak wordt geschreven.

6.2. 1ste evaluatie Gedragslijn vergunningen

6.2.1. Uitkomsten AO-96 en evaluatie binnen AT

Na bespreking in AO-96 heeft AT vervolgens intern de 1ste evaluatie van de Gedragslijn afgerond. Dit is in een memo vastgelegd. De memo wordt bij het verslag gevoegd (Bijlage O2). Als enige noodzakelijke aanpassing van de Gedragslijn is genoemd: het toevoegen van een

bijlage met veel voorkomende vergunning voorschriften. Dit wordt als actiepunt in het AO-verslag opgenomen (actiepunt 97-02).

AT is over het algemeen tevreden met de 1ste periode. Er zijn natuurlijk verbeteringen mogelijk, maar de vergunningverlening en frequentieplanning verlopen zonder grote problemen. Er zijn ca 25 nieuwe relaisstations vergund. Het nieuwe voorschrift omtrent identificatie gaf wel problemen en is aangepast.

VRZA geeft te kennen dat zij positieve signalen krijgt uit de achterban. De gedragslijn biedt meer mogelijkheden voor experimenten.

6.2.2. Identificatieverplichting

AT heeft een voorstel ingebracht om de identificatieplicht in artikel 10, eerste lid, van de Regeling aan te passen. Zie bijgevoegd document (Bijlage 03).

De verenigingen kunnen zich vinden in het voorstel. AT neemt het mee in de wijziging van de Regeling die in voorbereiding is.

6.2.3. Vergunningplicht bakens

De deelnemers zijn het eens dat voor amateurbakens een vergunning verplicht is of zou moeten zijn, vanwege de redenen die genoemd zijn in de Gedragslijn. AT neemt het zo nodig mee in de wijziging van de Regeling die in voorbereiding is.

6.2.4. Signalen/ontwikkelingen/aandachtspunten

Geen.

6.3. Vergrijzing/nieuwe aanwas radiozendamateurs

Het AO wisselt van gedachten over hoe nieuwe (jonge) mensen enthousiast te maken voor het zendamateurisme. Enkele voorstellen worden besproken en de verenigingen worden uitgenodigd om eventuele voorstellen verder uit te werken.

6.4. Verslag storingsmeldingen Toezicht

Het verslag wordt bijgevoegd (Bijlage 04). Afdeling Toezicht meldt verder het volgende:

- AT (Afdeling Toezicht) zal ook dit jaar aanwezig zal zijn op de DvdRa
- Als een toezichthouder constateert dat ergens wel een amateurantenne staat, maar er geen geregistreerde radiozendamateur op dat adres woont, dan gaat er een informatiebrief uit waarin de bewoner wordt gewezen op de registratieplicht en de gevolgen van het gebruik van amateurfrequenties zonder registratie.
- Na meerdere meldingen en signalen over een bepaald merk omvormer voor zonnepanelen is er contact opgenomen met de fabrikant. Deze is bereid gevonden om storingsproblemen serieus te onderzoeken en waar mogelijk bij installeringsissues oplossingen te bieden. Het proces hiervoor wordt nog besproken.

7. Agendapunten verenigingen

7.1. Voorstel aanpassing Gebruiksregister AT

De verenigingen stellen voor om het callbook op de AT website aan te passen. Het was het niet langer mogelijk om vast te stellen of een callsign nog daadwerkelijk actief is. De aanpassing is inmiddels doorgevoerd.

7.2. Status Code of conduct / Operating practice

Zie prio 3 onder agendapunt 6.1.

7.3. Limieten elektromagnetische straling

VERON stelt vragen aan AT n.a.v. het 'Actieplan Digitale Connectiviteit', een plan vanuit het ministerie van EZK. Het ministerie overweegt normen in landelijke wetgeving vast te leggen zodat voor elektromagnetische velden landelijk uniforme normen gelden. Dit om 5G uitrol flexibel te laten verlopen. Het ministerie heeft in een consultatie om input gevraagd, met als doel informatie op te halen om een goede afweging te maken. VERON geeft aan een zienswijze te hebben ingediend. ICNIRP normen kunnen wat VERON betreft prima worden gevolgd. Stringentere normen zijn volgens VERON niet nodig en in geval van strengere normen zouden uitzendingen van zendamateurs buiten beschouwing moeten worden gelaten.

Er is voor AT geen aanleiding om te veronderstellen dat het ministerie overweegt andere normen vast te leggen dan de Europese aanbeveling die nu wordt gehanteerd (ICNIRP).

7.4. Allocatie 3,4 – 3,8 GHz t.b.v. 5G MFCN

Betreft toepassing 5G, m.n. in het kader van mobile fixed communications networks. Administraties zijn gevraagd om zienswijzen te geven op een rapport van WG FM. Deadline was 11 april. Het is niet duidelijk of AT een zienswijze heeft gegeven. AT gaat dit na (actiepunt 97-03).

VERON/VRZA geven aan dat zij de onderste 10-15 MHz van deze band willen behouden voor de Amateurdienst.

7.5. CEPT questionnaire voor amateurgebruik beneden 9 kHz

De verenigingen hebben AT gevraagd welke antwoorden er zijn gegeven op de questionnaire. De voorzitter vertelt welke antwoorden zijn gegeven, deze worden doorgestuurd aan VERON en VRZA. Basisgedachte is dat het stoorpotentieel op ander gebruik <9 kHz vrijwel nihil is. Voor gebruik van frequenties <8.3 kHz is helemaal geen toestemming nodig. Dit valt buiten het frequentieplan (NFP), er zijn geen voorwaarden gesteld. Gebruik tussen 8.3 en 9 kHz is conform NFP alleen toegestaan voor passief gebruik, meteorologische waarnemingen (MAS). VERON en VRZA geven aan dat het gebruik onder de 8.3kHz van groot belang is voor het kunnen uitvoeren van experimenten door de amateurdienst.

8. Onderwerpen uit internationale gremia

Niet besproken.

9. Ontwikkelingen in de amateurwereld

VRZA meldt dat er smartphone apps zijn waarmee gebruikers van deze Apps een verbinding met een willekeurige zender van een op deze app aangesloten amateurstation kunnen maken. Zo staat een zendamateur – mogelijk zonder dat deze er weet van heeft - toe dat ook niet gelicentieerden gebruik maken van hun zender. De Afdeling Toezicht geeft aan er naar te zullen kijken.

VERON geeft aan dat zij zorgen heeft over de ontwikkelingen op het gebied van Wireless Power Transfer (WPT). Agendapunt 9.1.6. van de komende WRC gaat over WPT. VERON zal haar zorgen inbrengen bij de nationale voorbereidingscommissie (NVC).

10. Rondvraag

VERON geeft aan dat zij verschillende voorbeelden heeft gezien van vergunningen voor relaisstations waar een NIB bepaling is opgenomen, waar dit niet zou moeten. AT zegt toe dit te onderzoeken (actiepunt 97-04)

De VERON maakt het AT erop attent dat er roepnamen worden uitgegeven waarvan werd verondersteld dat deze zijn geblokkeerd. De details worden naar de secretaris gestuurd.

11. Volgend overleg: voorstel is 25 oktober 2018
Voorstel akkoord.

12. Sluiting

De voorzitter bedankt de deelnemers voor hun inbreng en sluit de vergadering.

Actiepuntenlijst:

Nr	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
90-03	Herijking N	VERON/VRZA	Onbekend (Prio 5)	
96-01	Uitleg over 'uitzenden van berichten van of voor derden'	Agentschap	25 april 2018 Wordt meegenomen in wijzingsronde Regling meldingsplicht	25 april 2018
97-01	Vervolgoverleg LSA organiseren	AT		
97-02	Toevoegen bijlage aan gedragslijn	AT	Juli 2018	
97-03	Checken of AT zienswijze heeft gegeven op rapport WG FM m.b.t. allocatie 3,4 – 3,8 GHz t.b.v. 5G MFCN	AT	Juni 2018	
97-04	Onderzoeken NIB bepalingen in vergunningen	AT	Juli 2018	

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
mr. N.J. Bredewout

Nummer
AO-98

Bijlagen
- Storingsmeldingen Oktober
2018

verslag

Onderwerp / Overlegorgaan
Datum bespreking
Plaats bespreking
Deelnemers

98ste Amateuroverleg
25 oktober 2018
Amersfoort

Agentschap Telecom:
Frans Hofsommer (vz)
Niels Bredewout (secr)
Sietse Anema

EZK/DG DE i.o.

Peter Anker (agendapunt 3)

VERON:

Bram van den Berg
Sjoerd Ypma
Guido van den Berg
Remy F.G. Denker

VRZA:

Ron Goossen
Martin van Gils
Mischa van Santen
Gerard van Oosten

Afwezig
Afschrift aan

Agenda

1. Opening om 13:00 uur

De voorzitter opent de vergadering.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Ontwikkelingen/toekomst frequentiebeleid (Peter Anker)

Vanuit de beleidskern van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) wordt een presentatie gegeven over het frequentiebeleid en de rol van radiozendamateurs. De presentatie wordt bij de stukken gevoegd.

De druk op het spectrum neemt van alle kanten toe. Dat geldt ook voor de amateurbanden. Dat kan betekenen dat ook zendamateurs frequentiebanden moeten inleveren. Een voorbeeld is de 9 cm band waar zendamateurs mogelijk moeten wijken voor 5G. Het ministerie zou eenzijdig kunnen beslissen om

bepaalde amateurbanden aan andere gebruikers toe te wijzen. Dat heeft echter niet de voorkeur. EZK gaat liever met de radiozendamateurs in discussie om te kijken wat de maatschappelijke rol van zendamateurs is, welke wensen en behoeftes daar bij horen, waar evt. mogelijkheden voor uitruil/verplaatsing van banden liggen, of slimmer inrichten van bestaande frequentieruimte mogelijk is en of Europese harmonisatie daarbij nodig/mogelijk is.

Reacties

De 1ste reacties van de verenigingen zijn divers. Er wordt o.a. genoemd:

- Het zendamateurisme heeft een belangrijke maatschappelijke rol. Het is waardevol voor de wetenschap en radio-technische ontwikkelingen, ook al is dat niet altijd even zichtbaar. Het experimentele karakter is er wel degelijk. Het is ook een belangrijke hobby voor veel mensen;
- Europese harmonisatie wordt door vrijwel alle deelnemers van de verenigingen als belangrijk gezien;
- Er is bij sommigen **scepsis over de term 'uitruilen'**. Die wordt door sommigen eerder ervaren als 'afpakken'. Men vraagt zich ook af wat uitruilen oplost. Anderen zien wel mogelijkheden, mits met harmonisatie op Europees of zelfs op ITU-niveau;
- Sommige banden lenen zich beter voor experimenten, met name hogere banden. Andere (lagere) banden worden juist het meest gebruikt door zendamateurs, uitruilen ligt daar niet voor de hand;
- Verandering moet een proces zijn, kan niet van de ene op de andere dag;
- Het is goed om de zendamateurs te betrekken.

Discussie

Na de 1ste reacties volgt verdere discussie over het onderwerp. EZK geeft aan dat internationale harmonisatie in theorie mooi is, maar in de praktijk kan leiden tot een band-voor-band-benadering: er wordt alleen een beslissing genomen over de band die op dat moment ter discussie staat. Met het risico dat de amateurdienst elke keer het onderspit delft t.o.v. andere (grotere) partijen zoals de mobiele operators. Dan wordt het een soort kaasschaaf.

EZK ziet daarom juist graag een bredere discussie met de doelgroep, waarbij de amateurgemeenschap aangeeft wat haar maatschappelijke rol/meerwaarde is (hoeders van technische expertise op gebied van radio?) en welke experimenten/toepassingen zij daarvoor moet kunnen uitvoeren. Vervolgens kan dan worden gekeken welke frequentiebanden daarbij mogelijk zijn.

Vervolgproces

Zowel EZK/AT als de verenigingen krijgen huiswerk mee. EZK stelt m.b.v. AT een document op om de verenigingen te informeren over de verwachtingen en/of de plannen voor de komende jaren. De verenigingen doen een 1ste inventarisatie van wat de amateurgemeenschap nodig heeft en waarvoor. Er wordt een vervolgoverleg ingepland in Q1 van 2019.

4. Mededelingen (verenigingen en Agentschap Telecom)

1. Stand van zaken LSA

AT meldt dat de LSA-pilot in de 2,3-2,4 GHz is afgerond. De LSA-tool draait nog steeds. Programme Making and Special Events (PMSE) maakt daar nog steeds gebruik van. Er vindt dit jaar vervolgonderzoek plaats. Dat spitst zich toe op

gedeeld gebruik rondom de 3,5 GHz. Het vervolg is afhankelijk van de politieke besluitvorming omtrent het 3,5 GHz dossier.

VERON geeft een terugkoppeling van het overleg met het LSA-projectteam. VERON geeft aan dat er een vervolgoverleg is afgesproken en vraagt AT om dit te plannen **(Actiepunt 98-01)**.

2. Ontwikkelingen vergunningverlening - relaisstations en hogere vermogens

AT verleent vergunningen sinds 1 april 2017 aan de hand van de Gedragslijn vergunningen radiozendamateurs. Deze wordt doorlopend geëvalueerd. AT meldt:

- Relaisstations: Geen bijzonderheden. Vergunningverlening en frequentieplanning verlopen vrijwel probleemloos.
- Hogere vermogens: Sporadisch wordt de rekenhulp-software aangevraagd. Tot op heden is er 1 vergunning verleend.

3. Jaarlijkse vaststelling vergoedingen

AT meldt dat de vergoedingen voor 2019 eind oktober worden vastgesteld. De vergoeding voor de registratie wordt naar verwachting met **€4,-** verhoogd (10%). Peter Spijkerman, de Directeur- hoofdinspecteur van AT, zal deze verhoging toelichten in een gesprek met de voorzitters van VERON en VRZA.

4. Klantportaal

AT meldt de stand van zaken omtrent het nieuwe klantportaal (Mijn AT) op de AT-website. Het klantportaal is op 19 juli 2018 in gebruik genomen en vervangt het verouderde frequentiegebruikersregister. Op het moment van livegang was de applicatie niet 100% af. Er is toch besloten om live te gaan omdat dit noodzakelijk was i.v.m. een toekomstige DigiD-assessment. Na livegang waren er o.a. problemen met het versturen van de juiste documenten en werden er registratiebewijzen gedrukt met een verkeerde geboortedatum. Deze problemen zijn inmiddels verholpen.

Om het klantportaal te bouwen is kennis en input van de AT-medewerkers nodig. Zij hebben veel tijd gestoken in deze applicatie. Op dit moment wordt gewerkt aan de restpunten. Ook daar zijn AT-medewerkers nauw bij betrokken en ook daar gaat tijd in zitten.

De voorzitter vraagt VERON/VRZA naar ervaringen met het klantportaal. VERON meldt slechte ervaringen met het aanvragen van bijzondere roepletters en met de communicatie hierover. Kopieën van e-mails worden aan de voorzitter overhandigd. Buiten het overleg zal hier verder naar worden gekeken.

5. Bijzondere roepnamen

AT meldt dat het in de nieuwe ICT heeft laten programmeren dat bijzondere roepletters in het vervolg voor een termijn van maximaal 1 jaar kunnen worden aangevraagd (de vorige applicatie kende een softwarematige restrictie van max. 28 dagen). Dit zal ook in het roepletterbeleid worden aangepast. Het is ICT-technisch niet haalbaar gebleken om meerdere bijzondere roepnamen te kunnen 'reserveren'. Dat betekent dat een zendamateur moet wachten tot zijn bijzondere roepletters zijn verstreken voordat hij/zij weer een bijzondere roepnaam kan aanvragen. Dit geldt zowel voor actieve roepletters als voor een reservering.

6. Amateurgebruik beneden 9 kHz

VERON en VRZA gaven in AO-97 aan dat het gebruik < 8.3kHz van groot belang is voor het kunnen uitvoeren van experimenten door de amateurdienst. AT meldt nu dat in de eerstvolgende wijziging van het NFP wordt opgenomen dat de band < 8,3 kHz voor inductieve toepassingen gebruikt mag worden zonder vergunning onder voorwaarden. Internationale besluitvorming vindt hier nog over plaats (in CEPT (SRD-MG) en ETSI) en moet eerst worden afgewacht. De verwachting van AT is wel dat het lastig zal worden om frequentiegebruik door radiozendamateurs in de band < 8,3 kHz toe te staan, i.v.m. het voorkomen van storingen op Meteo, defensie-belangen op VLF en het voorkomen van harmonische storingen op de DCF tijdseinzender.

7. Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015

AT meldt dat er prioriteit gegeven is aan een wijziging in het maritieme deel van deze Regeling en dat de wijzigingen die betrekking hebben op radiozendamateurs daarom nog niet worden meegenomen. Dit komt door actuele ontwikkelingen in het maritieme veld die de nadrukkelijke aandacht van de **politiek hebben. Het gaat om NGO's die drenkelingen oppikken in het middellandse zeegebied met schepen die – hoewel het officieel geen Nederlandse schepen zijn – wel onder een Nederlandse vlag varen en die een Nederlandse registratie hebben (roepnaam/MMSI).** Dat wekt de schijn dat Nederland verantwoordelijk zou zijn voor deze drenkelingen. De nieuwe regering in Italië is daarbij ook een factor. Dit heeft tot druk vanuit verschillende ministeries geleid om restrictiever om te gaan met het uitgeven van Nederlandse registraties aan buitenlandse aanvragers. AT had al langer aandacht voor deze kwestie, maar door de ontwikkelingen is dit nu in een stroomversnelling geraakt. De Regeling wordt daarop nu aangepast. De wijziging gaat naar verwachting in op 1 januari 2019. Doordat dit maritieme deel prioriteit heeft gekregen en hier veel inzet voor nodig is geweest, was het niet mogelijk om de wijzigingen voor zendamateurs verder uit te werken en op te nemen. Deze worden nu meegenomen in de volgende ronde in 2019.

5. Bespreken actiepuntenlijst AO-97

Nr	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
90-03	Herijking N	VERON/VRZA	nmb (Prio 3)	
97-01	Vervolgoverleg LSA organiseren	AT		V
97-02	Toevoegen bijlage aan gedragslijn	AT	Juli 2018	
97-03	Checken of AT zienswijze heeft gegeven op rapport WG FM m.b.t. allocatie 3,4 – 3,8 GHz t.b.v. 5G Mobile/Fixed Communications Networks (MFCN)	AT	Juni 2018	V
97-04	Onderzoeken NIB-bepalingen in vergunningen	AT	Juli 2018	V

90-03 - Herijking N

VERON en VRZA geven een toelichting. Het rapport is in concept klaar. Er heeft een fundamentele herijking van de Novice licentie plaatsgevonden. De Novice licentie is weliswaar een opstap naar Full, maar heeft zich in de loop der jaren ook ontwikkeld tot een volwaardige licentie op zichzelf. Er wordt een vervolgoverleg gepland met AT om de laatste punten te bespreken. Daarna wordt het definitieve rapport opgemaakt. Het rapport wordt op het volgende AO geagendeerd ter bespreking. Als het rapport vastgesteld is, zal AT zich inspannen om het te implementeren waar mogelijk.

97-01 - Vervolgoverleg LSA organiseren

Overleg heeft plaatsgevonden. Actiepunt afgedaan.

97-02 – Toevoegen bijlage aan gedragslijn

Deadline verschuift naar Q2 2019.

97-03 - Checken of AT zienswijze heeft gegeven op rapport WG FM m.b.t. allocatie 3,4 – 3,8 GHz t.b.v. 5G Mobile/Fixed Communications Networks (MFCN)

Tijdens CEPT WG FM is er discussie geweest over deze band omdat de gehele band van 3400 -3800 MHz door de ECC wordt bestemd voor MFCN. Nederland heeft tijdens de vergadering aangegeven er voorstander van te zijn om de huidige bestemming, zoals in de ECA en het NFP is aangegeven, te behouden. Op dit moment hebben 17 landen de 3400 – 3410 MHz bestemd voor de Amateurdienst. De verwachting is dat als dit aantal onder de 15 zal komen, men conform de regels voor de ECA de Amateurbestemming uit de tabel gaat halen. Nationaal moet deze discussie eerst nog worden gevoerd (zie agendapunt 3). Actiepunt afgedaan.

97-04 - Onderzoeken NIB-bepalingen in vergunningen

In de voorwaarden van recent uitgegeven vergunningen voor relaisstations zijn ten onrechte bepalingen t.a.v. de Noise Interference Basis (NIB) opgenomen. Enkele vergunningen met een onterechte NIB-clausule zijn aangepast. Er zijn werkafspraken gemaakt om toekomstige gevallen te voorkomen. Het onderzoek is hiermee afgerond. Actiepunt afgedaan.

6. Agendapunten Agentschap telecom

6.1. Voortgang prioriteitenlijst

Prio 1: Uitvoeren reguliere werkzaamheden

AT heeft veel capaciteit in moeten zetten voor de nieuwbouw automatisering en voor het oplossen van de problemen die zich na livegang voordeden. Dit heeft consequenties gehad voor de reguliere werkzaamheden en voor inzet op andere prio's. Het heeft geleid tot vertragingen bij het opleveren van de juiste documenten en pasjes. De verwachting is dat AT hier ook in de 1ste helft van 2019 nog veel capaciteit voor moet inzetten.

Prio 2: Aanpassen Examenregeling (o.a. toevoegen CEPT-afspraken toetsen sociale vaardigheden)

Loopt vertraging op. Zie toelichting bij prio 1. Daarnaast gaat de coördinator examentaken binnenkort met pensioen. Een deel van de capaciteit wordt ingezet om de opvolger in te werken. Verwachting is dat de nieuwe regeling niet eerder dan eind Q2 2019 gereed zal zijn.

Prio 3: Herijking mogelijkheden N-amateurs

Zie toelichting bij **actiepunt 90-03**.

Prio 4: Examenvragen checken/nieuwe vragen

Alle vragen van het Novice examen zijn door AT en SRE nagekeken. Dat heeft een 'schoon' vragenbestand opgeleverd. Winstwaarschuwing: Voor de nieuwe vragen gebruikt kunnen worden, moeten eerst alle vragen nog in de database van de examentool worden geïmplementeerd. Dat is in het verleden problematisch gebleken omdat de opmaak van de vragen dan wijzigt, waardoor vragen verkeerd op het examen terecht komen, bijzondere tekens of formules niet (goed) worden weergegeven, of plaatjes in het verkeerde formaat worden weergegeven.

Er wordt gestart met de implementatie (**actiepunt 98-02**).

Medio 2019 wordt naar verwachting gestart met nakijken van de F-vragen.

VRZA meldt in dit kader dat er bedenkingen zijn bij het voornemen om te stoppen met het meegeven van de examenvragen na afloop van het examen. SRE heeft bedenkingen, omdat zij de vragen weer in moeten nemen en op een of andere manier vernietigen. Daar moet een proces voor worden ingericht. Ook VRZA'ers die zich bezig houden met het geven van opleidingen hebben bedenkingen. Zij willen graag de vragen van de afgelopen examens kunnen bespreken. Het Servicebureau van VERON geeft ook een boekje met nieuwe vragen uit. Ook de leden van VRZA en VERON vinden dat het moet blijven zoals het is. AT geeft aan deze punten mee te zullen nemen in de afweging.

Prio 5: Evaluatie bovenregionale relaisstations

AT start eind 2018/begin 2019 met het schrijven van een plan van aanpak voor de evaluatie. PI2NOS staat, in verband met de huidige gebruiksproblemen, met toestemming van AT in bepaalde tijdvakken uit. Deze maatregel lijkt effect te hebben, maar dit is natuurlijk niet de bedoeling en is geen oplossing voor de lange termijn. AT meldt dat de maatregel tijdelijk moet zijn. Over enige maanden moet er meer duidelijkheid zijn over het vervolgtraject.

6.2. Verslag storingsmeldingen Toezicht

Het verslag is opgenomen in Bijlage 1.

7. Agendapunten verenigingen

7.1. Zonnepanelen project Almelo

In Almelo wordt een groot park met zonnepanelen gebouwd (9000 huishoudens). VERON informeert of AT daar een nulmeting zou kunnen doen om bodemruis te meten. En dan nog een meting als het park af is. AT meldt dat er vaker is/wordt gemeten bij zonneparken. AT neemt de vraag mee.

7.2. Wireless Power Transmission (WPT)

VERON uit haar zorgen over de impact van gebruik van WPT voor elektrische voertuigen werkend in de 79-90 kHz band. VERON wijst op de conclusies in hoofdstuk 6.3 van Draft ECC Report 289. Er zal overlast zijn op MF en HF. VERON geeft aan dat er een duidelijke norm zal moeten komen, veel strenger

dan die er nu is. VERON vraagt de Nederlandse administratie om dat standpunt te ondersteunen. AT kijkt ernaar **(actiepunt 98-03)**. VERON zal dit ook bij de voorbereiding van WRC (NVC) aan de orde stellen, met het doel om het op de agenda van WRC 2023 te krijgen.

7.3. Entry level

Vanuit IARU werkt men aan een entry level licence. Een aantal administraties is hiervoor benaderd. Het project is stopgezet vanwege te weinig steun om het verder te brengen. VERON informeert in hoeverre AT open staat om een entry level licence in te voeren. AT geeft aan daar op dit moment niet open voor te staan. De 2 niveaus die we kennen ziet AT op dit moment als voldoende.

7.4. Publicatie over radiozendamateurs in het jaarbericht van AT

De verenigingen geven aan dat het stuk over radiozendamateurs in het jaarbericht van AT (Staat van de Ether) slecht ontvangen is in de amateurwereld. Vooral de stelling dat het experimentele karakter van de amateurdienst afneemt wordt niet herkend en is niet onderbouwd. De verenigingen zouden graag zien dat AT dergelijke berichtgeving afstemt met de verenigingen. De voorzitter geeft mee dat er al wordt gewerkt aan het volgende jaarbericht en dat daar wellicht kansen liggen voor VERON/VRZA om een ander beeld te schetsen, bijvoorbeeld met een stuk/interview over een mooi experiment.

7.5. Communicatie inzake speciale calls

Besproken onder Mededeling 4.

7.6. Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015

De verenigingen stellen enkele wijzigingen voor in de Regeling, in de frequentietabel en in artikel 10. De voorstellen worden schriftelijk naar AT gezonden. AT neemt ze in overweging bij de wijzigingsronde in 2019.

7.7. Voorbereiding WRC 2019

De CEPT zal tijdens de WRC 2019 voorstellen om in Region 1 de band 50-52 MHz toe te wijzen aan de amateurdienst, waarvan de 1ste 500 kHz primair en de rest secundair. Frankrijk en Rusland, en mogelijk ook andere landen, zijn het hier nog niet mee eens.

8. Onderwerpen uit internationale gremia

- De verenigingen melden dat de BIPT een publicatie heeft uitgebracht over een voorstel voor het invoeren van een Novice machtiging. Opvallend is het voorstel om geen apart Novice examen af te nemen, maar aan de hand van de uitslag van het HAREC examen te bezien voor welke licentie men in aanmerking komt: 66% of beter is Full, 50% op elk onderdeel is Novice.
- In september 2020 vindt de eerstvolgende IARU-conferentie plaats in Novi Sad, Servië. In april 2019 is er een voorbereidingsconferentie in Wenen.

9. Rondvraag

Volgend najaar zal het 100ste Amateuroverleg plaatsvinden. Er wordt gekeken naar een mooie manier om hier aandacht aan te besteden.

10. Datum volgend overleg

Het 99ste Amateuroverleg vindt plaats op 25 april 2019.

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.

Actiepuntenlijst AO-98

Nr	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
90-03	Herijking N	VERON/VRZA	nnb (Prio 3)	
97-02	Toevoegen bijlage aan gedragslijn	AT	Q2 2019	
98-01	Vervolgoverleg LSA organiseren	AT	April 2019	
98-02	Geactualiseerde examenvragen N-examen implementeren.	AT	nnb	
98-03	AT beziet of NL het standpunt van VERON t.a.v. Wireless Power Transmission (WPT) kan ondersteunen.	AT		

Bijlage 1

Storingsmeldingen Oktober 2018

Storingsmeldingen Radiozendamateurs

2018		
Alle meldingen: 514	Waarvan RZAM: 75	14,59%
RZAM: 75	F: 47 (62,66%)	N: 28 (37,33%)
V: 56	D: 16	O: 3

V: Van, zendamateur ondervindt storing (ook van intruders)

D: Door, zendamateur veroorzaakt storing

O: Onderling, zendamateurs klagen over onderling gedrag

Opmerkingen:

- Het aantal RZAM meldingen is stabiel (In 2017 14,49%)
 - NB. De aantallen geven een licht vertekend beeld, omdat storingsmelding over repeaterstoringen vorig jaar werden geteld en nu via het emailadres repeaterstoringen@agentschaptelecom.nl binnen komen en dus niet worden geteld.
 - Dit emailadres mist zijn uitwerking niet, dagelijks zijn er meldingen. Grotendeels signalerend en soms met gerichte (bruikbare) informatie.
- EMC-problemen zijn grotendeels verantwoordelijk voor storingen, zonnepanelen installaties worden steeds vaker genoemd als stoorbron.
- EMC problemen worden steeds diffuser, er is in toenemende mate geen sprake meer van één enkele stoorbron (man-made noise)
- Iedere vorm van omvorming kan bron van storing zijn (omvormers zonnepanelen, schakelende voedingen, laders etc)
- PLC stoort nu ook op 50 Megahertz en 70 Megahertz
- KPN PLC ruiling blijvend effectief (dvs-za@kpn.com) en verbeterd. KPN monteurs ruilen nu storende units om ipv het opsturen van genotchte units

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
mr. N.J. Bredewout

Nummer
AO-99

Bijlagen
1. Actiepuntenlijst AO-99
2. Verslag Storingsmeldingen

verslag

Onderwerp / Overlegorgaan	99 ^{ste} Amateuroverleg
Datum bespreking	25 april 2019
Plaats bespreking	Amersfoort

Deelnemers	Agentschap Telecom: Frans Hofsommer (vz) Niels Bredewout (secr) Sietse Anema	VRZA: Ron Goossen Gerard van Oosten Martin van Gils
		VERON: Bram van den Berg Guido van den Berg Remy Denker

Agenda

1. Opening om 13:00 uur
De voorzitter opent de vergadering.
2. Vaststellen agenda
De agenda wordt na enkele wijzigingen vastgesteld.
3. Mededelingen

Agentschap Telecom

- Frequentiebeleid radiozendamateurs
Wegens het overlijden van de beleidsmedewerker van EZK op dit dossier ligt het frequentiebeleid rondom radiozendamateurs op dit moment stil. In Den Haag wordt gekeken wie de taken overneemt.
- ROI Rusland
Naar aanleiding van storingsmeldingen van radiozendamateurs over een Over the Horizon radar in Rusland heeft AT onderzoek ingesteld en **geschakeld met Belgische en Britse collega's**. Er is een Report of Infringement (ROI) naar Rusland verstuurd. Hierop is tot op heden geen

reactie ontvangen. Het stoorsignaal is nog steeds bij tijd en wijle aanwezig.

- Bevindingen klantportaal AT
Nog niet alle kinderziektes zijn er uit. Er zijn problemen met het verlenen van bijzondere roepletters in bepaalde situaties.
- Roepletterbeleid
Sinds de invoering van het AT-klantportaal kunnen bijzondere roepletters voor maximaal een jaar worden aangevraagd i.p.v. 28 dagen, zoals voorheen. Dit wordt nog in het roepletterbeleid opgenomen. Dit zal via AT en de verenigingen worden gecommuniceerd (Actiepunt 99-01)
- Wijziging Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015
Binnenkort wordt deze regeling aangepast om te voorkomen dat schepen of hun eigenaren een Nederlandse registratie krijgen terwijl er geen band met Nederland is. Als deze wijziging gerealiseerd is wordt de volgende wijzigingsronde gestart. Daarin worden alle openstaande wijzigingen m.b.t. radiozendamateurs meegenomen.
- Jaarbericht Agentschap Telecom 2018 (Staat van de Ether)
Op 10 april is het jaarbericht van AT over 2018 gepubliceerd.
- Nieuwsbrief 'Ontwikkelingen in de ether'
Er wordt gewerkt aan een artikel over radiozendamateurs in deze nieuwsbrief met als insteek interessante/innovatieve experimenten van radiozendamateurs. Agentschap Telecom brengt haar communicatieafdeling in contact met de PR-afdelingen van VERON en VRZA (actiepunt 99-02).
- Kwaliteit examens
AT doet onderzoek naar hoe de kwaliteit van de examens en het proces daaromheen kan worden verbeterd. Het borgen van kwaliteit is vaak een **uitdaging omdat examens niet de 'core business' is van AT en er beperkte mensen en middelen beschikbaar zijn**. Ook de automatisering is een uitdaging. AT spreekt met verschillende externe partijen die ervaring hebben met examens om input te verkrijgen, waaronder ook met de SRE. Na de zomer wordt een beslissing genomen hoe AT hiermee verder gaat.
- Het 100ste Amateuroverleg
Het volgende Amateuroverleg wordt de 100ste. AT nodigt de deelnemers uit voor een etentje na afloop om dit te vieren.

Verenigingen

- VERON heeft een zienswijze ingediend over het beleidsvoornemen van EZK m.b.t. het dossier 3.5 GHz. VERON adviseert de Staatssecretaris om aan de onderzijde (3400-3420 MHz) een guardband in te stellen, in overeenstemming met de wensen van Defensie.

4. Bespreken actiepuntenlijst AO-98

Nr.	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
90-03	Herijking N	VERON/VRZA	nnb (Prio 3)	
97-02	Toevoegen bijlage aan gedragslijn	AT	Q2 2019	
98-01	Vervolgoverleg LSA organiseren	AT	Oktober 2019	
98-02	Geactualiseerde examenvragen N-examen implementeren.	AT	nnb	
98-03	AT beziet of NL het standpunt van VERON t.a.v. Wireless Power Transmission (WPT) kan ondersteunen.	AT		

90-03 - Herijking N

Zie agendapunt 5.1. Actiepunt afgedaan.

97-02 - Toevoegen bijlage aan Gedragslijn

Actiepunt blijft staan.

98-01 - Vervolgoverleg LSA organiseren

VERON heeft aangegeven nog graag verder te praten over de rekenmethode voor de protectiezone van 35 km en de compatibiliteitsanalyse. Het is niet gelukt om dit voor dit Amateuroverleg te agenderen. AT organiseert een vervolgoverleg. Actiepunt blijft staan. Nieuwe deadline is oktober 2019.

98-02 - Geactualiseerde examenvragen N-examen implementeren

De nagekeken N-vragen zijn voor 80% 'ingeklopt'. In het derde kwartaal van 2019 moeten alle vragen ingevoerd zijn en getest zijn. Dan worden de nieuwe N-vragen gebruikt in de examens. Vervolgens wordt een project gestart om de F-vragen te reviseren.

98-03 AT beziet of NL het standpunt van VERON t.a.v. Wireless Power Transmission (WPT) kan ondersteunen.

AT steunt het standpunt van VERON dat WPT, zoals het er op dit moment voorstaat, niet kan worden geïntroduceerd als de eisen (spurious emissions) niet worden aangescherpt. Op WRC-19 worden geen beslissingen genomen over WPT. Dit wordt zeer waarschijnlijk een agendapunt voor WRC 23. Het volledige standpunt wordt naar de verenigingen gestuurd (actiepunt 99-03).

5. Agentschap telecom

5.1. Voortgang prioriteitenlijst

- Prio 1: uitvoeren reguliere werkzaamheden
Er zijn belemmeringen in ICT-ontwikkelingen die wat extra tijd kosten. Maar over het algemeen loopt het op dit moment goed. Aanvragen worden tijdig afgehandeld en er zijn weinig tot geen klachten.
- Prio 2: Aanpassen Examenregeling (o.a. toevoegen CEPT afspraken toetsen sociale vaardigheden)
De herziening is gestart. Er is een lijst met 40 punten gemaakt. Veel wijzigingen hebben betrekking op maritieme examens (daar zijn er jaarlijks ca. 800 van, tegenover 5 à 6 door de SRE. De eerste acties zijn uitgevoerd. De nieuwe regeling zal er niet eerder dan Q1 2020 zijn.

Prio 3: Herijking mogelijkheden N-amateurs

Het rapport wordt vastgesteld. AT verleent de verenigingen decharge en bedankt de samenstellers voor het vele werk dat eraan is besteed. AT zal het rapport z.s.m. bestuderen en zien of er aanbevelingen zijn die overgenomen kunnen worden en schrijft dan een brief met een officiële reactie. Het moet duidelijk zijn dat als er nieuwe mogelijkheden komen deze niet per direct in kunnen gaan. De regels moeten worden aangepast en dat zal tijd nodig hebben. Heldere en eenduidige communicatie over het rapport en het vervolgtraject is belangrijk. AT kijkt op welke manier dat het beste kan. De implementatie van de uitkomsten wordt als nieuw actiepunt opgevoerd (actiepunt 99-04).

Prio 4: Examenvragen checken/nieuwe vragen

Zie actiepunt 98-02

Prio 5: Evaluatie bovenregionale relaisstations

AT heeft een concept plan van aanpak en licht dit toe. De evaluatie bestaat uit eigen onderzoek door AT en het ophalen van informatie bij betrokken partijen zoals beheerders, gebruikers en toezichthouders. De verenigingen steunen de aanpak en zijn bereid om mee te denken over vragen voor de achterban en om de achterban te bevragen. AT streeft naar afronding van de evaluatie voor het volgende AO en wil de evaluatie op het volgende AO bespreken.

5.2. Morsetelegrafie examens

AT heeft op verzoek gekeken of er weer morsetelegrafie examens afgenomen kunnen worden in Nederland. AT zal dit niet zelf gaan doen en zal ook geen officiële status/erkenning geven aan examens van SRE of andere partijen in Nederland.

Onderzoek en afstemming met verschillende experts wijst uit dat er sinds de WRC van juni 2003 geen (wettelijke) basis meer is om deze examens te houden. De examens voor F en N zijn binnen CEPT geharmoniseerde examens. Morse maakt sinds 2004 geen onderdeel meer uit van de examenstof.

5.3. Digitale hotspots

AT heeft onlangs een melding gekregen over een kleine digitale hotspot. Dit is in feite een kleine repeater. VERON en VRZA geven desgevraagd aan dat zij geen grote ontwikkeling zien wat betreft deze hotspots.

5.4. Verslag storingsmeldingen Toezicht

Het verslag wordt toegelicht. Er wordt met name stilgestaan bij zonnepaneel installaties die storen. Voor AT zijn dit lastige storingsmeldingen om te behandelen. Het ontbreekt AT aan een gevalideerde on site meetmethodiek **voor 'radiated' storingen onder de 30 MHz. Hierdoor is het (nog) niet mogelijk** voor AT om vast te stellen of er sprake is van storing of van hinder. AT onderzoekt nu de meetmethode uit de CISPR11, die een dergelijke meting wel beschrijft, echter voor de industriële omgeving. Als die meting ook in de woonomgeving kan worden uitgevoerd dan zal AT bij de radiozendamateurs die een storing van zonnepanelen hebben gemeld of nog gaan melden een onderzoek doen, als daar voldoende aanleiding voor is. Storing van eigen zonnepanelen is een zaak van de zendamateur en zijn installateur en een antenne dichtbij de zonnepanelen van de burens is al snel hinder.

De mogelijkheid om op te treden als er eenmaal sprake is van storing is echter beperkt. De bindende aanwijzing is het enige instrument, maar de **belangrijkste wegingsfactor daarbij is 'proportionaliteit' (staat de maatregel in verhouding tot het probleem)** en dat is in het huidige maatschappelijke (milieu)klimaat geen makkelijke zaak. Daarom zet AT in op het voorkomen van deze storingen. AT heeft nu 1 medewerker die fulltime bezig is met zonnepanelen, met als belangrijkste doel het informeren van markt en installateurs. De volledige rapportage van de stoorgroep wordt bij het verslag gevoegd (Bijlage 2).

6. Agendapunten verenigingen

6.1. Aandachtspunten vanuit SRE

AT bespreekt deze rechtstreeks met de SRE.

6.2. Verbeterpunten regelgeving

De verenigingen sturen een brief naar AT met volgens hen noodzakelijke wijzigingen en de motivering hiervoor (actiepunt 99-05).

6.3. Minimale leeftijd registratie

Naar aanleiding van een verzoek vanuit de verenigingsraad van VERON wordt gepleit voor het laten vervallen van de minimum leeftijdsgrens voor registratie. De verenigingen achten het handhaven van een leeftijdsgrens niet zinvol. Goed genoeg is oud genoeg. AT ziet op dit moment geen bezwaar, maar geeft aan er nog wel goed naar te moeten kijken. Als er inderdaad geen goede reden blijkt te zijn, dan wordt schrappen van de minimumleeftijd in gang gezet (actiepunt 99-06).

7. Onderwerpen uit internationale gremia

7.1. Situatie België (Novice en Basis)

De ontwikkeling wordt besproken. Het standpunt van Agentschap Telecom is dat twee geharmoniseerde CEPT-examenniveaus N en F toereikend zijn.

8. Ontwikkelingen in de amateurwereld

8.1. Mobiel gebruik zendapparatuur na wijziging RVV

Het besluit tot wijziging RVV 1990 heeft ook gevolgen voor radiozendamateurs. Vragen hierover kan Agentschap Telecom niet beantwoorden. Het ministerie van I&W gaat hierover.

9. Rondvraag

- AT vraagt de verenigingen of zij veel vragen krijgen over de plaatsing van antennes. De verenigingen geven aan dat de antenneopstel-problematiek nog dezelfde is als een aantal jaren geleden, maar dat de vragen niet of nauwelijks nog bij de landelijke verenigingen terecht komen. Als dat gebeurt geven ze informatie of advies.
- Op 19 augustus 2019 is het 90 jaar geleden dat het eerste zendexamen werd afgenomen. VERON vraagt of alle radiozendamateurs op die datum iets bijzonders met hun roepnaam zouden mogen doen. AT zegt het mee te zullen nemen, maar geeft aan dat dit dan binnen de bestaande kaders moet passen (Actiepunt 99-07).
- AT deelt mee dat bijzondere roepletters alleen voor gebruik binnen Nederland worden afgegeven. Ze zijn niet bestemd voor gebruik in het buitenland.

10. Datum volgend overleg

Het 100ste Amateuroverleg vindt plaats op donderdag 24 oktober.

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.

Bijlage 1: Actiepuntenlijst AO-99

Nr.	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
90-03	Herijking N	VERON/VRZA	nmb (Prio 3)	25 april 2019, zie ook nieuw actiepunt 99-04
97-02	Toevoegen bijlage aan gedragslijn	AT	Q2 2019	
98-01	Vervolgoverleg LSA organiseren	AT	Oktober 2019	
98-02	Geactualiseerde examenvragen N-examen implementeren.	AT	Q3 2019	
98-03	AT beziet of NL het standpunt van VERON t.a.v. Wireless Power Transmission (WPT) kan ondersteunen.	AT		25 april 2019
99-01	Publiceren en communiceren roepletterbeleid ('Identificatie radiostations')	AT	Q2 2019	
99-02	communicatieafdeling AT in contact met de PR-afdelingen van VERON en VRZA	AT	Mei 2019	
99-03	Het volledige NL standpunt over WPT naar de verenigingen sturen	AT	Mei 2019	
99-04	Implementatie Herijking Novice	AT	Q2 2020	
99-05	De verenigingen sturen een brief naar AT met volgens hen noodzakelijke wijzigingen en de motivering hiervoor	VERON/VRZA	geen	
99-06	Schrappen van de minimumleeftijd voor een registratie in gang zetten (tenzij er een goede reden voor de minimumleeftijd blijkt te zijn)	AT	Oktober 2019	
99-07	Onderzoeken of alle radiozendamateurs op 19-08-2019 iets bijzonders met hun roepnaam kunnen doen omdat het dan 90 jaar geleden is dat het eerste zendexamen werd afgenomen	AT	Q2 2019	

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
mr. N.J. Bredewout

Nummer
AO-100

Bijlagen
1. Presentatie M&AC
2. Rapportage
Storingsmeldingen

verslag

Onderwerp / Overlegorgaan 100ste Amateuroverleg
Datum bespreking 24 oktober 2019
Plaats bespreking Amersfoort

Deelnemers	Agentschap Telecom:	VERON:
	Frans Hofsommer (vz)	Hans Blondeel Timmerman
	Niels Bredewout (secr)	Bram van den Berg
	Sietse Anema	Guido van den Berg
		Sjoerd Ypma
	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat:	Rob Hardenberg
	Klaas Bouma	Remy Denker
		VRZA:
		Ron Goossen
		Mischa van Santen
		Gerard van Oosten

Agenda

1. Opening

De voorzitter opent het 100ste Amateuroverleg. Hij staat kort stil bij de lange geschiedenis van het overleg en benoemt de goede samenwerking. Ook de voorzitter van de VERON en de delegatieleider van VRZA nemen kort het woord. Zij noemen ook de samenwerking met vertrouwen in elkaar en spreken de verwachting uit dat deze kan worden voortgezet, ook bij zwaardere onderwerpen van nu en in de toekomst zoals zonnepanelen en WPT. Door de vertegenwoordigers van de beide verenigingen wordt een aandenken aan het 100^e AO aan de voorzitter van het AO aangeboden

2. Mededelingen

- Tarieven voor 2020 bekend
De tarieven voor 2020 zijn net bekend geworden. Ze staan in de [Regeling vergoedingen](#). Vanaf 2020 kost een nieuwe registratie €42 als deze digitaal wordt aangevraagd. Het tarief voor 2020 is hoger door

toegenomen kosten voor ICT en loon- en prijsbijstelling. Bij een schriftelijke aanvraag kost een nieuwe registratie €57. Een digitale aanvraag is goedkoper omdat dit automatisch verwerkt kan worden.

De vraag wordt gesteld of het overzetten van Novice naar Full dan ook €57 kost. Het antwoord is nee. Het overzetten van N naar F is kosteloos.

- **Storing bij de drukker**
Door een storing bij de drukker kan AT sinds half september geen maritieme bedieningscertificaten, registratiekaarten en bijbehorende documenten leveren. Dit heeft mogelijk ook effect op de productie van amateurdocumenten. Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer de problemen opgelost zijn.
- **ICT-ontwikkelingen**
Het klantportaal op de AT website voor registraties werkt over het algemeen goed. De ICT wordt verder ontwikkeld. Straks moeten ook alle vergunningen via het klantportaal lopen; ook de vergunningen voor radiozendamateurs. Medio 2020 moet dat klaar zijn.

Het Bureau ICT toetsing (BIT), dat ICT-projecten van de overheid toetst, voert op dit moment een toets uit op het automatiseringstraject van AT. Dat is best spannend, want het BIT is kritisch.

- **AT doet onderzoek naar kwaliteitsverbetering examens**
De kwaliteit van de examens moet beter. Ook de dienstverlening van AT m.b.t. examens moet beter. AT onderzoekt op dit moment hoe dat het beste kan. De software die AT hier nu voor gebruikt is verouderd en moet vervangen worden. Daarnaast kijkt AT hoe het betere examens kan maken. Of misschien zelfs laten maken. Het onderzoek loopt. Eind 2019 moet er meer duidelijk zijn.
- **AT aanwezig op Dag van de Radioamateur**
AT zal weer aanwezig zijn op de DvdRA met twee wagens en een stand. AT dankt VERON voor de uitnodiging.

3. Bespreken actiepuntenlijst AO-99

Nr.	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
97-02	Toevoegen bijlage aan gedragslijn	AT	Q2 2019	
98-01	Vervolgoverleg LSA organiseren	AT	Oktober 2019	Op openstaande vragen is ingegaan in een e-mail op 28 mei 2019
98-02	Geactualiseerde examenvragen N-examen implementeren.	AT	Q3 2019	Oktober 2019
99-01	Publiceren en communiceren roepletterbeleid ('Identificatie radiostations')	AT	Q2 2019	1 oktober 2019

99-02	communicatieafdeling AT in contact met de PR-afdelingen van VERON en VRZA	AT	Mei 2019	Maart 2019
99-03	Het volledige NL standpunt over WPT naar de verenigingen sturen	AT	Mei 2019	16-08-2019
99-04	Implementatie Herijking Novice	AT	Q2 2020	
99-05	De verenigingen sturen een brief naar AT met volgens hen noodzakelijke wijzigingen in regelgeving en de motivering hiervoor	VERON/VRZA	geen	Oktober 2019
99-06	Schrappen van de minimumleeftijd voor een registratie in gang zetten (tenzij er een goede reden voor de minimumleeftijd blijkt te zijn)	AT	Oktober 2019	
99-07	Onderzoeken of alle radiozendamateurs op 19-08-2019 iets bijzonders met hun roepnaam kunnen doen omdat het dan 90 jaar geleden is dat het eerste zendexamen werd afgenomen	AT	Q2 2019	03-07-2019

97-02 - Toevoegen bijlage aan Gedragslijn vergunningen

Actiepunt blijft staan. Nieuwe deadline eind 2019.

98-01 - Vervolgoverleg LSA organiseren

De verenigingen hebben vragen gesteld over LSA. Er zou een vervolg overleg komen. AT heeft op 28 mei de vragen per email behandeld. De verenigingen houden echter vragen. VERON mist een goede analyse waaruit blijkt dat de protectiezone 35 km zou moeten zijn. AT gaat met zijn specialisten in gesprek over de aansluiting van de Amateurdienst op LSA en komt hierop terug.

Er werd door AT aangegeven dat rond de implementatie van LSA een automatiserings traject loopt met nieuwe software. Er is in de vergadering door de VERON gevraagd of het in deze nieuwe software ook mogelijk om prioriteit toe te kennen aan de uitgifte van kanalen. Hierop werd door AT bevestigend geantwoord. **Actiepunt blijft staan.**

De boekingstool is nog steeds online en wordt gebruik door de PMSE sector. De implementatie van LSA wordt meegenomen in het automatiseringstraject en moet medio 2020 af zijn. Er wordt gestart met de 2300-2400 MHz, maar meer banden komen in aanmerking. Nu kan er alleen worden geboekt als er al een vergunning is. Straks wordt er bij het boeken automatisch een vergunning verleend voor dat specifieke moment, op die locatie en op die frequenties. Het is nog niet duidelijk hoe andere radiodiensten worden aangesloten (defensie, radiozendamateurs).

98-02 - Geactualiseerde examenvragen N-examen implementeren

De N-examens zijn actueel. Ze zijn ingevoerd in de examensoftware. Actiepunt afgedaan. Begin 2020 start AT met het nakijken van de vragen voor F. Nieuw actiepunt (100-05)

99-02 – Communicatieafdeling AT in contact met de PR-afdelingen van VERON en VRZA

Contact is gelegd. Actiepunt afgedaan.

99-04 – Implementatie Herijking Novice

De Regeling moet worden aangepast (Regeling frequentiegebruik met meldingsplicht 2015). Zoals eerder ook gezegd kost dit tijd. Streefdatum blijft 1 juli 2020. Actiepunt blijft staan. Ook de andere wijzigingen van de Regeling die nog moeten plaatsvinden worden meegenomen.

99-05 – De verenigingen sturen een brief naar AT met volgens hen noodzakelijke wijzigingen in regelgeving en de motivering hiervoor

AT heeft de brief ontvangen. Actiepunt 99-05 is daarmee afgedaan. AT bestudeert de voorstellen en neemt ze over als AT het er mee eens is. Nieuw Actiepunt (100-01). Streefdatum 1 juli 2020.

99-06 – Schrappen van de minimumleeftijd voor een registratie in gang zetten (tenzij er een goede reden voor de minimumleeftijd blijkt te zijn)

AT onderzoekt het. Als er geen belemmeringen zijn wordt ook dit in de Regeling opgenomen. Actiepunt blijft staan. Streefdatum 1 juli 2020.

99-07 - Onderzoeken of alle radiozendamateurs op 19-08-2019 iets bijzonders met hun roepnaam kunnen doen omdat het dan 90 jaar geleden is dat het eerste zendexamen werd afgenomen

AT heeft het verzoek op 3 juli 2019 afgewezen. Een algemene ontheffing past niet binnen de kaders voor het uitgeven van roepnamen. Radiozendamateurs kunnen wel zelf bijzondere roepletters aanvragen. Actiepunt afgedaan.

4. Agendapunten Agentschap telecom

4.1. Voortgang prioriteitenlijst

- Prio 1: uitvoeren reguliere werkzaamheden
Geen bijzonderheden, Afgezien van de problemen met de drukker (zie mededelingen) loopt het goed.
- Prio 2: Aanpassen Examenregeling (o.a. toevoegen CEPT afspraken toetsen sociale vaardigheden)
On hold gezet. AT moet eerst weten wat er nodig is om de examens te verbeteren en doet daar onderzoek naar. Daarna worden de regels daarop aangepast.

Prio 3: Herijking mogelijkheden N-amateurs

Wordt als prio van de lijst gehaald. Blijft wel staan als actiepunt (99-04).

Prio 4: Examenvragen checken/nieuwe vragen

Besproken onder actiepunt 98-02.

Prio 5: Evaluatie bovenregionale relaisstations

AT plant een overleg in januari 2020 om de bovenregionale relaisstations te evalueren. Nieuw actiepunt (100-02)

4.2. Frequentiebeleid (Bijlage 3 en 4)

Als startpunt voor de bespreking wordt een presentatie gegeven door een medewerker van het Monitoring en Analysecentrum (M&AC) van AT. M&AC heeft metingen gedaan naar de bezetting op de 144-146 MHz en 430-433 MHz. De presentatie wordt bij het verslag gevoegd, met uitzondering van de exacte locatie van de meetpunten (bijlage 1). Daarna volgt een uitgebreide discussie.

De metingen

Er volgt eerst een discussie over de metingen. VERON en VRZA vinden de metingen onvoldoende om goede uitspraken te kunnen doen over de bezetting. Tijdens het gesprek worden de volgende verbeteringen genoemd:

- Het hele jaar door meten
- Alle meetposten gebruiken
- Per radiodienst op de juiste manier meten.
- Meer numerieke gegevens
- Maak een overlay met de resultaten van de verschillende stations bij elkaar

Aan VERON/VRZA wordt gevraagd om verder uit te werken hoe er beter gemeten kan worden om een goed inzicht te krijgen in de bezetting. Ook AT kijkt naar mogelijkheden en onmogelijkheden. (actiepunt 100-03).

Ontwikkelingen

AT en EZK schetsen de ontwikkelingen. De vraag naar spectrum neemt toe. Ook een (flink) aantal amateurbanden ligt onder een vergrootglas. Recent voorbeeld was het voorstel om te onderzoeken of de 144-146 MHz gedeeld kon worden met de luchtvaart radiodienst. Dat voorstel is van de baan. Maar het geeft aan dat (ook) amateurbanden onder druk staan. AT stuurt een document naar VERON en VRZA met een overzicht van de amateurbanden die onder een vergrootglas liggen. (actiepunt 100-04).

Bij het maken van frequentiebeleid is de trend dat er steeds meer gekeken wordt naar de mogelijkheden om spectrum te delen (*sharing*), in plaats van exclusief gebruik. Sharing is een belangrijke pijler van het Europese frequentiebeleid (zie voor meer informatie <https://rspg-spectrum.eu/>).

Een andere ontwikkeling is dat het drukker wordt in het spectrum. Er zal meer ruis/interferentie ontstaan en geaccepteerd moeten worden. Apparatuur zal misschien wat robuuster moeten worden. Ook radiozendamateurs zullen dat ondervinden.

Vervolg

De deelnemers zijn het eens dat zendamateurs zich met elkaar nationaal en internationaal goed voor zullen moeten bereiden op de komende discussies over amateurbanden, die ongetwijfeld gaan komen. Welke banden moeten echt behouden blijven voor de amateurdienst? Waarom? En waar zit eventueel ruimte voor onderhandeling, voor uitruil of voor gedeeld gebruik van spectrum? Het is beter om zelf met voorstellen te komen, dan af te wachten waar andere gebruikers mee komen. Goede presentaties/metingen over bezetting kunnen daarbij helpen. En het is zaak om bij de juiste nationale en internationale gremia aan te schuiven.

Afspraken:

- VRZA/VERON en AT iken hoe er beter gemeten kan worden
- AT/EZK informeren welke banden onder druk kunnen komen te staan
- VRZA/VERON beraden zich over een vervolgaanpak
- Het komt terug op het volgende AO. Frequentiebeleid wordt een vast agendapunt.

4.3. Storingsmeldingen/rapportages

De volledige rapportage van de stoorgroep wordt bij het verslag gevoegd (bijlage 2). De rapportage gaat vooral over zonnepaneel installaties. AT geeft een toelichting. Na de toelichting volgt een discussie. De verenigingen bedanken AT voor de inspanningen.

5. Agendapunten verenigingen

5.1. Vervolg discussie LSA

Besproken onder actiepoint 98-01.

5.2. EMC zaken

Niet aan toegekomen. Komt op het volgende AO als agendapunt te staan.

5.3. 50 MHz band

Er is een European Common Proposal (ECP) om de band 50-52 MHz op secundaire basis toe te wijzen aan de amateurdienst, met een voetnoot die het mogelijk maakt om 50.0-50.5 MHz op primaire basis toe te wijzen. VERON vraagt om Nederland in deze voetnoot op te nemen. AT kan dat hier niet toezeggen. Overeengekomen wordt dat de Nederlandse delegatie naar WRC-19 handelt naar bevind van zaken.

6. Onderwerpen uit internationale gremia

Niet aan toegekomen.

7. Ontwikkelingen in de amateurwereld

Niet aan toegekomen.

8. Rondvraag

VERON nodigt AT uit om als waarnemer deel te nemen aan de IARU conferentie volgend jaar. AT neemt de uitnodiging is beraad.

9. Datum volgend overleg

Het 101ste Amateuroverleg vindt plaats op donderdag 16 april 2020.

10. Sluiting

De voorzitter sluit het 100ste Amateuroverleg.

Bijlage 1: Actiepuntenlijst AO-100

Nr.	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
97-02	Toevoegen bijlage aan gedragslijn	AT	Q2 2019	
98-01	Vervolgoverleg LSA organiseren	AT	Oktober 2019	
99-04	Implementatie Herijking Novice	AT	Q2 2020	
99-06	Schrappen van de minimumleeftijd voor een registratie in gang zetten (tenzij er een goede reden voor de minimumleeftijd blijkt te zijn)	AT	Q2 2020	
100-01	Voorstellen 99-05 bestuderen en overnemen indien mee eens	AT	Q2 2020	
100-02	AT plant een overleg in januari 2020 om de bovenregionale relaisstations te evalueren.	AT	Januari 2020	
100-03	Verder uitwerken hoe er beter gemeten kan worden om een goed inzicht te krijgen in de bezetting van amateurbanden	VERON/VRZA	April 2020	
100-04	AT stuurt een document naar VERON en VRZA met een overzicht van de amateurbanden die onder een vergrootglas liggen.	AT	Januari 2020	
100-05	Actualiseren examenvragen F-examen	AT		

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
mr. N.J. Bredewout

Nummer
AO-101

Bijlagen
1. Nieuwe actiepunten AO-101
2. concept-rapport evaluatie
bovenregionale relaisstations
3. Rapportage
Storingemeldingen 2020-01

verslag

Onderwerp / Overlegorgaan	101 ^{ste} Amateuroverleg	
Datum bespreking	30 april 2020	
Plaats bespreking	GoToMeeting	
Deelnemers	Agentschap Telecom:	VERON:
	Frans Hofsommer (vz)	Hans Blondeel Timmerman
	Niels Bredewout (secr)	Guido van den Berg
	Sietse Anema	Rob Hardenberg
	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat:	VRZA:
	Klaas Bouma (a.p. 5.2 en 5.3)	Ron Goossen
		Gerard van Oosten
		DARU:
		Jan van Muijlwijk
		Bert Woest

Agenda

1. Opening

Het overleg vindt digitaal plaats. De voorzitter opent de vergadering en heet alle deelnemers welkom en in het bijzonder DARU, dat voor de eerste keer deelneemt. Er volgt een korte voorstelronde.

2. Mededelingen

- Impact corona

Alle medewerkers van Agentschap Telecom werken in principe thuis. Dat heeft impact op de voortgang van werkzaamheden, maar over het algemeen kan er goed worden doorgewerkt. Het afnemen van examens (radiozendamateurs + maritiem) is nu niet/beperkt mogelijk. Waar mogelijk gebeurt dit telefonisch, waar nodig vindt er ook onderzoek ter plaatse plaats, zolang er geen contact is met omwonenden. Onderzoek

aan installaties of in woningen of bedrijven worden verschoven naar het moment dat dit weer mogelijk is.

- Onderzoek verhogen kwaliteit examens
AT onderzoekt hoe de kwaliteit van de examens en de dienstverlening van AT rondom examens beter kan. De software die AT hier nu voor gebruikt is verouderd en moet vervangen worden. Daarnaast kijkt AT hoe het betere examens kan maken of misschien zelfs laten maken. Het onderzoek loopt nog. De partijen waar AT mee in gesprek is hebben ook last van de corona-crisis. AT hoopt hier binnen 1 a 2 maanden meer over te kunnen zeggen.
- Automatisering dienstverlening AT
AT werkt door aan het vernieuwen van de automatisering. Ook in dat traject zorgt de corona-crisis voor enige vertraging. Zo werken ontwikkelaars vanuit huis, wat samenwerking lastiger maakt.
- Vertrek deelnemers AO
De AO-secretaris gaat iets anders doen bij AT, en zal daarom binnenkort geen radiozendamateur-zaken meer doen. Er wordt een vervanger geworven. Ron Goossen stopt met deelname aan het AO zodra de herijking voor Novice-amateurs afgerond is. VRZA beraadt zich over zijn opvolging.

3. Terms of Reference Amateuroverleg (Doc 101-01)

De Terms of Reference (ToR) van het AO worden doorgenomen. In de ToR staan o.a. het doel van het overleg, wat er zoal besproken wordt, welke partijen er deelnemen en hoe er vergaderd wordt. Het AO is een informeel overleg (er worden geen besluiten genomen) dat voor AT een goed middel is om van gedachten te wisselen met een vertegenwoordiging van radiozendamateurs over alles wat met zenden op de amateurfrequenties te maken heeft. De deelnemers doen suggesties voor aanpassing van de ToR. AT doet een aanpassingsvoorstel en brengt dit in op het volgende AO (actiepunt 101-01).

4. Bespreken actiepuntenlijst AO-100

Nr.	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
97-02	Toevoegen bijlage aan gedragslijn	AT	Q2 2019	
98-01	Vervolgoverleg LSA organiseren	AT	Oktober 2019	
99-04	Implementatie Herijking Novice	AT	Q2 2020	
99-06	Schrappen van de minimumleeftijd voor een registratie in gang zetten (tenzij er een goede reden voor de minimumleeftijd blijkt te zijn)	AT	Q2 2020	

100-01	Voorstellen 99-05 bestuderen en overnemen indien mee eens	AT	Q2 2020	22 april 2020 (Doc 99-05, Doc 101-02)
100-02	AT plant een overleg in januari 2020 om de bovenregionale relaisstations te evalueren.	AT	Januari 2020	Februari 2020
100-03	Verder uitwerken hoe er beter gemeten kan worden om een goed inzicht te krijgen in de bezetting van amateurbanden	VERON/VRZA	April 2020	
100-04	AT stuurt een document naar VERON en VRZA met een overzicht van de amateurbanden die onder een vergrootglas liggen.	AT	Januari 2020	25 februari 2020
100-05	Actualiseren examenvragen F-examen	AT		

97-02 - Toevoegen bijlage aan Gedragslijn vergunningen

AT heeft een bijlage met veel voorkomende vergunningvoorschriften in concept klaar. Deze wordt nog intern afgestemd en dan ter vaststelling geagendeerd op het volgende AO. Actiepunt blijft staan.

98-01 - Vervolgoverleg LSA organiseren

Een fysiek overleg was gepland in maart, maar is geannuleerd vanwege de corona-maatregelen. AT plant een nieuw overleg, desnoods digitaal. Actiepunt blijft staan.

99-04 – Implementatie Herijking Novice

AT meldt dat de streefdatum van 1 juli 2020 niet wordt gehaald. Het aanpassen van de Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015 (hierna: de Regeling) is vertraagd. Door de corona-crisis moeten de benodigde juristen bij AT en in Den Haag prioriteit geven aan andere urgente werkzaamheden. Actiepunt blijft staan. De nieuwe streefdatum is 1 oktober 2020, maar er moet rekening worden gehouden worden met verdere vertraging tot 1 januari 2021. Dit geldt ook voor de andere geplande wijzigingen van de Regeling en actiepunten 99-06 en 100-01.

De voorzitter en de secretaris geven aan dit erg vervelend te vinden, ook omdat veel radiozendamateurs juist nu thuis zitten en Novice amateurs graag gebruik willen maken van de verruimde mogelijkheden.

De verenigingen spreken hun teleurstelling uit over de vertraging. Zij vragen AT om iets te doen zodat er toch op 1 juli 2020 gestart kan worden. De voorzitter begrijpt de teleurstelling en zegt toe dat AT dit serieus gaat onderzoeken. Maar hij wil geen valse verwachtingen wekken. Het is niet waarschijnlijk dat dit lukt. Tot nader order gelden de huidige regels. Omdat AT aan heeft gegeven dat gedogen niet tot de mogelijkheden behoort hebben de verenigingen verzocht te bezien op welke andere wijze kan worden geanticipeerd op de nieuwe regelgeving.

99-06 – Schrappen van de minimumleeftijd voor een registratie in gang zetten (tenzij er een goede reden voor de minimumleeftijd blijkt te zijn)
AT onderzoekt het. Als er geen belemmeringen zijn wordt ook dit in de Regeling opgenomen. Ook deze wijziging is vertraagd. Actiepunt blijft staan. De nieuwe streefdatum is 1 oktober 2020, met mogelijk verdere vertraging tot 1 januari 2021.

100-01 – Voorstellen 99-05 bestuderen en overnemen indien mee eens
AT heeft op 22 april 2020 gereageerd op de voorstellen. Verbetervoorstellen voor **de regels omtrent 'berichten van of voor derden' en de identificatieverplichting** worden meegewogen in de aanpassing van de Regeling die in voorbereiding is. Actiepunt afgerond.

100-02 - AT plant een overleg in januari 2020 om de bovenregionale relaisstations te evalueren.
Overleg heeft plaatsgevonden in februari 2020 (zie 5.4 voor bespreking van de uitkomst). Actiepunt afgedaan.

100-03 – Verder uitwerken hoe er beter gemeten kan worden om een goed inzicht te krijgen in de bezetting van amateurbanden
De verenigingen hebben onderzoek gedaan en een document ingebracht. Bespreking hiervan is doorgeschoven naar het volgende AO. Actiepunt blijft staan.

100-04 - AT stuurt een document naar VERON en VRZA met een overzicht van de amateurbanden die onder een vergrootglas liggen.
Document verzonden op 25 februari 2020. Actiepunt afgedaan.

100-05 - Actualiseren examenvragen F-examen
Bespreking onder agendapunt 5.1. Actiepunt blijft staan.

5. Agendapunten Agentschap telecom

5.1. Voortgang prioriteitenlijst

- Prio 1: uitvoeren reguliere werkzaamheden
Geen bijzonderheden.
- Prio 2: Aanpassen Examenregeling (o.a. toevoegen CEPT afspraken toetsen sociale vaardigheden)
On hold gezet. AT moet eerst weten wat er nodig is om de examens te verbeteren en doet daar onderzoek naar. Daarna worden de regels daarop aangepast. Het opstellen van examenvragen over sociale vaardigheden wordt wel gestart (zie Prio 4).
- Prio 3: Herijking mogelijkheden N-amateurs
Wordt als prio van de lijst gehaald. Blijft wel staan als actiepunt (99-04).
- Prio 4: Examenvragen checken/nieuwe vragen
Het traject om de F-vragen te actualiseren wordt na de zomer opgestart. AT is blij dat vrijwilligers van SRE bereid zijn om weer mee te helpen. Op voorspraak van SRE wordt gestart met een snelle verbeteringslag, door eerst de vragen te behandelen waarvan we nu al weten dat deze niet meer voldoen. Daarna wordt de rest van de

vragen opgepakt. De N-vragen zijn klaar, maar worden nog niet gebruikt in de examens. Bij het eerstvolgende examens (september) moet dat wel het geval zijn.

- Prio 5: Evaluatie bovenregionale relaisstations
Bespreking onder agendapunt 5.4

5.2. Frequentiebeleid (Doc 101-03)

Dit is een vast agendapunt, en het vervolg van de bespreking in AO-100.

EZK en AT geven nogmaals aan dat de druk op het (amateur)spectrum vanuit verschillende kanten toeneemt. Het gaat in elk geval om de volgende banden (tussen haakjes de hoek van waaruit er interesse (geweest) is of wordt verwacht):

- 144-146 MHz (o.a. luchtvaart / PMR)
- 430-440 MHz (o.a. PMR, PPDR)
- 1240-1300 MHz (o.a. rail / drones / PMSE / GNSS (Galileo PRS))
- 2320-2400 MHz (o.a. Verticals / PMSE / rail /)
- 3400-3410 MHz (radar Guardband / 5G NR)
- 5650-5850 MHz (SRD/ITS/RLAN/Drones/PMSE/verticals)

Maar ook de banden boven de 5 GHz zullen mogelijk ergens worden bekeken en besproken. Voor verschillende toepassingen wordt veel gekeken naar dezelfde banden, m.n. voor breedband toepassingen.

EZK en AT geven aan dat de verenigingen er goed aan doen om een helder beeld te vormen welke banden of banddelen absoluut behouden moeten worden, en welke banden of banddelen eventueel gedeeld kunnen worden (en met welke andere diensten en onder welke voorwaarden), of uitgeruild of in het uiterste geval zelfs opgegeven zouden kunnen worden. Ook kunnen er banden zijn die op dit moment niet voor amateurs beschikbaar zijn, maar die wel interessant kunnen zijn voor radio-experimenten in de toekomst.

Dat moet in een vroeg stadium. En zo breed gedragen als mogelijk is. Ook de internationale component is daarbij belangrijk. Als het beeld al compleet is en breed gedragen wordt voordat banden daadwerkelijk worden betwist, dan helpt dat de verenigingen om de belangen van radiozendamateurs goed te behartigen en in te kunnen zetten op de frequenties die echt belangrijk zijn. Ook helpt dat EZK/AT om bij het maken van beleid en (internationale) afspraken de belangen van radiozendamateurs goed mee te kunnen wegen.

We staan aan het begin van dit traject. Er is tijd. Het begint met inventarisatie van het belang van de huidige banden. Welke experimenten vinden er plaats? Hoeveel worden ze gebruikt? Met welke andere toepassingen is sharing eventueel een optie? Wat als (een deel van) een band niet meer beschikbaar zou zijn?

De verenigingen geven aan dat zij het belang van sharen onderschrijven en dat de amateurdienst al veel banden deelt. Veelal is de amateurdienst secundair en zal voor sharing eerst gesproken moeten worden met (andere)

primaire gebruikers. Afspraken zullen in internationaal verband gemaakt moeten worden. De verenigingen hebben meer informatie nodig over de spectrumbehoeftes vanuit andere toepassingen, onder meer om beter in te kunnen schatten of sharing eventueel mogelijk is.

De interesse voor alle genoemde banden wordt kort besproken. Bij alle banden worden door de verenigingen kanttekeningen geplaatst.

Er is behoefte aan een vervolgoverleg buiten het AO om dieper de inhoud in te kunnen gaan. EZK/AT organiseren een overleg in september 2020 (Actiepunt 101-02)

5.3. Antenneplaatsingsproblematiek

EZK polst de bereidheid van de verenigingen om in een apart overleg – buiten het AO om – te spreken over de problemen die radiozendamateurs tegenkomen bij het plaatsen van antennes.

Aanleiding is een gesprek tussen EZK/AT en de Romeo Foxtrot DX Club (RFDX) dat in juni 2019 heeft plaatsgevonden, na een toezegging van de staatssecretaris in reactie op vragen van de PVV. Daar zijn oplossingsrichtingen verkend. EZK en AT gaan echter zelf niet over het plaatsen van antennes. Wel kan de weg worden geopend naar het gesprek met de verantwoordelijke organen: BZK (regelgeving) en de gemeenten (VNG, beleidsregels), mits daar breed draagvlak voor is bij de verenigingen.

De verenigingen zijn hier graag toe bereid en willen dit graag gezamenlijk naar een hoger plan tillen. Zij schetsen een lange geschiedenis met veel inzet, veel jurisprudentie en een toenemende complexiteit van de problematiek. Ze geven aan dat gemeentes, woningbouwverenigingen en **Vve's de regels** vaak niet goed kennen en/of eigen regels maken die juridisch niet houdbaar zijn.

EZK/AT faciliteren een overleg met de AO-verenigingen, RFDX en het Antennebureau (actiepunt 101-03), met als doel om de juiste aanvliegroute voor de amateurgemeenschap richting BZK/VNG te bepalen. Het gaat dan om de aard en omvang van de problematiek. Twee lijnen worden daarbij verder ook verkend: de regelgeving en het informeren van gemeenten en andere partijen zoals woningbouwverenigingen en Verenigingen van Eigenaren. De inhoudelijke bijdrage moet vanuit de radiozendamateurs komen. Gezien de complexiteit is een fysieke bijeenkomst gewenst, zo mogelijk dit najaar.

Uit toezichtperspectief wordt nog genoemd dat bij elke eventuele verruiming ten aanzien van het plaatsen van antennes ook rekening moet worden gehouden met de (ongewenste) effecten die dit in de ether kan hebben.

5.4. Evaluatie bovenregionale relaisstations (Doc 101-04)

AT heeft de uitgifte van vergunningen voor het gebruik van bovenregionale relaisstations geëvalueerd. Het concept-rapport van de evaluatie wordt bij het verslag gevoegd (bijlage I). AT concludeert na interne evaluatie en overleg met een afvaardiging van VERON en VRZA:

De technologische stappen en ontwikkelingen die zijn gezet met het experiment bovenregionale repeaterstations zijn veelbelovend en de stimulatie tot samenwerken geeft meer input op de gewenste innovaties. Het experiment met bovenregionale relaisstations heeft toegevoegde waarde en geeft in de uitvoering geen problemen, maar is, met name door misbruik en illegaal gebruik, met de beschikbare capaciteit en middelen niet handhaafbaar gebleken en kan in de huidige vorm daarom niet blijven voortbestaan. Alleen als de handhaafbaarheid verbetert, kunnen vergunningen voor bovenregionale relaisstations worden gecontinueerd.

AT licht toe dat inzet op handhaving niet alleen regionaal is, zoals in de evaluatie door de verenigingen is aangegeven, maar landelijk. De inzet op PI2NOS is bovenmatig groot geweest. Met beperkt resultaat. Zonder aanvullende voorwaarden/afspraken blijft te grote inzet noodzakelijk.

De verenigingen hebben begrip voor de problemen omtrent handhaving, maar hebben bezwaar tegen het gewicht dat hieraan is toegekend in de uiteindelijke conclusie, omdat er ook experimenten zijn waarbij AT geen bovenmatige inspanning hoeft te verrichten. Er is veel goede wil in de amateurgemeenschap. Vanuit de kant van de beheerders is er bereidheid om aan (technische) oplossingen te werken. Digitaal, maar ook voor analoog wordt naar mogelijkheden gekeken.

AT plant een (fysiek) vervolgoverleg met verenigingen en beheerders om oplossingen te verkennen (actiepunt 101-04). Als die er niet zijn, dan stopt AT met het uitgeven van vergunningen voor experimenten met bovenregionale relaisstations.

5.5. Storingsmeldingen/rapportages (Doc 101-05)

De rapportage over storingsmeldingen wordt bij het verslag gevoegd (bijlage II). AT geeft een toelichting en vraagt extra aandacht voor de problematiek op 433-435 MHz. Er vindt vermenging plaats in verbindingen tussen radiozendamateurs en LPD-gebruikers. Dat is niet toegestaan en ongewenst. De verenigingen zijn graag bereid om daar op de verenigingswebsites aandacht voor te vragen. Ook (een deel van) de niet-radiozendamateurs kan daarmee worden bereikt. AT levert een tekst aan die verenigingen kunnen plaatsen (actiepunt 101-05).

De verenigingen vragen of AT actie onderneemt als er signalen zijn dat leveranciers van zonnepanelen afspraken niet nakomen. AT heeft regelmatig contact met de leveranciers. Alle individuele casussen worden doorgesproken. Vervolgens neemt AT waar nodig contact op met de betrokken radiozendamateurs.

6. Agendapunten verenigingen (DOC 101-06)

6.1. Bezettingsgraad amateurbanden (Doc 101-07)

Dit agendapunt schuift door naar het volgende Amateuroverleg.

6.2. 50 MHz band en uitkomst WRC-19

De verenigingen vragen AT of Nederland de uitkomst van WRC-19 zal implementeren om de 50-50,5 MHz toe te wijzen aan de amateurdienst op primaire basis, maar wel op non-interference basis (NIB) ten opzichte van de andere primaire gebruikers. Dat betekent in Nederland dat de mobiele dienst (in gebruik door Defensie) en metro-videoverbindingen voorrang blijven houden. De amateurverenigingen zullen met defensie overleg hebben over de gebruiksvoorwaarden, waarbij in het primaire deel een uitgangsvermogen van 400 Watt op het wensenlijstje staat. AT onderzoekt de mogelijkheden en **risico's**. Als tot implementatie wordt overgegaan, zal de streefdatum voor wijziging van het NFP 1 januari 2021 zijn. Of die datum gehaald wordt is niet zeker.

6.3. Entry Level License

De IARU Regio 1 heeft de wens om de mogelijkheid te realiseren dat iedere administratie in Region 1 een Entry Level Licence kan afgeven. De voorzitter geeft aan dat een derde examenniveau naast N en F op het AO niet bespreekbaar is. In CEPT-verband heeft Nederland aangegeven geen voorstander te zijn van een Entry Level License. Zolang er geen internationaal geharmoniseerde afspraken over zijn, gaat AT er niet over nadenken en heeft het geen zin om het op het AO te agenderen. De verenigingen spreken hun teleurstelling hierover uit.

6.4. Radio-identificaties: drones, ITU-reeks NL en wel/geen bullet roepletterbeleid

De verenigingen hebben vragen gesteld over toewijzing van radio-identificaties aan drones. AT geeft die niet uit, dat doet IL&T. De door ITU aan Nederland toegewezen reeks loopt inderdaad van PAA tot PIZ.

7. Onderwerpen uit internationale gremia

- In juni 2020 wordt besloten of de IARU Region 1 conferentie in oktober 2020 door kan gaan.
- De voorbereidingen voor de komende WRC cyclus zijn gestart. Van belang voor radiozendamateur is met name de kwestie rondom Galileo.

8. Ontwikkelingen in de amateurwereld

Het is wat drukker op de banden nu iedereen thuis zit. Er zijn enkele nieuwe gespreksrondes ontstaan. Ook in het DX-gedeelte is veel activiteit, vooral digitale modi.

9. Rondvraag/datum volgend overleg/Sluiting

Het volgende Amateuroverleg vindt plaats op 22 oktober 2020. De voorzitter dankt de deelnemers en sluit de vergadering.

Bijlage I : nieuwe actiepunten AO-101

Nr.	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
101-01	Aanpassingsvoorstel voor Terms of Reference AO.	AT	Q3 2020	
101-02	Overleg over frequentiebeleid organiseren in september 2020.	AT/EZK	September 2020	
101-03	Overleg over antenneplaatsingsproblematiek organiseren najaar 2020 met VERON, VRZA, DARU, RFDX en het Antennebureau.	AT/EZK	Q3 2020	
101-04	Overleg over bovenregionale relaisstations organiseren (zo mogelijk fysiek) met verenigingen en beheerders.	AT	Q3 2020	
101-05	Tekst aanleveren aan verenigingen om aandacht te vragen voor de problematiek op 433-435 MHz die verenigingen kunnen plaatsen.	AT	Q2 2020	

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
mr. N.J. Bredewout

Nummer
AO-102

Bijlagen
1. Nieuwe actiepunten AO-102
2. Rapportage
Storingsmeldingen 2020-02

verslag

Onderwerp / Overlegorgaan 102^e Amateuroverleg
Datum bespreking 22 oktober 2020
Plaats bespreking Digitaal

Deelnemers	Agentschap Telecom: Frans Hofsommer (vz) Margaux Morssink Niels Bredewout (secr) Sietse Anema	VERON: Hans Blondeel Timmerman Guido van den Berg Rob Hardenberg
	DARU: Jan van Muijlwijk Bert Woest	VRZA: Ron Goossen Gerard van Oosten

Agenda

1. Opening

Het overleg vindt digitaal plaats. De voorzitter opent de vergadering en heet alle deelnemers welkom. De agenda wordt vastgesteld.

2. Mededelingen (verenigingen en Agentschap Telecom)

2.1. Agentschap Telecom

- VERON 75 jaar
De voorzitter feliciteert de VERON van harte met het 75-jarig bestaan. Hij staat kort stil bij de jarenlange goede samenwerking en spreekt de wens en het vertrouwen uit dat dit nog vele jaren zo blijft.
- Nieuwe AO-secretaris
Margaux Morssink wordt de nieuwe secretaris van het Amateuroverleg. Zij komt over van de afdeling Juridische Zaken van AT en is de nieuwe

adviseur voor (onder andere) radiozendamateurs-dossiers. Zij vervangt Niels Bredewout, die dit AO nog de secretaris is maar binnen AT andere werkzaamheden gaat doen.

- Voortgang implementatie Herijking N en overige wijzigingen Regeling met meldingsplicht

De inzet van AT is er volledig op gericht om de wijzigingen per 1 januari 2021 in te laten gaan. Uiteindelijk is dit een taak voor EZK. De Staatssecretaris van EZK moet er voor tekenen. De wijzigingen betreffen de N-herijking, de andere geplande wijzigingen van de Regeling en ook actiepunt **99-06** m.b.t. het zo mogelijk schrappen van de minimumleeftijd voor radiozendamateurs.

Al met al duurt dit veel langer dan verwacht en gehoopt. Het aanpassen van de Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015 (hierna: de Regeling) is vertraagd. Door de corona-situatie moeten de benodigde juristen in Den Haag prioriteit geven aan andere (spoed-)regelgeving. Zodra AT meer weet zal zij dit delen met de verenigingen (nieuw actiepunt 102-01). Het onderwerp is ook door de verenigingen geagendeerd. Zie hiervoor agendapunt 5.2.

- Impact COVID-19

Alle medewerkers van Agentschap Telecom werken nog steeds in principe thuis. Dat heeft impact op de voortgang van werkzaamheden, maar over het algemeen kan er goed worden doorgewerkt.

- Tarieven voor 2021

De tarieven voor 2021 zijn vastgesteld. Deze worden binnenkort gepubliceerd in de Staatscourant. De tarieven voor registraties stijgen met enkele procenten door loon-/prijscompensatie. De tarieven voor vergunningen kennen een hogere stijging, omdat met ingang van 2021 ook de kosten die AT maakt voor het toezicht in rekening worden gebracht.

- Voorlichting verplichting registreren antenne in antenneregister

AT gaat meer voorlichting geven over (de regels voor) het registreren van antennes. Hoe wordt nog uitgewerkt. Mogelijk worden de verenigingen om hulp/input gevraagd.

- Gesprek met RFDX

Binnenkort spreekt AT met een delegatie van RFDX, naar aanleiding van een verzoek tot deelname aan het Amateuroverleg

- Deelname DE/EZK

De Directie Digitale Economie van het Ministerie van EZK (DE/EZK) heeft voorlopig geen capaciteit om deel te nemen aan het AO en de discussies met de verenigingen over frequentiebeleid voort te zetten. AT neemt dit zolang waar.

2.2. Verenigingen

- Ook VRZA en DARU feliciteren VERON van harte met het 75-jarig bestaan van de VERON.
- VERON: Vorige week heeft de IARU Region 1 General Conference digitaal plaatsgevonden. Er is vooral gesproken over lopende zaken. Hopelijk kan er volgend jaar een fysieke conferentie plaatsvinden. Daar staat de toekomst van het radiozendamateurisme nadrukkelijk geagendeerd.

3. Bespreken actiepuntenlijst

Nr.	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
97-02	Toevoegen bijlage aan gedragslijn	AT	Q2 2019	Zie ap 4.3
98-01	Vervolgoverleg LSA organiseren	AT	Oktober 2019	
99-04	Implementatie Herijking Novice	AT	Q2-2020 AO-101: De nieuwe streefdatum is 1 oktober 2020, met mogelijk verdere vertraging tot 1 januari 2021.	
99-06	Schrappen van de minimumleeftijd voor een registratie in gang zetten (tenzij er een goede reden voor de minimumleeftijd blijkt te zijn)	AT	Q2-2020 AO-101: De nieuwe streefdatum is 1 oktober 2020, met mogelijk verdere vertraging tot 1 januari 2021.	
100-03	Verder uitwerken hoe er beter gemeten kan worden om een goed inzicht te krijgen in de bezetting van amateurbanden	VERON/ VRZA	April 2020	Zie ap 5.1
100-05	Actualiseren examenvragen F-examen.	AT		
101-01	Aanpassingsvoorstel voor Terms of Reference AO.	AT	Q3 2020	
101-02	Overleg over frequentiebeleid organiseren in september 2020.	AT/EZK	September 2020	
101-03	Overleg over antenneplaatsingsproblematiek organiseren najaar 2020 met VERON, VRZA, DARU, RFDX en het Antennebureau.	AT/EZK	Q3 2020	

101-04	Overleg over bovenregionale relaisstations organiseren (zo mogelijk fysiek) met verenigingen en beheerders.	AT	Q3 2020	
101-05	Tekst aanleveren aan verenigingen om aandacht te vragen voor de problematiek op 433-435 MHz die verenigingen kunnen plaatsen.	AT	Q2 2020	22 juni 2020 (Doc 102-01)

97-02 - Toevoegen bijlage aan Gedragslijn vergunningen

De bijlage is geagendeerd en besproken onder agendapunt 4.3. Actiepunt blijft staan.

98-01 - Vervolgoverleg LSA organiseren

Een fysiek overleg was gepland in maart, maar is geannuleerd vanwege de corona-maatregelen. AT plant een digitaal overleg en heeft hier een aantal mogelijke vergaderdata voor rondgestuurd. Actiepunt blijft staan.

99-04 – Implementatie Herijking Novice

AT zet volledig in op implementatie per 1 januari 2021. Dit is uiteindelijk aan EZK. Dit geldt ook voor de andere geplande wijzigingen van de Regeling en actiepunt **99-06**. Zie ook onder mededelingen (2.1) en agendapunten verenigingen (5.2). Actiepunt blijft staan.

99-06 – Schrappen van de minimumleeftijd voor een registratie in gang zetten (tenzij er een goede reden voor de minimumleeftijd blijkt te zijn)

AT onderzoekt het. Als er geen belemmeringen zijn wordt ook dit in de Regeling opgenomen. Streefdatum 1 januari 2021. Actiepunt blijft staan.

100-03 – Verder uitwerken hoe er beter gemeten kan worden om een goed inzicht te krijgen in de bezetting van amateurbanden

De verenigingen hebben onderzoek gedaan en een document ingebracht. Bespreking onder agendapunt 5.1. Actiepunt blijft staan.

100-05 - Actualiseren examenvragen F-examen

De Stichting Radio Examens maakt een eerste slag aan de hand van een lijst met vragen waarvan zij al hebben vastgesteld dat deze niet meer actueel zijn. Actiepunt blijft staan.

101-01 - Aanpassingsvoorstel voor Terms of Reference AO

Schuift door naar volgend overleg. Actiepunt blijft staan.

101-02 - Overleg over frequentiebeleid organiseren in september 2020

In AO-101 is vastgesteld dat er behoefte is aan een vervolgoverleg buiten het AO met een kleine groep ter zake deskundigen om dieper de inhoud in te kunnen gaan. De voorkeur ging uit naar een fysiek overleg. Echter, dit zou voor januari 2021 moeten plaatsvinden, omdat de uitkomst dan kan worden gebruikt om de Radio Spectrum Policy Group (RSPG) te voeden. Afgesproken wordt om in november 2020 een twee uur durende digitale sessie te organiseren. Actiepunt blijft staan.

101-03 - Overleg over antenneplaatsingsproblematiek organiseren najaar 2020 met VERON, VRZA, DARU, RFDX en het Antennebureau.

Gezien de complexiteit was een fysieke bijeenkomst gewenst. RFDX – de initiatiefnemer – heeft aangegeven desnoods digitaal te willen overleggen. De aanwezige verenigingen stemmen hiermee in. Hoewel een digitaal overleg minder geschikt is, kan er mogelijk niet gewacht worden tot fysiek vergaderen weer mogelijk is vanwege de nieuwe/herziene Omgevingswet die in voorbereiding is.

Er is een wens vanuit de verenigingen om de te plannen overleggen enigszins te spreiden. AT/EZK organiseren een overleg begin 2021, zo mogelijk in januari. Actiepunt blijft staan.

101-04 - Overleg over bovenregionale relaisstations organiseren (zo mogelijk fysiek) met verenigingen en beheerders.

Tijdens AO-101 is afgesproken dat AT een (fysiek) vervolgoverleg inplant met verenigingen en beheerders om oplossingen te verkennen. Als die er niet zijn, dan stopt AT met het uitgeven van vergunningen voor experimenten met bovenregionale relaisstations.

De wens blijft om dit overleg fysiek plaats te laten vinden. Zo mogelijk nog voor het volgende AO. Als dat niet lukt dan wordt dit in het komende AO heroverwogen. Er is tijd omdat de uitgegeven vergunningen doorlopen tot in 2023. Actiepunt blijft staan.

101-05 – Tekst aanleveren aan verenigingen om aandacht te vragen voor de problematiek op 433-435 MHz die verenigingen kunnen plaatsen.

De tekst is gepubliceerd op de websites van AT en de verenigingen op 22 juni 2020. Actiepunt afgerond.

4. Agendapunten Agentschap telecom

4.1. Voortgang prioriteitenlijst

Prio 1: uitvoeren reguliere werkzaamheden

Prio 2: Aanpassen Examenregeling (o.a. toevoegen CEPT afspraken toetsen sociale vaardigheden)

Prio 3: Examenvragen checken/nieuwe vragen

Prio 4: Evaluatie bovenregionale relaisstations

De voorzitter stelt voor om deze lijst vanaf het volgende AO niet meer te hanteren. Zaken zijn op orde voor zover mogelijk, of komen terug in de actiepuntenlijst. De deelnemers zijn akkoord. Vervolgens worden de punten besproken.

- Prio 1: uitvoeren reguliere werkzaamheden
Geen bijzonderheden.

- Prio 2: Aanpassen Examenregeling (o.a. toevoegen CEPT afspraken toetsen sociale vaardigheden)
On hold gezet. AT moet eerst weten wat er nodig is om de examens te verbeteren en doet daar onderzoek naar. Daarna worden de regels daarop aangepast.

- Prio 3: Examenvragen checken/nieuwe vragen
Op voorspraak van SRE is SRE gestart met een snelle verbeteringslag, door eerst de vragen te behandelen waarvan we nu al weten dat deze

niet meer voldoen. Daarna wordt de rest van de vragen opgepakt. De N-vragen zijn klaar, maar kunnen door een hardnekkig ICT-probleem nog niet worden gebruikt in de examens.

- Prio 4: Evaluatie bovenregionale relaisstations
Besproken onder actiepunt 101-04.

4.2. Frequentiebeleid

Er wordt buiten het AO om een overleg ingepland om dieper op de materie in te kunnen gaan, zie actiepunt 101-01.

4.3. Bijlage bij Gedragslijn vergunningen radiozendamateurs (Doc 102-02)

In AO-97 is de evaluatie van de Gedragslijn vergunningen radiozendamateurs afgerond. Als enige noodzakelijke aanpassing van de Gedragslijn is toen genoemd: het toevoegen van een bijlage met veel voorkomende vergunning voorschriften. Dit is als actiepunt 97-02 in het verslag opgenomen. De bijlage ligt nu ter bespreking voor. Er zijn voorschriften in opgenomen over:

- Gebruiksdoel
- Ingebruiknameverplichting
- Verantwoordelijkheid van de vergunninghouder
- Voorrang primair gebruik
- Identificatie van het station
- Storing

Deze voorschriften zijn niet nieuw. Ze worden sinds de invoering van de Gedragslijn al in de vergunningen opgenomen. Afgesproken is dat de eis dat minimaal 70% van de vergunde bandbreedte moet worden gebruikt komt te vervallen. Dit voegt niets toe aan de voorschriften om minimaal 70% van de vergunde antennehoogte en minimaal 70% van het vergunde zendvermogen te gebruiken, en kan alleen maar tot onnodige verwarring leiden. Voorgesteld wordt verder om in de bepaling over storing die in de vergunningen is opgenomen voortaan te verwijzen naar de eisen rondom onderdrukking van ongewenste hoogfrequente uitstralingen, zoals deze zijn opgenomen in de Regeling gebruik frequentieruimte met meldingsplicht 2015.

De bijlage wordt - na aanpassing - bij de Gedragslijn gevoegd. Actiepunt 97-02 blijft staan tot dit is afgerond.

4.4. Storingsmeldingen/rapportages

De rapportage wordt bij het verslag gevoegd. In het AO wordt een toelichting gegeven. Onder agendapunt 5.4 wordt nader ingegaan op problematiek rondom zonnepanelen.

5. Agendapunten verenigingen

5.1. Bezettingsgraad amateurbanden (Doc 101-07)

Dit agendapunt was geagendeerd voor AO-101, maar is toen doorgeschoven wegens tijdgebrek. VERON geeft mede namens medescribent DARU een toelichting op het document. Het is opgesteld naar aanleiding van de presentatie door AT in AO-100 over de bezettingsgraad van de amateurbanden en bevat voorstellen voor een betere methode om de bezettingsgraad te meten.

De huidige methodes zijn gebaseerd op ITU-regelgeving en gaan ervan uit dat er een continue dienst is. Het document gaat over:

- Hoe zou je beter kunnen meten?
- Waar moet je rekening mee houden?
- Mogelijke meetmethode

Er volgt discussie. Is bezettingsgraad wel relevant voor het bepalen van de waarde van de toewijzing van frequentiebanden aan amateurs?

Goed meten van bezetting van amateurfrequenties is niet eenvoudig. Goed weergeven van de bezetting in afbeeldingen ook. Het gevaar is dat plaatjes van bezetting een eigen leven gaan leiden en een verkeerd beeld geven over de ruimte die in het spectrum beschikbaar is voor sharing of toewijzing aan andere radiodiensten.

Bezetting is echter wel een factor bij het maken van frequentiebeleid in nationaal en internationaal verband, zoals Project Teams (PT) en Spectrum Engineering (SE) werkgroepen in CEPT en ITU verband. Dus: hoe zorgen we dat we zo meten dat we echt kunnen zien wat er te zien moet zijn, en hoe zorgen we dat daar ook het hele verhaal bij verteld wordt. Zo is juist het uitluisteren een heel belangrijk onderdeel van hetgeen radiozendamateurs doen. Met de juiste weergave en achtergrond kunnen ook de beleidsmakers beter beoordelen welk spectrum voor radiozendamateurs belangrijk is.

Het voorstel dat er ligt is een goed begin om tot een betere meetmethode voor de amateurbanden te komen. AT gebruikt de voorstellen om te kijken of de meetmethodiek verbeterd kan worden en hoe de metingen zo goed mogelijk toegelicht kunnen worden. Dit wordt voorgelegd aan het Monitoring & Analyse Centrum van AT (M&AC) en zal worden teruggekoppeld in AO-103 Nieuw actiepunt 102-02.

5.2. Discussie rond de invoering van de N-herijking

De verenigingen spreken nogmaals hun ongenoegen uit over het feit dat de herijking van de Novice licentie nog niet is doorgevoerd. Het duurt veel te lang en wordt als onacceptabel gezien. De verenigingen verzoeken het agentschap met klem om de herijking zo spoedig mogelijk te realiseren en de druk op het Ministerie op te voeren. Nogmaals wordt nadrukkelijk de suggestie gedaan om te anticiperen op de nieuwe regelgeving. Ook wordt aandacht gevraagd voor communicatie hierover naar de verenigingen en naar radiozendamateurs, en voor

de interne afstemming daarvan. De verenigingen geven een voorbeeld waarbij dit in hun ogen mis ging. AT zegt toe hier scherper op te zullen letten. AT begrijpt de teleurstelling van de verenigingen en van de Novice amateurs die graag aan de slag willen met de nieuwe mogelijkheden. Wat AT hier over kan zeggen is in het verslag al opgenomen onder de mededelingen (agendapunt 2.1).

5.3. Voorstel landelijke pager frequentie (Doc 102-03)

De verenigingen stellen voor om landelijk een vaste frequentie aan te wijzen voor wide-range pagerzender experimenten. In omringende landen is hiervoor 439.9875 MHz aangewezen. Er is groeiende interesse in deze experimenten, vooral onder jonge mensen.

AT is voor nieuwe experimenten - daar zijn de amateurfrequenties immers voor – en gaat kijken naar de mogelijkheden (nieuw actiepunt 102-03a). Er zijn wel een aantal factoren die dit bemoeilijken:

- Uitgangspunt van ons beleid is dat vergunningen in principe technologie-neutraal worden uitgegeven. Dan past het niet om een frequentie specifiek voor dit experiment aan te wijzen. Een eventueel aan te wijzen frequentie zal alleen technologie-neutraal worden aangewezen, en niet specifiek voor deze techniek.
- De voorgestelde frequentie 439.9875 MHz kan hier niet voor worden gebruikt, omdat deze zich bevindt in de frequentieband die in Nederland primair is toegewezen voor DGPS en daarvoor ook breed ingezet worden in o.a. de landbouw en wegenbouw. Het gebruik kan botsen met elkaar.
- 430,1250 MHz en 430,2750 MHz zijn landelijk gereserveerd voor bovenregionale experimenten met relaisstations. Daar zou het kunnen. Maar beiden zijn momenteel bezet en onderwerp van evaluatie. De verenigingen dragen aan dat het ook mogelijk is een extra frequentie voor bovenregionale experimenten beschikbaar te stellen. Daarbij wordt naast 439.9875 ook 438.500 MHz genoemd.
- Het reserveren van een (extra) landelijke frequentie voor deze experimenten zou wel betekenen dat er minder ruimte is voor relaisstations (met een straal van max 50 km rondom het opstelpunt).

Er zijn geen klachten over verstoringen van DGPS door radiozendamateurs, in Nederland en voor zover bekend ook niet in België en Duitsland. De verenigingen vragen te onderzoeken of niet langer aanwijzen van DGPS als primair gebruiker mogelijk is en of gedeeld gebruik toegestaan kan worden.

AT zegt toe te kijken of beleidswijzigingen van DGPS aan de orde zijn. Verenigingen geven aan dat een pagernetwerk werkt met time sharing van meerdere zenders op dezelfde frequentie. Elke zender in het netwerk krijgt een tijdslot toegewezen, waardoor juist een verdichting van het aantal zenders kan plaatsvinden. De huidige gedragslijn geeft geen aanknopingspunt voor dit soort technieken. Het is onduidelijk of dit experiment als een regionale repeater moet worden gezien of als individuele zenders die op dezelfde frequentie kunnen opereren. AT geeft aan hierover nadenken en een standpunt in te nemen. (nieuw actiepunt 102-03b).

5.4. Zonnepanelen in relatie tot EMC

De verenigingen vragen aandacht voor de problematiek rondom (randapparatuur in) zonnepaneelinstallaties. Radiozendamateurs ervaren in toenemende mate storingen. Dit heeft zeker de aandacht. In de vorige rapportage storingsmeldingen (AO-101) is ook uitgebreid op ingegaan. AT licht nogmaals toe dat er veel wordt gedaan aan de EMC problematiek van zonnepanelen en dat zendamateurs daar niet in vergeten worden. Voor veel zendamateurs die storing ondervinden worden er gehele of gedeeltelijke oplossingen gevonden. Het oplossen van een storing is veel werk en gaat niet snel. De oplossingen zijn vaak kostbaar en arbeidsintensief voor een leverancier. Ook het feit dat veel van deze storingen 'hinder' zijn - een storende zonnepaneleninstallatie ligt immers doorgaans heel dichtbij, soms onder de antennes van een zendamateur - houdt een oplossing (nog) niet tegen. Er wordt bovendien ook gesproken met de installatiebranche over de juiste manier van installeren. Het gaat gelukkig ook heel vaak goed. Ook zendamateurs krijgen steeds vaker zonnepanelen in hun directe omgeving, maar het aantal storingsmeldingen hierover neemt niet toe.

5.5. Onderzoek examentaken AT

De verenigingen vragen naar aanleiding van signalen van Stichting Radio Examens (SRE) of het klopt dat kandidaten soms lang moeten wachten op de examentuitslag. AT streeft ernaar alle kandidaten te berichten binnen 3 weken na ontvangst van de informatie van SRE (de wettelijke reactietermijn is 8 weken). Dat lukt meestal, maar niet altijd. Recent zijn er problemen geweest bij de externe drukker, waardoor het inderdaad tot 8 weken kon duren voordat geslaagde kandidaten een bericht ontvingen. Dat is de reden waarom het tijdelijk langer heeft geduurd. Hierover heeft AT gecommuniceerd op zijn website.

De verenigingen vragen aan AT waarom examenvragen niet meer worden meegegeven aan de kandidaten. Veel kandidaten gebruiken oude examens om te oefenen. Kandidaten geven bij SRE aan dat de voorbereiding van het examen zo wordt bemoeilijkt. Ook zijn er vragen over inzage. AT neemt dit mee in gesprekken met de SRE. De brief die AT hierover aan SRE heeft gestuurd wordt – als SRE dat goed vindt – gedeeld met de verenigingen (nieuw actiepunt 102-04).

De reden om de vragen niet meer mee te geven is om de kwaliteit van de examens te verbeteren. Het meegeven van de examenvragen maakt de vragen minder geschikt voor herhaald gebruik. Nieuwe vragen opstellen is niet alleen bewerkelijk, tijdrovend en kostbaar, maar doet ook afbreuk aan de vergelijkbaarheid van de afgelegde examens. Er zijn inmiddels genoeg oude vragen in omloop om te oefenen.

5.6. WRC-23

M.u.v. Al 9.1 item b staan er geen onderwerpen op de agenda van WRC-23 die specifiek radiozendamateurs betreffen. Enkele andere agendapunten raken mogelijk de amateurdienst. Verenigingen worden via het Amateuroverleg geïnformeerd over de voorbereidingen door bespreking van het 'dynamisch voortgangsdokument'. AT beziet of een vertegenwoordiger van de

radiozendamateurs weer deel kan nemen aan de nationale voorbereidingscommissie (NVC) (nieuw actiepunt 102-05).

6. Onderwerpen uit internationale gremia

VERON geeft een terugkoppeling van de IARU-conferentie. Hans Blondeel Timmerman is secretaris. Een week lang is digitaal vergaderd. Ondanks de beperkingen die dit met zich meebrengt zijn toch de nodige besluiten genomen. IARU denkt serieus na over de toekomst van het radiozendamateurisme, en hoopt de visie daarop verder te kunnen brengen volgend jaar, als er hopelijk weer een fysieke conferentie kan worden belegd. Opvallend te noemen is de toename van experimenten met breedband toepassingen in verschillende landen. Ook in de IARU-bandplannen is meer ruimte voor breedbandige toepassingen.

7. Ontwikkelingen in de amateurwereld

BIPT is gestopt met het afnemen van examens in België, omdat ze de veiligheid van deelnemers niet kon garanderen.

VERON heeft het 75-jarig bestaan in kleine kring gevierd op het stadhuis in Almelo. De voorzitter van VERON is daar benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Er is een nieuw afstandsrecord op 2 meter via troposferische propagatie behaald. Op 27 en 28 augustus 2020 zijn historische verbindingen gemaakt in de 2m-band tussen de Canarische eilanden en het Caraïbisch gebied, met afstanden van meer dan 5000 km.

VRZA meldt een ontwikkeling met tachograafinstallaties in vrachtwagens. De vraag is welke frequenties worden gebruikt om de installaties uit te lezen terwijl de vrachtwagens rijden.

8. Rondvraag/datum volgend overleg/Sluiting

Het 103^e Amateuroverleg staat gepland op donderdag 22 april 2021. Hopelijk fysiek, of anders digitaal.

Bijlage I : nieuwe actiepunten AO-102

Nr.	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
102-01	Communiceren naar verenigingen over herijking Novice zodra daar meer over bekend is	AT	AO-103	
102-02	Het voorstel tot verbeteren meetmethodiek bezetting amateurbanden en het verhaal er omheen voorleggen aan AT/M&AC, zodat een terugkoppeling richting AO plaats vindt.	AT	AO-103	
102-03	a. landelijke frequentie pagerzender experimenten onderzoeken. b. kijken of beleidswijzigingen van DGPS nu of in de nabije toekomst aan de orde zijn	AT	AO-103	
102-04	Brief aan SRE over het niet meer meegeven examenvragen delen met verenigingen (als SRE dat goed vindt)	AT	Jan 2021	
102-05	Bezien of een vertegenwoordiger van de radiozendamateurs weer deel kan nemen aan de nationale voorbereidingscommissie (NVC) voor WRC'23	AT	AO-103	

verslag

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
M. Morssink

T 050 – 587 74 44

Nummer
AO-103

Bijlagen
103-01: Gedragslijn
vergunningen
103-02: Storingsmeldingen
2021-I
103-03: WG FM Questionnaire
Amateur Licenses
103-4: DARC Countries with
CEPT Licence

Onderwerp / Overlegorgaan
Datum bespreking
Plaats bespreking
Deelnemers

103^e Amateuroverleg
22 april 2021, 14:00 – 16:00
Online (MS Teams)
Agentschap Telecom:
Frank van Osselen (vz)
Margaux Morssink (sc)
Sietse Anema

VERON:
Guido van den Berg
Rob Hardenberg
Alle de Jong

VRZA:
Ron Goossen
Gerard van Oosten
Mischa van Santen

DARU:
Jan van der Meij
Jan van Muijlwijk
Bert Woest

Afwezig
Afschrift aan

Agenda

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Er wordt een korte voorstelronde gedaan. Er wordt kort medegedeeld dat de samenstelling aan de kant van het agentschap is gewijzigd, de heer Van Osselen is met ingang van dit AO, voorzitter.

2 Mededelingen

Storing Mijn AT

AT geeft aan dat afgelopen week (20 – 21 april) sprake was van een storing in het klantportaal. Registratiehouders konden hun registratie niet inzien. Inmiddels is de storing verholpen. VERON wordt bedankt voor haar berichtgeving op haar website over deze storing. De berichtgeving op andere

radiozendamateurwebsites wordt kort aangehaald; op deze websites werd aangegeven dat registraties ingetrokken zouden zijn wegens wanbetaling. Dat is niet het geval.

De verenigingen stellen AT voor om contact op te nemen met de beheerders van de websites van de verenigingen, zodat AT - wanneer dergelijke gevallen zich voordoen - makkelijk kan schakelen met de verenigingen. Voor de verenigingen is dat ook prettig, omdat zij over dit vooral ook vragen kregen van hun achterban. Afgesproken wordt dat de verenigingen hun gegevens doorsturen zodat een e-maillijst kan worden opgesteld (**Actiepunt 103-01**).

Aanvragen met valse certificaten

AT licht kort toe dat ze recent, kort na elkaar, een aantal aanvragen heeft ontvangen om een registratie te verlenen aan personen die aangaven in een ver verleden examen te hebben gedaan. Opvallend was dat er, hoewel soms creatief in elkaar geflanst, maar toch echt onjuiste documentatie was aangeleverd. Omdat deze personen ook niet in de (oude) registers van Agentschap Telecom voorkwamen zijn deze aanvragen afgewezen.

Registratie antennes en voorlichting

Dit punt is kort toegelicht in het vorige AO. Uit een steekproef van de afdeling Toezicht is gebleken dat er antenne-installaties van zendamateurs zijn die geregistreerd hadden moeten worden. Er komen bij Toezicht en het Antennebureau regelmatig vragen over wanneer een antenne geregistreerd moet worden en wanneer niet. Om hierover meer duidelijkheid te verschaffen, is een brochure opgesteld. Deze wordt zo spoedig mogelijk met de verenigingen eerst nog gedeeld voor commentaar (**Actiepunt 103-02**).

Verzoek RFDX deelname AO

AT licht toe dat de vereniging RFDX vorig jaar een verzoek heeft ingediend om deel te nemen aan het AO. Dit verzoek is in november 2020 afgewezen.

Gedragslijn vergunning radiozendamateurs

De bijlage is conform de bespreking in het vorige AO aangepast. AT zegt toe nog te kijken naar een van de als voorbeeld opgenomen vergunningsvoorwaarde in de gedragslijn. AT stelt voor om een voetnoot toe te voegen met een verduidelijking. Bij nieuwe vergunningen worden de aangepaste voorschriften meegezonden. Het storingsartikel blijft onderdeel van de voorschriften.

De gedragslijn zal worden gepubliceerd op de website van het agentschap en vanaf dat moment worden toegepast (**Actiepunt 103-03**).

Tarieven 2021

VERON heeft een brief gestuurd naar de Staatssecretaris over de vergoedingen voor het toezicht in 2021. Inmiddels is er een antwoord op deze brief toegestuurd. De verenigingen geven hun teleurstelling aan op de verhoging en het antwoord op de brief. Er wordt gevraagd hoe de verhouding tussen handhaving en handhaafbaarheid is en wat de verenigingen aan handhaving mogen verwachten. Ook zijn er radiozendamateurs die signalen doorgeven aan het agentschap, wat wordt daarmee gedaan?

AT geeft aan dat er geen resultaatverplichting gegeven wordt. In het geval van signalen vanuit de radiozendamateuwereeld worden deze serieus genomen en die informatie wordt ook gebruikt. Informatie kan onder meer

worden aangeleverd via het e-mailadres:
repeaterstoringen@agentschaptelecom.nl. Maar om op te kunnen treden moet de afdeling Toezicht wel zelf een constatering doen. AT gaat de komende tijd meer communiceren over de resultaten die Toezicht boekt in relatie tot het toezicht op het gebruik van de amateurfrequenties.

Dag van de Radioamateur 2021

AT geeft aan dat als de dag doorgaat dit jaar, ze met een aantal afgevaardigden aanwezig zal zijn. VERON geeft aan dat doorgang op dit moment onzeker is. *Nagekomen bericht d.d. 26-04-2021: VERON heeft op de vergadering van de Verenigingsraad bekend gemaakt dat de dag dit jaar niet door zal gaan. Dit is ook in het meinummer van Electron gepubliceerd.*

Bestuurswisselingen VERON

VERON deelt mee dat de Verenigingsraad op 24 april 2021 plaatsvindt. Drie vacatures zullen worden vervuld. De heer De Jong neemt voor wat betreft het Amateuroverleg de honneurs waar en heeft de taken van de heer Blondeel Timmerman overgenomen.

3 Agendapunten Agentschap Telecom

Een aantal agendapunten van het agentschap komt overeen met de door de verenigingen aangedragen agendapunten. Daar waar een agendapunt door de verenigingen is aangedragen, wordt dat tussen haakjes aangegeven.

3.1 Manier van overleggen in de toekomst (ook agendapunt verenigingen)

Er zijn nog een paar actiepunten op de lijst die samenhangen met het houden van een nader overleg. De verenigingen geven aan dat het overleg over LSA (actiepunt 98-01) het liefst in persoon wordt gehouden, maar dat om de voortgang erin te houden een digitaal overleg akkoord is. Er zal een datumprikker worden verstuurd zodat dit overleg ingepland kan worden. oor wat betreft het overleg over frequentiebeleid (**actiepunt 101-02**) zouden de verenigingen graag een inhoudelijk overleg willen hebben. De verenigingen spreken de voorkeur uit dat hier iemand vanuit beleid bij komt zitten, omdat het eigenlijk geen onderwerp voor AT is als uitvoerings- en toezichtsorganisatie. Daarbij wordt aangegeven dat belangrijk is voor het vervolgoverleg dat het destijds gekoppeld is aan een rapport van de aan de Europese Commissie adviserende Radio Spectrum Policy Group (RSPG). Dat rapport zou in juli 2021 opgeleverd worden. AT zal nagaan wat de stand van zaken is ten aanzien van dit rapport.

Nagekomen informatie: er spelen drie relevante onderwerpen bij de RSPG:

- *Een nieuw of gewijzigd Radio Spectrum Policy Program;*
- *Spectrum Needs;*
- *Sharing.*

Consultatie hiervan vond plaats via: <https://rspg-spectrum.eu/public-consultations/> Een korte scan van de reacties laat geen reacties zien vanuit de Europese radiozendamateurorganisaties. De reacties die wel zijn ontvangen worden samengevat in de betreffende opinions die zo mogelijk in de RSPG van juni a.s. worden vastgesteld. Daarmee is dit traject al vrijwel afgerond.

Verder hebben IARU en VERON gereageerd op de publieke consultatie 'Public

consultation on the Draft RSPG Work Programme for 2020 and beyond'.

3.2 Stand van zaken Regeling (ook agendapunt verenigingen)

De aanpassing ten aanzien van de minimumleeftijd (actiepunt **99-06**) is opgenomen in de concept Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015. De stukken voor de wijziging zijn gereed en worden door de juridische afdeling in Den Haag klaar gemaakt voor ondertekening. De verenigingen geven allen aan zeer teleurgesteld te zijn dat dit proces zo lang duurt. VRZA voegt hieraan toe dat ze het vervelend vindt dat er niets gecommuniceerd kan worden. Er wordt gevraagd of het mogelijk is om al iets te communiceren vanuit het agentschap. DARU onderschrijft dit en geeft aan de communicatie ook een lastig punt te vinden. DARU is teleurgesteld en hoopt dat er snel iets gecommuniceerd kan worden.

Er wordt voorgesteld om alvast een bericht voor publicatie op de website van het agentschap klaar te zetten. Dat bericht wordt ook naar de verenigingen gestuurd, zodat wanneer de Regeling gepubliceerd is in de Staatscourant, de verenigingen dit meteen kunnen communiceren naar hun achterban.

3.3 Evaluatie bovenregionale relaisstations

AT geeft aan een gesprek te hebben gehad met de vergunninghouders van de bovenregionale relaisstations. De vergunninghouders hebben de afgelopen jaren een aantal acties ondernomen om verstoringen te voorkomen. Vooral nog is er geen reden om het experiment niet te verlengen. Ook zal het agentschap bij eventuele problemen bij een bovenregionale repeater deze niet laten afstralen op de andere bovenregionale experimenten. Tegen de tijd dat de verlenging van de bestaande vergunning aan de orde zal de balans worden opgemaakt.

Vanuit perspectief van Toezicht wordt nog aangegeven dat Toezicht niet bij elke repeater een handhaver kan inzetten.

Toezicht is ook van mening dat vergunninghouders van een repeater een medeverantwoordelijkheid dragen voor het gebruik van hun repeater. Agentschap Telecom verwacht dat vergunninghouders in alle redelijkheid en daar waar nodig technische maatregelen nemen om misbruik en/of wangedrag te weren van hun repeaters. Dat dit technisch en financieel zijn grenzen heeft is volstrekt begrijpelijk, maar een inspanningsverplichting op dit punt is zeker aan de orde.

Het actiepunt **101-04** over de evaluatie kan van de actiepuntenlijst gehaald worden; de verenigingen gaan akkoord met dat er geen verdere evaluatie wordt gehouden. Wel wordt door VERON aandacht gevraagd voor een terugkoppelmoment tegen de tijd dat de vergunningen in aanmerking komen voor verlenging. Dit om te voorkomen dat de verenigingen worden geconfronteerd met bijvoorbeeld een nieuwe tariefsverhoging. Verder wordt nog opgemerkt door VRZA dat het jammer is dat de vergunningen voor de bovenregionale relaisstations maar voor 36 maanden worden afgegeven, gezien de investeringen die worden gedaan. De vraag hierbij is of het mogelijk zou zijn om hierin meer maatwerk te verlenen. AT geeft aan dat het uitgangspunt 36 maanden is en blijft. De reden hiervoor is de wens om ook nieuwe experimenten frequentieruimte te kunnen blijven bieden

3.4 Frequentiebeleid (ook agendapunt verenigingen)

VRZA vraagt of AT bekend is met een document van de DARC met een overzicht van de aan F en N toegekende amateurbanden in Europa. Het stuk wordt nog toegestuurd en is toegevoegd als bijlage aan dit verslag (**Doc 103-04**). DARU geeft aan dat het interessant kan zijn om naar de direct omliggende landen te kijken hoe het daar is geregeld. Nederland zou aansluiting moeten vinden bij andere landen.

VERON geeft aan dat de memo met banden die onder druk staan (**Doc 101-03**) de grondlegger is van het agendapunt over het frequentiebeleid. De verdieping op dit onderwerp zou in een apart overleg plaats moeten vinden, dit hangt ook samen met eventuele uitgevoerde metingen.

In toevoeging op dit onderwerp geeft VERON aan dat daadwerkelijk gebruik van bepaalde banden niet goed te meten is, omdat alleen uitgezonden radiosignalen waarneembaar zijn maar dat 'luisteren' naar frequenties een belangrijk onderdeel zijn van het maken van radioverbindingen en het doen van onderzoeken in het frequentiespectrum. De FM Radio Amateur Forum Group binnen CEPT houdt zich bezig met harmonisatie, misschien is dat een beter forum om daar meer harmonisatie te bereiken.

3.5 Storingsmeldingen (ook agendapunt verenigingen)

AT licht de rapportage over storingsmeldingen toe (**Doc 103-02**). Verzoek van VERON is om repeaterstoringen ook te noemen in het verslag, het liefst uitgesplitst in bakens en repeaters. AT geeft aan in het vervolg dit zoveel mogelijk te doen. DARU bedankt AT voor het storingsverslag en informeert naar de mededeling over de N-amateurs en de vermenging tussen LPD'ers en zendamateurs. Dit wekt de suggestie dat alleen N-amateurs zich zouden vermengen, hetgeen niet het geval is. AT beaamt dat het niet alleen N-amateurs betreft.

4 Agendapunten verenigingen

Een aantal agendapunten van de verenigingen is onder 3 al behandeld. De overige punten zijn onder dit kopje ondergebracht.

4.1 Bevoegdheden en rolverdeling AT

Dit agendapunt is aangedragen onder andere vanwege het nieuwe voorzitterschap. De verenigingen vragen hoe het zit met beleidskwesties: is dat iets wat aangegeven moet worden bij AT, of kunnen ze daarvoor bij EZK terecht? Aangegeven wordt dat het de verenigingen vrij staat om beleidskwesties aan te kaarten bij de beleidsdirectie Digitale Economie. In gevallen waarin de verenigingen niet zeker zijn of dit een beleidskwestie is, kan dat uiteraard ook aan AT voorgelegd worden.

4.2 Voorstel drie keer per jaar AO

De voorzitter geeft aan dat de indeling van twee overlegmomenten per jaar aangehouden wordt. Daar waar nodig kan uiteraard altijd een verlengd AO ingepland worden waarbij de laatste punten die in het reguliere AO niet behandeld zijn, nog behandeld kunnen worden. De verenigingen geven aan dat het met name gaat om de actiepuntenlijst die steeds langer werd. Op het moment dat de doorlooptijden van de actiepunten korter worden, is er minder noodzaak voor extra overleggen. Aangegeven wordt dat zaken ook buiten de reguliere AO overleggen om aangekaart kunnen worden. AT kan dan inschatten of ze er eerder naar kan kijken of dat een dergelijke zaak zich beter

leent voor het reguliere AO. Ook is aangegeven dat alleen als het echt nodig is, een actiepunt opgesteld wordt, zodat het aantal actiepunten (en daarmee de werkbelasting en de doorlooptijden) beperkt wordt.

4.3 Examenproblematiek

Op voorhand is aangegeven dat de communicatie over de examens tussen AT en de Stichting Radio Examens (hierna: 'SRE') verloopt en dat dit onderwerp zich niet leent voor bespreking op het AO. De verenigingen willen voor wat betreft dit punt enkel aangeven dat ze vinden dat de SRE goed werkt doet en dat er bij de verenigingen vragen binnenkomen over de kwaliteit van de huidige examenvragen. De inhoud van de examenvragen is wat betreft de verenigingen aan vernieuwing toe. Ook werd aandacht gevraagd voor het niet meer meekrijgen van de examenvragen.

4.4 Communicatie en doorlooptijden actiepunten

AT geeft aan een slag te hebben gemaakt met de actiepunten en net als de verenigingen de actiepunten sneller afgehandeld te willen hebben. De verenigingen geven aan blij te zijn dat er een slag gemaakt wordt. De communicatie over sommige actiepunten blijft een aandachtspunt, ook omdat als amateurs individueel een vraag stellen aan het agentschap, deze eerder beantwoord wordt. De verenigingen stellen voor om veel gestelde vragen aan het agentschap door te zetten, zodat ze op de hoogte zijn van wat er door individuele zendamateurs wordt gevraagd en ze het antwoord van het agentschap binnen hun eigen vereniging kunnen communiceren. AT vindt dit een goed idee en geeft aan dat als er over een bepaald onderwerp meerdere vragen binnenkomen, de verenigingen hiervan op de hoogte gesteld worden.

4.5 Rol radiozendamateurs als ogen en oren van AT

AT geeft aan dat signalen vanuit de radiozendamateurwereld op prijs gesteld worden en serieus worden genomen. Regelmatig leiden signalen van zendamateurs tot (markt)toezicht activiteiten. Als een melding betrekking heeft op illegaliteit of wangedrag op amateurfrequenties moet wel de kanttekening gemaakt worden dat als we een signaal doorkrijgen van een radiozendamateur dit signaal op zich niet voldoende is voor handhavend optreden. Inspecteurs van het AT moeten zaken zelf vaststellen, waarnemen, meten voor zij bevoegd zijn om handhavende maatregelen voor te bereiden en uit te voeren. Dat dit soms tot teleurstellingen leidt kan AT zich voorstellen, maar alle handeling van toezichthouders moeten hun grondslag vinden in bevoegdheden in wet- en regelgeving.

In dit kader wordt ook gesproken over storingen door zonnepanelen. DARU geeft aan dat deze problematiek eind jaren '90 al is aangekaart, maar dat we nu in een situatie zitten waarin er ontzettend veel storing is en dat radiozendamateurs veel last hebben van storingen door zonnepanelen. VRZA merkt op dat particulieren per 27 april 2021 bij het aanmelden van hun zonnepanelen installatie ook het merk en type van de omvormer moeten melden en of dit bekend is bij AT. AT/Toezicht geeft aan dat collega's hiermee bezig zijn en in gesprek zal gaan over wat AT kan doen met de database die er is voor zonnepanelen en de storingsmeldingen die bij AT worden gedaan. V.w.b. de behandeling van storingen door zonnepanelen verwijst de afdeling Toezicht naar het stoorverslag onder 3.5.

5 Onderwerpen uit internationale gremia

WG FM questionnaire amateur licenses

Voor zover dit document nog niet bekend was, is deze als bijlage aan de stukken van dit overleg toegevoegd (**Doc 103-03**).

Terugkoppelingen internationale ontwikkelingen

VERON geeft aan dat binnen IARU voorbereidingen getroffen zijn en worden op de WRC-23. Zo loopt er ook een onderzoek naar de samenleving van diensten in de 23 cm. IARU heeft een standpunt gemaakt en is van mening dat de radiozendamateurs minimale invloed hebben op het overige gebruik en gebruik kunnen blijven maken van deze band.

De heer De Jong van VERON geeft aan deel te zullen nemen aan de Nationale Voorbereidingscommissie (NVC) voor de WRC-2023.

6 Ontwikkelingen in de amateurwereld

Verzoek om 'morsecode included' van de registratiekaart te verwijderen

Ten aanzien van dit punt bestaat binnen de verenigingen nog geen consensus. AT geeft aan de kwestie intern aan te kunnen kaarten, maar wel op aangeven van de verenigingen. Dit punt wordt binnen de verenigingen nog verder besproken en als agendapunt ingetrokken. Afgesproken wordt dat dit punt bij AT verder (nog) geen aandacht krijgt totdat duidelijk is of dit een serieus verzoek is. Als dat het geval is zal AT onderzoeken of en hoe het weg laten van deze vermeldingen gerealiseerd kan worden.

7 Rondvraag/datum volgend overleg

VRZA wijst in de rondvraag op het feit dat er apparatuur te koop staat dat alleen voor radiozendamateurs bedoeld is, maar dat dit ook aan niet-zendamateurs wordt verkocht.

Agentschap Telecom geeft aan bekend te zijn met deze problematiek, maar dat een vrije (EU) markt naast voordelen ook nadelen met zich meebrengt. Iets wel kunnen kopen maar niet mogen gebruiken is zo'n nadeel. Overigens vraagt Agentschap Telecom zich af of zendamateurs ook niet hand in eigen boezem moeten steken, immers het verkopen door zendamateurs van hun overvloedige apparatuur gebeurt ook niet alleen aan zendamateurs.

Voor het volgend overleg wordt een datum in oktober geprikt. Het agentschap komt met een voorstel.

Actiepuntenlijst

Nr.	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
98-01	Vervolgoverleg LSA organiseren	AT	Oktober 2019	
100-05	Actualiseren examenvragen F-examen	AT		
101-01	Aanpassingsvoorstel voor Terms of Reference AO.	AT	Q3 2020	
101-02	Overleg over frequentiebeleid organiseren in september 2020.	AT/EZK	September 2020	
102-02	Verbeteren meetmethodiek bezetting amateurbanden en het verhaal er omheen. Voorleggen aan AT/M&AC en terugkoppeling over metingen die zijn gepresenteerd op AO100	AT	AO-104	
102-03	a. landelijke frequentie pagerzender experimenten onderzoeken. b. kijken of beleidswijzigingen van DGPS nu of in de nabije toekomst aan de orde zijn	AT	AO-103	
103-01	Doorsturen gegevens contactinformatie beheerders website	Verenigingen	Zo snel mogelijk	Q3 2021
103-02	Delen brochure registratie antennes voor feedback verenigingen	AT	AO-104	
103-03	Publicatie nieuwe gedragslijn website AT	AT	AO-104	